

**Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola
Miasta Stołecznego Warszawy
Ul. Gen. J. Bema 91 01-233 Warszawa**

tel.(0-22) 571-50-24, tel/fax (0-22) 571-50-50 , e-mail: sekretariat@ops-wola.waw.pl; [http: www.ops-wola.waw.pl](http://www.ops-wola.waw.pl)

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
DZIELNICY WOLA M. ST. WARSZAWY ZA ROK 2008**

Dyrektor Ośrodka

Bogusława Biedrzycka

WARSZAWA luty 2009

Spis treści

1. CHARAKTERYSTYKA DZIELNICY WOLA.....	3
2. ZADANIA OŚRODKA i PODSTAWY PRAWNE JEGO FUNKCJONOWANIA.....	8
3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OPS.....	11
3.1 DZIAŁY OPS WRAZ Z ICH LOKALIZACJĄ.....	11
3.2 STAN ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW.....	12
4. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU OPS W 2008 R.....	15
4.1 PLAN BUDŻETU OPS W 2008 ROKU.....	15
4.2 WYKONANIE BUDŻETU OPS W 2008 ROKU.....	18
5. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ	21
5.1 POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY.....	23
5.2 POMOC MATERIALNA REALIZOWANA W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH.....	27
5.3 POMOC UDZIELANA OSOBOM BEZDOMNYM.....	32
5.4 POMOC POZAMATERIALNA.....	34
6. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZALICZKA ALIMENTACYJNA	49
7. POMOC USŁUGOWA	50
8. REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ DLA DZIELNICY WOLA.....	54
9. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW WSPARCIA PROWADZONYCH PRZEZ OPS	63
9.1 DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY DLA OSÓB PSYCHICZNIE CHORYCH.....	63
9.2 DZIAŁALNOŚĆ KLUBU “POD DASZKIEM” DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	66
9.3 DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY OPIEKUŃCZEJ DLA OSÓB Z CHOROBA ALZHEIMERA.....	67
9.4 SYSTEM OPARCIA SPOŁECZNEGO DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.....	69
10. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ PROWADZONA PRZEZ OPS W 2008 R.	71
10.1 WOŁONTARIAT W OPS - ORGANIZACJA I KOORDYNACJA DZIAŁAŃ WOŁONTARYSTYCZNYCH NA RZECZ POTRZEBUJĄCYCH MIESZKAŃCÓW DZIELNICY.....	71
10.2 PROWADZENIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE USTALENIA UPRAWNIEŃ DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.....	73
10.3 DZIAŁANIA OPS W RAMACH REALIZACJI PROJEKTÓW EUROPEJSKICH.....	74
10.4 ODBYWANIE KARY WYKONYWANIA PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ DZIELNICY WOLA.....	77
10.5 DZIAŁANIA NA RZECZ ŚRODOWISKA LOKALNEGO (W TYM WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI)	78
10.6 ZAMÓWIENIA PUBLICZNE.....	79
11. WNIOSKI ORAZ PLANY I ZAMIERZENIA NA 2009 ROK.....	85

1. CHARAKTERYSTYKA DZIELNICY WOLA

POŁOŻENIE I STRUKTURA DZIELNICY

Wola jest jedną z osiemnastu dzielnic m. st. Warszawy. Zajmuje obszar 19,26 km². Jej granice stanowią południowo- zachodnie tereny Żoliborza Przemysłowego, północna strona obwodowej linii kolejowej ze stacją Warszawa Gdańska, Al. Jana Pawła II, Al. Jerozolimskie, linia WKD, południowa strona linii kolejowej na odcinku Warszawa Włochy - Warszawa Zachodnia, zachodnia strona Lasku na Kole oraz północno- zachodnia strona Al. Armii Krajowej.

CHARAKTERYSTYKA

Wola podzielona jest na 8 rejonów: Koło, Ulrychów, Odolany, Powązki, Nowolipie, Młynów, Czyste, Mirów. Różnią się one gęstością i czasem powstania budynków mieszkalnych. Rejony położone bliżej Śródmieścia – gęsta zabudowa, zaś tereny zachodnie dzielnicy - z dużymi terenami parkowymi: Lasek na Kole, Park Moczydło, Park Szymańskiego, Park Sowińskiego. Wola to dzielnica z bogatą historią, których świadectwem są pomniki, cmentarze, liczne zabytki. Na dzisiejszy wygląd Woli, największy wpływ miał okres dwudziestolecia międzywojennego – rozwój przemysłu ciężkiego – powstały liczne wielkie fabryki zakłady przemysłowe, a następnie okres powojenny, kiedy to Wola była dzielnicą robotniczą – tzw. "czerwona Wola". W ostatnich latach Wola zmieniła swoje oblicze. Likwidowane są powoli zaniedbania architektoniczne. W miejsce starych fabryk powstają centra biznesu, handlu i usług, a przedwojenne kamienice są kapitalnie remontowane lub w ich miejsce powstają nowoczesne gmachy.

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

Dzielnice Wola wg. danych z Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich Dzielnicy Wola zamieszkuje 135 329 mieszkańców, w tym 130 791 to osoby posiadające zameldowanie na pobyt stały. Pozostałe 4 538 to mieszkańcy posiadający meldunek czasowy.

W poniższych tabelach przedstawiono dane uzyskane z Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich Dzielnicy Wola dotyczące mieszkańców Dzielnicy Wola z uwzględnieniem wieku, płci oraz dzieci wg. wieku. Dane te obrazują stan na 31.12.2008 r. oraz dla porównania podano dane ze stanem na 31.12.2007 r.

Liczba mieszkańców Dzielnicy Wola wg. pobytu

	2007 r	2008 r.
Pobyt stały	131 920	130 791
Pobyt czasowy	4 648	4 538
Razem	136 568	135 329

Według danych GUS opracowanych na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. Dzielnicę Wola zamieszkiwało **148 869** osób. W 2006 r. zgodnie z danymi zawartymi w załączniku do uchwały Nr XVIII/598/2007 Rady m. st. Warszawy z dnia 8.11.2007 r. w sprawie przyjęcia warszawskiego programu profilaktyki i promocji zdrowia na lata 2008 - 2011 na Woli mieszkało **141.223** mieszkańców.

Należy zatem na podstawie powyższych danych jak i danych z tabeli zauważyć tendencję spadkową liczebności naszej Dzielnicy. Na przestrzeni 6 lat ubyłoby **13 540** mieszkańców.

STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WG. PŁCI

Liczba mieszkańców z podziałem na płeć uwzględniając charakter pobytu

Podział	2007 r		2008 r	
	<i>Liczba Kobiet</i>	<i>Liczba Mężczyzn</i>	<i>Liczba Kobiet</i>	<i>Liczba Mężczyzn</i>
Pobyt stały	73 957	57 963	72 909	57 882
Pobyt czasowy	2 609	2 039	2 513	2 025
Razem	76 566	60002	75 422	59 907

Wśród mieszkańców Dzielnicy Wola przeważają kobiety, których przewaga związana jest z dłuższym okresem życia. Zauważyć jednak należy, że liczba kobiet nieznacznie zmniejszyła się w porównaniu z 2007 r.

STRUKTURA MIESZKAŃCÓW WG. WIEKU I PŁCI

Liczba mieszkańców z podziałem na wiek i płeć

	2007 r		2008 r	
	<i>Kobiety</i>	<i>Mężczyźni</i>	<i>Kobiety</i>	<i>Mężczyźni</i>
Dzieci (0-18 lat)	8 863	9 041	8 784	8 955
Osoby w wieku produkcyjnym (pow. 18 roku życia)	42 580	40 140	41 487	40 318
Osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety pow. 60 lat, mężczyźni 65 lat)	25 123	10 821	25 151	10 634
Razem	136 568		135 329	

Udział procentowy mieszkańców zarówno w grupach wiekowych jak i z podziałem na płeć w stosunku do wszystkich mieszkańców

	2007 r		2008 r	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Dzieci (0-18 lat)	6,49 %	6,62 %	6,49 %	6,62 %
Osoby w wieku produkcyjnym (pow. 18 roku życia)	31,18 %	29,39 %	30,66 %	29,79 %
Osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety pow. 60 lat, mężczyźni 65 lat)	18,40 %	7,92 %	18,58 %	7,86 %
Razem wg. płci	56,07 %	43,93 %	55,73 %	44,27 %
Razem	100%		100%	

Udział procentowy mieszkańców jedynie w grupach wiekowych w stosunku do wszystkich mieszkańców

	2007 r	2008 r
Dzieci (0-18 lat)	13,11 %	13,11 %
Osoby w wieku produkcyjnym (pow. 18 roku życia)	60,57 %	60,45 %
Osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety pow. 60 lat, mężczyźni 65 lat)	26,32 %	26,44 %
Razem	100%	100 %

DZIECI – PODZIAŁ WG. WIEKU

Liczba dzieci z podziałem na wiek

Wiek dzieci	2007 r	2008 r
0-6 lat	6 113	6 356
7-12 lat	5 091	5 007
13-18 lat	6 700	6 376
Razem	17 904	17 739

Na przestrzeni 2 lat obserwujemy zmiany w grupach wiekowych. We wszystkich grupach wiekowych mieszkańców zauważalne są niewielkie spadki. Z zestawienia przedstawionego powyżej wynika, że w Dzielnicy Wola w 2008 r. mieszkało znacznie więcej osób starszych 26,44 % w porównaniu z ilością mieszkających tu dzieci 13,11 % w stosunku do wszystkich mieszkańców. Porównując te dwie grupy w odniesieniu do 2007 r. liczba osób starszych nieznacznie wzrosła tj. o 0,12% ale liczba najmłodszych mieszkańców pozostaje dokładnie na tym samym poziomie procentowym tj. 13,11 %.

Grupa osób w wieku produkcyjnym pow. 18 roku życia to grupa najliczniejsza bo, aż 60,45 % w stosunku do wszystkich mieszkańców. W grupie tej występują osoby nie tylko czynne zawodowo ale również młodzi ludzie kontynuujący naukę, osoby niepełnosprawne niezdolne do pracy, osoby będące na zasiłku przedemerytalnym jak również **osoby bezrobotne**.

Problem bezrobocia w Dzielnicy Wola występuje w większym zakresie niż w pozostałej części miasta. Zarejestrowani w RUP bezrobotni mieszkańcy Dzielnicy Wola stanowią **9,23 %** bezrobotnych mieszkańców Warszawy.

Według stanu na dzień 31.12.2008 r. w Rejonowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było **1 910** bezrobotnych mieszkańców Woli tj. o 1 022 mniej niż w roku ubiegłym, w tym:

- 898 osób długotrwale bezrobotnych
- 716 osób powyżej 50 roku życia
- 168 osób do 25 roku życia
- 128 osób w innych kategoriach
- Ponadto wśród osób bezrobotnych występuje:
- 570 osób bez kwalifikacji zawodowych
- 337 osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych

Z danych GUS opracowanych na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. przeciętny mieszkaniec Woli jest niżej wykształcony niż statystyczny warszawiak, największa różnica występuje w grupie osób z wyższym wykształceniem. W Dzielnicy Wola wyższe wykształcenie ma, co 5 mieszkańców. Natomiast w Warszawie, co 4.

ŻYCIE SPOŁECZNE NA WOLI I INFRASTRUKTURA Z NIM ZWIĄZANA

Edukacja przedszkolna i szkolna

W tabeli zamieszczonej poniżej przedstawiono dane uzyskane z Wydziału Oświaty i Wychowania Dzielnicy Wola dotyczące ilości placówek przedszkolnych i szkolnych wraz z liczbą dzieci/uczniów na poszczególnych poziomach nauczania ze stanem na 31.12.2008 r.

Rodzaje placówek	Ilość placówek	Liczba dzieci/uczniów
Przedszkole (w tym 1 specjalne)	28	2.921
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	12	275
Szkoły Podstawowe	12	4.022
Gimnazjum	7	2.418
Licea	9	5.087
Zespoły szkół z klasami integracyjnymi (szkoła podstawowa i gimnazjum)	2	691
Zespoły szkół (ponadgimnazjalne)	8	3.765
Zespół szkół specjalnych (szkoła podstawowa i gimnazjum)	1	149
Państwowe Studium Stenotypii I Języków Obcych (Zespół Szkół Policealnych)	1	260
Centrum Kształcenia Ustawicznego	1	911
Razem	81	20.499

W dzielnicy funkcjonują 3 poradnie psychologiczno- pedagogiczne, które oprócz ustawowych zadań realizują programy wsparcia i pomocy dla dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.

Przy ul. Brożka 26 funkcjonuje Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii. Umożliwia on realizację obowiązku szkolnego na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum dzieciom i młodzieży w wieku 11-18 lat z zaburzeniami zachowania. Placówka posiada internat, w którym przebywa 70 wychowanków otoczonych całodobową opieką.

Na terenie Dzielnicy Wola działają także placówki edukacji pozaszkolnej tj. Zespół Wolskich Placówek Edukacji Kulturalnej oraz Międzyszkolny Ośrodek Sportowy. Placówki te pomagają w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Publiczna służba zdrowia

Na terenie naszej dzielnicy istnieją placówki publicznej służby zdrowia tj. 6 szpitali, 8 przychodni rejonowych, 1 poradnia stomatologiczna, 3 placówki leczenia specjalistycznego, 3 placówki leczenia uzależnienia oraz Izba Wyrzeźwień.

Kultura

Wola posiada również bogate zasoby w dziedzinie kultury: 2 teatry, 10 muzeów, 5 galerii, 6 klubów, 7 bibliotek, 10 wypożyczalni, 2 czytelnie, 2 ośrodki kultury.

Wśród 11 ważnych zabytków te najbardziej znane to Pawiak, Reduta Ordon, Mur Getta, Dworzec Warszawa Główna. Placówki te stanowią ważne zaplecze dla prowadzonych przez Ośrodek programów edukacyjnych, socjoterapeutycznych, rozwojowych dla dzieci, młodzieży, dorosłych i całych rodzin. Od wielu lat Ośrodek ściśle współpracuje z Ośrodkiem Kultury im. Żeromskiego i Domem Kultury "Działdowska" organizując zabawy, okazjonalne spotkania integracyjne dla różnych grup mieszkańców dzielnicy objętych pomocą Ośrodka, a także przedstawienia profilaktyczne, uroczyste finałowe imprezy dzielnicowych konkursów, programów itp.

Kultura fizyczna

W Dzielnicy Wola funkcjonują: 4 baseny, 2 hale sportowe, 9 klubów sportowych i 7 ośrodków rekreacyjno- sportowych.

Placówki pomocy społecznej

Na Woli funkcjonują: 1 niepubliczny i 3 publiczne Domy Pomocy Społecznej oraz 1 Niepubliczny Zakład Opiekuńczo – Lecznicy, 2 Domy Dziecka, 1 – Ośrodek Interwencji Kryzysowej, 1 – Ośrodek Szkolno- Wychowawczy, 14 świetlic opiekuńczo- wychowawczych, Ośrodek dla Uchodźców, 7 noclegowni i schronisk dla bezdomnych, w których zapewnionych jest ok. 800 miejsc (w okresie zimowym liczba ta wzrasta do 1000-1100), 1 – stołówka dla bezdomnych i ubogich wydająca bezpłatne posiłki i 1- poradnia zdrowia dla bezdomnych prowadzona przez „Lekarzy Nadziei”, placówki integracyjne, a wśród nich: 2 placówki Warsztatów Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, Specjalistyczne Centrum Rehabilitacji, dla dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi i motorycznymi.

Partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i innych publicznych instytucji pomocy społecznej są organizacje pozarządowe, które realizują zadania w zakresie pomocy osobom chorym, niepełnosprawnym, starszym, bezdomnym, uzależnionym, więźniom, bezrobotnym, rodzinom niewydolnym i dysfunkcyjnym a szczególnie dzieciom. Funkcjonują także związki zrzeszające seniorów i kombatantów.

2. ZADANIA OŚRODKA I PODSTAWY PRAWNE JEGO FUNKCJONOWANIA

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy określone są jego statutem. Statut OPS był w tym roku dwukrotnie zmieniany:

- W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. obowiązywał statut OPS stanowiący załącznik d Nr 17 do uchwały Nr XLVII/1199/2005 Rady m. st. Warszawy z dnia 11 kwietnia 2005 r. zmieniony w części uchwałą Nr LX/1641/2005 Rady m. st. Warszawy z dnia 12 września 2005 r.
- Od 1 lipca 2008 r. obowiązuje Uchwała Nr XXIX/918/2008 Rady miasta stołecznego Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008 roku w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m. st. Warszawy, a załącznik Nr 17 tej właśnie Uchwały określa aktualnie obowiązujący statut Wolskiego OPS. Główna zmiana wprowadzona tą uchwałą polega na zdjęciu z OPS obowiązku realizacji dwóch zadań: przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych i zaliczek alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych a także realizacji Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Wola, w tym prowadzenia Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego i obsługi administracyjnej Dzielnicowego Zespołu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania te począwszy od 1 lipca 2008 r. przejął Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Dzielnicy Wola.
- Uchwała Nr XLIII/1362/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 listopada 2008 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m. st. Warszawy zmieniła statut Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola i wprowadziła zmianę adresu siedziby Wolskiego OPS: z ul. Syreny 18 na nowy adres: Bema 91. Zmiana ta sfinalizowała realizowaną w latach 2006/2007 inwestycję pn: „Modernizacja lokalu przy ul. Bema 91 na potrzeby OPS” zakończoną urządzeniem i wyposażeniem nowej siedziby w I półroczu 2008 r. oraz przeprowadzką Ośrodka do nowej siedziby 1 lipca 2008 r.

Zgodnie z zapisami statutu Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola działa na podstawie:

1. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
2. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371 z późn. zm.),
6. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.),

Do działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola ma ponadto zastosowanie szereg innych aktów prawnych, w tym w szczególności:

- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r.Nr 111, poz.535 ze zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 Nr 180, poz.1493)
- Ustawa o ustanowieniu programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2258 ze zm.)
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003, Nr 96, poz.873)
- Kodeks postępowania administracyjnego (Dziennik Ustaw z 2000 r. Nr 98 poz. 1071)
- Ustawa o rachunkowości (D. U. Z 2002, Nr 76 poz. 694)
- Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.)
- Ustawa - prawo zamówień publicznych ((Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1058)

Do podstawowych zadań Ośrodka należy m. in.:

- **organizowanie pomocy społecznej** na terenie Dzielnicy Wola, w tym rozeznanie potrzeb mieszkańców, tworzenie diagnozy problemów społecznych na terenie Dzielnicy Wola, udzielanie mieszkańcom dzielnicy informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej, przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej, dożywianie dzieci, sprawianie pogrzebów, organizowanie pomocy usługowej, udzielanie poradnictwa specjalistycznego socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego w tym dla rodzin naturalnych i zastępczych, świadczenie pracy socjalnej, organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych, prowadzenie grupowych form wsparcia i ośrodków wsparcia, udział w tworzeniu gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, sporządzanie sprawozdawczości, współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach, organizowanie oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie poprzez prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób psychicznie chorych i klubu dla osób z dysfunkcją zdrowia psychicznego, organizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób psychicznie chorych, udzielanie specjalistycznego poradnictwa, a także udzielanie świadczeń finansowych i rzeczowych
- Ustalanie sytuacji życiowej, finansowej i zdrowotnej osób ubiegających się o prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz **wydawanie decyzji uprawniających do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych**
- **Ustalanie sytuacji życiowej, finansowej i zdrowotnej kombatantów** ubiegających się o świadczenia ze środków budżetowych znajdujących się w dyspozycji Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych i wydawanie w tych sprawach opinii
- **przygotowanie i realizacja projektów dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Niewątpliwie podstawowym wyzwaniem dla Ośrodka w 2008 r. było dokonanie w połowie roku jego reorganizacji w związku z jednoczesną zmianą zakresu działań i zmianą siedziby, przy zachowaniu stałej i rytmicznej obsługi interesantów. Zadanie to wymagało zaangażowania wszystkich pracowników Ośrodka.

OPS zgodnie z zamierzeniami prowadził (we współpracy i przy wsparciu Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Wola) prace remontowe w jednej ze swych dotychczasowych siedzib, przy ul. Zawiszy. Prace rozpoczęły się niezwłocznie po „przeprowadzce” pracowników

Filii II OPS, dotąd mieszczącej się w powyższym lokalu, do siedziby na Bema 91 i zakończyły w grudniu 2008r. W lokalu stanowiącym wcześniej pomieszczenie biurowe udało się stworzyć warunki lokalowe dla ośrodka wsparcia dla seniorów, placówki niezbędnej w tej części Woli.

Reorganizacja i rozwój Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m .st. Warszawy wiąże się z podjęciem przez OPS w 2008 roku kolejnego zadania inwestycyjnego: „Modernizacja lokalu przy Bema 91 na potrzeby OPS”. Zadanie zaplanowane jest na dwa lata, do końca 2009 r., W efekcie nastąpi zwiększenie powierzchni głównej siedziby OPS przy Bema o ok. 200 metrów, dzięki czemu możliwe będzie dalsze usprawnienie obsługi interesantów przy poprawie warunków pracy pracowników OPS. W 2008r, w ramach realizacji zadania, powstała koncepcja zagospodarowania lokalu (jako konsekwencja koncepcji reorganizacji Ośrodka) i opracowany został projekt budowlany modernizacji lokalu.

Bardzo trudnym zadaniem okazała się realizacja pierwszej edycji projektu tzw. „systemowego,” współfinansowanego ze środków EFS pn „Wola Aktywnej Integracji”. Trudność w realizacji projektu wiązała się z brakiem współpracy z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Projektów Unijnych, na skutek problemów organizacyjnych Jednostki. Dzięki wysiłkom tak Zespołu ds realizacji projektu, jak i pozostałych pracowników OPS, mimo zaistniałych trudności udało się zakończyć projekt osiągając zamierzone wyniki, choć nie udało się zrealizować wszystkich zaplanowanych działań, ani wykorzystać wszystkich zaplanowanych na ten cel środków.

W sferze podstawowych zadań Ośrodka z zakresu organizowania w Dzielnicy Wola pomocy społecznej Ośrodek , zgodnie z przyjętym planami działań, rozszerzał i ugruntowywał ofertę dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w formie różnorodnych środowiskowych programów wsparcia i programów pomocy dziecku i rodzinie.

3. STRUKTURA ORGANIZACYJNA OPS

3.1 DZIAŁY OPS WRAZ Z ICH LOKALIZACJĄ

Organizacja pracy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy uległa w 2008 r. znaczącej zmianie w związku ze zmianą zakresu realizowanych przez Ośrodek zadań oraz zmianą siedziby Ośrodka. Dotychczas obowiązujący Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy stanowiący Załącznik do Zarządzenia Nr 1631/2004 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 29 czerwca 2004 r. został zmieniony Zarządzeniem Nr 20/2008 Dyrektora OPS z dnia 16 lipca 2008 r. w sprawie zmiany w obowiązującym regulaminie organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy

Począwszy od lipca 2008 r. w celu realizacji zadań ustawowych w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy funkcjonują następujące komórki organizacyjne:

Komórka organizacyjna	Siedziba	Ilość pracowników	Ilość etatów
Dział Pomocy Środowiskowej I	Bema 91	12	12,00
Dział Pomocy Środowiskowej II	Bema 91	13	13,00
Dział Pomocy Środowiskowej III	Bema 91	13	13,00
Dział Pomocy Środowiskowej IV	Bema 91	13	13,00
Dział Świadczeń i Analiz	Bema 91	8	7,90
Dział Pomocy Specjalistycznej	Karolkowa 58a	12	10,85
Zespół ds. realizacji projektu EFS	Karolkowa 58a	6	6,00
Dział Oparcia Społecznego	Żytnia 75/77	13	12,70
Księgowość	Bema 91	8	7,50
Dział Administracyjny i Dyrekcja	Bema 91	14	12,20
Oraz samodzielne stanowiska radców prawnych	Bema 91	1	0,5
			107,95

Podstawową zmianą, poza likwidacją Działu Świadczeń Rodzinnych i Działu Uzależnień, jako konsekwencją zmian w zakresie zadań powierzonych Ośrodkowi do realizacji statutem OPS określonym Uchwałą Nr XXIX/918/2008 Rady m.st. Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008r w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej zmienioną Uchwałą Nr XLIII/1362/2008 Rady m.st. Warszawy z dnia 27 listopada 2008r zmieniającą uchwałę w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej, była likwidacja filii I i filii II Ośrodka oraz utworzenie czterech

działów pomocy środowiskowej zlokalizowanych w jednym miejscu- w nowej siedzibie Ośrodka przy ul. Bema 91. Jednocześnie wprowadzony został nowy sposób obsługi interesantów, zapewniający z jednej strony lepsze warunki obsługi osób obiegających się o pomoc, z drugiej zaś, większy komfort pracy pracownikom socjalnym. W związku z likwidacją filii powstał jeden dział realizacji świadczeń i analiz zapewniający jednolitą obsługę informatyczno- dokumentacyjną wszystkim czterem działom pomocy środowiskowej. Ze względu na realizację projektów systemowych współfinansowanych ze środków EFS powołany został Zespół ds realizacji projektów EFS.

Jednocześnie warto odnotować, że część pracowników pracuje w więcej niż jednej komórce organizacyjnej OPS /w każdej na część etatu/, dlatego suma liczb wpisanych w kolumnę „ilość pracowników” nie oddaje rzeczywistego stanu zatrudnienia.

3.2 STAN ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW

W Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola zatrudnionych było wg stanu na dzień 31.12.2007 r.: 123 pracowników, 117,75 etatach, natomiast wg stanu na dzień **31.12.2008 r. : 112 pracowników na 107,95 etatach.**

Zatrudnienie w Ośrodku w stosunku do stanu na dzień 31.12.2007 r. zmniejszyło się o 9% co spowodowane było przejściem części pracowników przez Dzielnicę (w związku z przejściem realizacji zadania- świadczenia rodzinne do Urzędu Dzielnicy na zasadzie art 23' kp przekazano 10 pracowników/ 10 etatów, natomiast w związku z przejściem zadania – profilaktyka uzależnień na zasadnie art. 7a kp Urząd Dzielnicy przejął z OPS 4 pracowników- 3 etaty).

Ponadto w działalność Ośrodka zaangażowane były:

- 4 osoby bezrobotne odbywające staż absolwencki, skierowane przez Urząd Pracy m. st. Warszawy
- 1 osoba bezrobotna skierowana przez Urząd Pracy m. st. Warszawy zatrudniona w ramach robót publicznych
- 1 osoba, skierowana przez Kolegium Pracowników Służb Społecznych, odbywająca praktyki zawodowe o specjalności pracownik socjalny,
- 9 osób, skierowanych z Akademii Pedagogiki Specjalnej (4 osoby), Uniwersytetu Warszawskiego (2 osoby), Wyższej Szkoły Społeczno - Ekonomicznej w Warszawie (1 osoba) oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (2 osoby) które odbyły praktyki studenckie

31.12. 2008 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej pracowali:

dyrektor, z-ca dyrektora, gł. księgowy, z-ca gł. księgowego, **8** kierowników działów, **13** starszych specjalistów pracy socjalnej, **13** specjalistów pracy socjalnej, **13** starszych pracowników socjalnych, **16** pracowników socjalnych, **3** specjalistów pracy z rodziną, **9** starszych inspektorów, **4** inspektorów, **3** podinspektorów, **2** starsze księgowy, **1** księgowa, **1** opiekun, **2** starszych instruktorów terapii zajęciowej i **2** instruktor terapii zajęciowej, **4** psychologów, **1** pedagog, **1** pielęgniarka, **1** konsultant, **1** radca prawny, **2** głównych specjalistów, **2** specjalistów, **1** specjalista ds. BHP, **1** specjalista ds. rozliczeń finansowych, **1** starszy informatyk, **2** pracowników gospodarczych i **1** konserwator.

W tzw. „rejonach opiekuńczych” pracowało **48** pracowników socjalnych tj. **42,9%** wszystkich pracowników zatrudnionych w OPS.

Szeroki zakres realizowanych w Ośrodku zadań wymaga zatrudnienia dobrze przygotowanej wykształconej kadry. Wśród etatowych pracowników OPS:

- **79 osób – 70,50%** ma wykształcenie wyższe (przede wszystkim pedagogiczne, politologiczne, psychologiczne, socjologiczne, resocjalizacyjne, prawne i ekonomiczne)
- **14 osób – 12,50%** ma wykształcenie pomaturalne (przede wszystkim w zakresie pracy socjalnej)
- **16 osób – 14,30%** ma wykształcenie średnie
- **3 osoby – 2,70 %** ma wykształcenie zawodowe i niższe.

W roku 2008 podnosiło kwalifikacje:

- w ramach studiów podyplomowych - 2 pracowników
- w ramach studiów magisterskich i licencyjnych - 5 pracowników
- w ramach długoterminowych szkoleń - 2 pracowników

W celu podniesienia kwalifikacji pracowników oraz standardu działalności Ośrodka w roku 2008 - 68 pracowników OPS wzięło udział w 80 szkoleniach w zakresie:

1. Szkolenie autorskie – Nowelizacja prawa zamówień publicznych
2. III Forum Przetargów Publicznych
3. XVII Ogólnopolska Konferencja Stowarzyszenia Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM
4. Rola i zadania klubów pracy wobec nowych wyzwań rynku zatrudnienia
5. Ochrona danych osobowych nt „ Dostęp do informacji publicznej, a ochrona danych osobowych w jednostkach pomocy społecznej”
6. Profesjonalne zarządzanie OPS
7. Wzmocnienie infrastruktury i kompetencji instytucji rynku pracy Wschodniego Mazowsza
8. Program edukacyjny podnoszący wiedzę i umiejętności zawodowe osób realizujących zadania profilaktyczne w zakresie narkotyków i narkomanii na Mazowszu.
9. Koordynacji rodzinnej opieki zastępczej
10. Podnoszenia kwalifikacji kadry pomocy i integracji społecznej oraz specjalistycznego doradztwa
11. Kurs języka migowego II -go stopnia
12. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z autyzmem i ich rodzin cz. I i II
13. Zatrudnianie i zwalnianie na podstawie umowy o pracę
14. Wolskiej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
15. Procedury kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych

16. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu umów o pracę, zleceń i o dzieło
17. Nowych zasad ustalania podstawy świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa – zmiany od 7 lipca 2008 r.
18. Pracy socjalnej z uchodźcami metodą case managementu
19. Rozwoju systemu integracji uchodźców na Mazowszu
20. Praca socjalna a potrzeba poszanowania ludzkiej godności
21. Profilaktyka wypalania zawodowego pracowników socjalnych
22. Warsztatów muzykoterapii
23. Patologicznych relacji w rodzinie, ich diagnoza i możliwość działań terapeutycznych
24. Technik diagnozujących przemoc seksualną
25. Szkolenia trenerów programu SPADOCHRON
26. Zagadnień mediacji jako formy pomocy rodzinie
27. Starości i starzenia się w twojej gminie – perspektywa demograficzna i społeczna

Ponadto 11 pracowników OPS ukończyło Niebieską Akademię Warszawską – szkolenie realizowane przez Instytut Psychologii Zdrowia PTP w ramach projektu pn. „Budowanie systemu przeciwdziałania przemocy w Warszawie” na zlecenie Miasta Stołecznego Warszawy, dzięki wsparciu finansowemu udzielonemu przez Islandię, Lichtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

23 pracowników OPS ukończyło szkolenie: "Dziecko zaniedbywane - diagnoza, interdyscyplinarny model pomocy." Wykonawcą Szkolenia był Instytut Szkoleń i Analiz Gospodarczych na zlecenie Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Dzielnicy Wola w ramach realizacji Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Wola. (OPS- przeprowadził nabór)

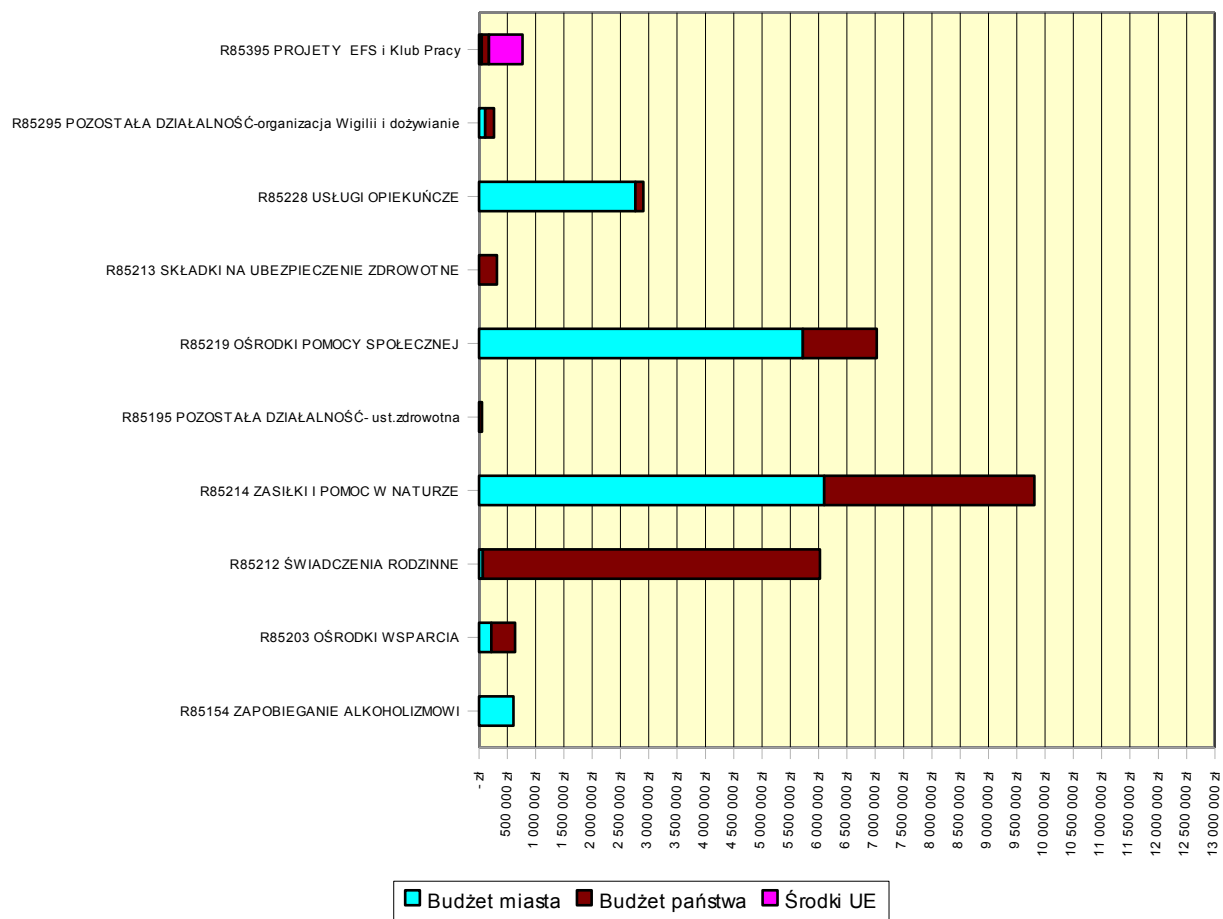
OPS przeprowadził w 2008 r. 8 konkursów na wolne stanowiska urzędnicze w Ośrodku (2x na stanowiska podinspektora w dziale świadczeń rodzinnych, 1x podinspektora – informatyka, 2 x Kierownika Działu Świadczeń i Analiz , 2 x inspektora ds. BHP, i 1 x specjalistę ds rozliczeń finansowych. W wyniku powyższych postępowań zatrudniono 6 osób (z których 3 osoby zostały wraz z zadaniami przejęte przez Urząd Dzielnicy).

4. PLAN I WYKONANIE BUDŻETU OPS W 2008 R.

4.1 PLAN BUDŻETU OPS W 2008 ROKU

W roku 2008 Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy dysponował budżetem w łącznej wysokości **28.424.968, 00 zł** (oraz rachunkiem dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych), przy czym wysokość budżetu była w ciągu roku wielokrotnie zmieniana w drodze uchwał Rady m. st. Warszawy oraz zarządzeń Prezydenta m. st. Warszawy. Zmniejszenie budżetu Ośrodka o blisko 9 milionów złotych (8.729.803zł) w stosunku do ubiegłego roku, wiązało się przede wszystkim z przekazaniem Urzędowi Dzielnicy wraz z zadaniem: przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnych oraz realizacja lokalnego programu profilaktyki uzależnień dla Dzielnicy Wola, środków finansowych na realizację tych zadań w II połowie 2008 r. (Uchwała Rady m. st. Warszawy z 30.06.2008 r.).

SRODKI FINANSOWE POZOSTAJĄCE W DYSPOZYCJI OPS W 2008r.

Na realizację zadań własnych finansowych ze środków m.st. Warszawy, OPS Dzielnicy Wola dysponował w roku 2008 kwotą **15.767.422,00 zł**

- W R **85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi-** w wysokości **608.709,00 zł** (tj. 41% budżetu tego rozdziału w 2007r, przy czym zadanie to było realizowane przez OPS do 30.06.2008 r., a harmonogram wydatków tego rozdziału zakłada proporcjonalnie większe wydatkowanie środków w II półroczu, m. in. ze względu na wydatki związane z organizacją kolonii letnich , obozów i wyjazdów rodzinnych o charakterze profilaktycznym) Ze środków tego rozdziału realizowane są działania podejmowane w ramach Lokalnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Dzielnicy Wola, m. in. zakup programów profilaktycznych dla szkół, działalność punktu informacyjno- konsultacyjnego, udział w profilaktycznych kampaniach społecznych, organizacja atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci zagrożonych marginalizacją, prowadzenie różnych form pomocy indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych od alkoholu, doświadczających przemocy, itp.
- W R **85203- ośrodki wsparcia-** **220.609,00 zł**. Kwota ta była wyższa niż w roku ubiegłym o 144.409zł, co wiąże się przede wszystkim z innym sposobem konstrukcji planu finansowego OPS. W roku 2007 w R85203 -własne planowane były wydatki rzeczowe, począwszy od 2008r wprowadzono do tego rozdziału środki na wydatki osobowe, dotąd planowane w R 85219. Ze środków tego rozdziału finansowano działalność Klubu „Pod Daszkiem” dla osób z zaburzeniami psychicznymi i Świetlicy Opiekuńczej dla osób z chorobą Alzheimera.
- W R **85214 – zasiłki -zad. własne-** w wysokości **6.101.183,00 zł** tj. o 148.317,00 zł (2.37%) niższą niż w roku 2007. Środki tego rozdziału przeznaczone są na wypłatę zasiłków celowych, zakup obiadów dla dzieci i osób dorosłych, talonów do sklepu i sprawianie pogrzebów, w tym także środki (tzw. „wkład własny” w wysokości 50.235,00zł) na zasiłki dla uczestników projektu współfinansowanego ze środków EFS ”Wola aktywnej integracji” .
- W R **85219 – ośrodki pomocy społecznej-** w wysokości **5.721.486,00 zł** tj. o 1.839.998,00 zł niższej niż w 2007 r., przy czym budżet 2007 r. w R85219 obejmował również 2.343.069,- zł, na wydatki majątkowe związane z realizacją zadań i zakupów inwestycyjnych OPS , w 2008 r. OPS rozpoczął realizację kolejnego zadania inwestycyjnego, planowanego na lata 2008/2009, wartość środków na realizację tego zadania w 2008 r. wyniosła 130.000zł) W rozdziale tym znajdują się ponadto środki na wydatki bieżące przeznaczone na: wynagrodzenia pracowników, zakup niezbędnych materiałów (np. biurowych, druków wywiadów itp.), zakup usług takich jak sprzątanie, opłaty czynszu, energii, wywóz śmieci, usługi pocztowe – dostarczanie korespondencji i zasiłków.
- W R **85228 – usługi opiekuńcze-** w wysokości 2.764.200,00 zł - co oznacza zwiększenie środków w stosunku do roku 2007 o 693.700,00zł (niezbędne ze względu na wzrost rynkowych cen za świadczenie usług opiekuńczych). Ze środków tego rozdziału finansowany jest zakup usług opiekuńczych dla osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych.
- W R **85295 – pozostała działalność-** **108.400,00 zł** , w tym 50.000,00 zł z przeznaczeniem na organizację spotkań wigilijnych dla seniorów i osób niepełnosprawnych i 58.400,00 zł na realizację programów indywidualnego i grupowego wsparcia dla rodzin, w tym rodzin zastępczych.
- W R **85395 - pozostała działalność – 127.005,00 zł** na funkcjonowanie Klubu Pracy, przemianowanego od czerwca 2008 r. na Klub Ku Aktywności Zawodowej, tj. na realizację indywidualnych i grupowych form pracy socjalnej oraz specjalistycznego poradnictwa dla

osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W roku 2007 środki te zabezpieczone były w R 85219

Ponadto ze środków m. st. Warszawy kwota **67.506,00 zł** została przekazana na realizację zadań zleconych w R 85212 - świadczenia rodzinne.

Na realizację zadań zleconych finansowanych ze środków budżetu państwa OPS Dzielnicy Wola m. st. Warszawy dysponował kwotą **10.456.685,00 zł** :

- W R 85203 ośrodki wsparcia – **419.000,00 zł** (kwota ta uległa zmianie w stosunku do roku 2007 o 59.000 in plus m. in. ze względu na potrzebę przeprowadzenia w 11-letniej placówce koniecznego remontu.). Środki te przeznaczone są na finansowanie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób psychicznie chorych.
- W R 85212 świadczenia rodzinne – **5.954.119,00 zł** (kwota stanowiąca 46,65% zeszłorocznego budżetu Ośrodka w tym Rozdziale, przy czym zadanie finansowane z tych środków realizowane było przez OPS do 30.06.2008 r.). Środki tego rozdziału wydatkowane były na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia opiekuńcze, zaliczkę alimentacyjną oraz koszty obsługi realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej.
- W R 85213 ubezpieczenie zdrowotne- **317.666,00 zł** tj. o kwotę 22.926 zł niższa niż w roku 2007. Ośrodek ze środków tego rozdziału opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne osobom uprawnionym: pobierającym zasiłki stałe /świadczenie pomocy społecznej/ oraz do 30.06.2008 r. także osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne i dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka do lat siedmiu i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych /świadczenia rodzinne/
- W R 85214 zasiłki -zad. Zlecone – **3.572.500,00 zł** , (tj. kwotą o 7.048 zł wyższą niż w roku 2007). Środki tego rozdziału przeznaczone są na wypłatę zasiłków stałych dla osób niepełnosprawnych i/lub w wieku emerytalnym
- W R 85228 usługi opiekuńcze- **138.600,00 zł** przeznaczona na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego. Kwota ta w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 7.300,00zł.
- W R 85195- pozostała działalność- **54.800,00zł** z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów postępowania w sprawach dot. potwierdzenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. (kwota środków zaplanowanych w tym rozdziale zmalała w stosunku do roku 2007 o 38.246 zł)

Zaplanowana na rok 2008 dotacja budżetu państwa do zadań własnych realizowanych przez OPS Dzielnicy Wola m. st. Warszawy wyniosła:

- W R 85214 – zasiłki i pomoc w naturze – **138.000,-** z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków okresowych (o kwotę 23.000zł większą niż w roku 2007)
- W R 85219 – ośrodki pomocy społecznej - **1.307.149,00 zł** z przeznaczeniem na utrzymanie Ośrodka (o 29.632,00 zł,- więcej niż w roku 2007)
- W R 85295- pozostała działalność – **160.000,-** z przeznaczeniem na realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Kwota ta była o 42.000 mniejsza niż w 2007 r.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy był realizatorem 2 projektów współfinansowanych ze środków EFS:

1. Projekt „Wola aktywnej integracji”

- na realizację projektu ze środków własnych m. st. Warszawy przeznaczono **50.235 zł** w R85214- zasiłki i pomoc w naturze
- projekt zyskał dofinansowanie ze środków UE w wysokości **428.194 zł**

2. projekt „Szansa na samodzielność”

- na realizację projektu ze środków własnych m. st. Warszawy przeznaczono **48.324 zł**
- projekt zyskał dofinansowanie ze środków UE w wysokości **167.518 zł**

Łącznie w roku 2008 w dyspozycji OPS pozostawały środki :

- **m. st. Warszawy** - w wysokości **15.767.422,00 zł- 55,48%**
- **budżetu państwa** - w wysokości **12.061.834,00 zł - 42,43%**
- **Unii Europejskiej** - w wysokości **595.712,00 zł- 2,09%**

4.2 WYKONANIE BUDŻETU OPS W 2008 ROKU

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy został w roku 2008 wykonany w **99,13%**. (stosunek wysokości łącznych środków określonych w planie finansowym do dokonanych wydatków) Wydatkowano łącznie **28.176.587,24,-zł w tym:**

Środki m. st. Warszawy- 15.684.405,59,-zł - 99,47%

Środki budżetu państwa –12.057.211,97 zł- 99,96%

Środki Unii Europejskiej- 434.969,68 zł - 73,02%

Plan budżetowy OPS został zrealizowany w 100% w rozdziałach:

- **R85203 – ośrodki wsparcia (zadania zlecone)-** prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla osób psychicznie chorych
- **R85228 – usługi opiekuńcze-** po stronie zadań własnych
- **R85295- pozostała działalność (dotacja do zadań własnych)** – realizacja rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- **R85212-** świadczenia rodzinne (zlecone) - przeznaczone na realizację zadania przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych i zaliczek alimentacyjnych)

W rozdziałach : R85154(wł) , R85195 (zł), R85212 (wł), R85212 (wł), R85214(wł, zł, dot. wł), R85219 (wł i dot. wł), R85213 (zł), R85228 (zł) wykonanie planu finansowego wyniosło ponad 99% .

Najniższe wykonanie odnotowano w rozdziale:

- **R85395 – pozostała działalność-** z którego wydatkowano m.in. środki własne i Europejskiego Funduszy Społecznych na realizację projektów zapobiegających marginalizacji społecznej. Z zaplanowanej na ten cel kwoty 644.036 zł wydatkowano 471.163,18 zł tj. 73,15 %.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej dysponował **rachunkiem dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych**. Wpłaty na rachunek pochodzą z odpłatności za usługi opiekuńcze oraz oprocentowania środków zgromadzonych na rachunku bankowym dochodów własnych. OPS planował uzyskanie 770.000zł dochodów, pozyskano w 2008 r. **813.386, 26 zł** (tj. o 218.372,26 zł więcej niż w roku 2007 r., co wynika z różnicy ceny za usługi opiekuńcze, a w konsekwencji za pobieraną przez OPS wyższą odpłatność za świadczone usługi od klientów) Środki finansowe zgromadzone na rachunku dochodów własnych były wydatkowane na realizację specjalistycznych usług opiekuńczo – readaptacyjnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie rehabilitacji fizycznej (łącznie 428.755, 60 zł) oraz zakup usług rozszerzających standard usług świadczonych na rzecz uprawnionych mieszkańców Dzielnicy Wola, m. in. w ramach programu „Aktyny Senior” (46.693,76zł), a także na zakup szkoleń i dofinansowanie nauki pracowników w szkołach wyższych (54.818). Na w/w cele wydano łącznie 530.267, 36 zł.

Wydatki OPS w 2008 r. (z uwzględnieniem rachunku dochodów własnych) w rozbiciu na poszczególne zadania przedstawia poniższa tabela:

RODZAJ ZADANIA	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA (wydatki w rozbiciu na poszczególne rozdziały)	WYDATKI (łącznie)	UDZIAŁ PROCENTOWY
Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnień, HIV/AIDS i przemocy	R85154- 608.241,12	608.241,12	2, 12%
Organizowanie pomocy społecznej i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	R 85213 - 311.961,00 R 85295 - 265.936,44 R 85203 - 636.249,82 R 85228 - 2.902.782,00 R 85214 - 9.750.842,56 R85395 – 123.562,02 R 85228-RDW - 475.449,36	14.466.783,20	50, 39%
Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych oraz zaliczki alimentacyjnej	R 85212 – 6.021.091,15 R 85213 - 4.635,32	6.025.726,47	20,99%
Ustalanie sytuacji życiowej, finansowej i zdrowotnej osób ubiegających się o prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	R 85195 - 54.790,24	54.790,24	0,19%

(ustalanie uprawnień do świadczeń zdrowotnych)			
Utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej	R 85219 – 6.975.097,39 / wydatki bieżące/ R85228-RDW – 54.818,00	7.029.915,39	24, 49%
Realizacja projektu współfinansowanego ze środków EFS	R 85395 – 471.163,18 R 85214 – (wkład własny - zasiłki dla uczestników)- 50.235,00	521.398,18	1,82%
RAZEM		28.706.854,60	100%

5. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

(z wyłączeniem pomocy usługowej i ośrodków wsparcia)

Katalog świadczeń pomocy społecznej realizowanych w 2008 obejmował:

- **Zasiłki :**
 - **stałe** - (zadanie zlecone) o charakterze obligatoryjnym, finansowane ze środków budżetu państwa, przeznaczone dla osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku lub inwalidztwa, których dochód (i dochód na osobę w rodzinie) nie przekraczał kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej -kryterium to wynosi 477 dla osoby samotnej i 351 dla osoby w rodzinie. Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 444zł i nie ma charakteru uznaniowego. OPS przyznał w 2008r. zasiłki stałe **973** osobom na łączną kwotę 3.569.373,44 zł zarówno ilość osób korzystających z tej formy pomocy, jak i jej wartość utrzymywały się w 2008 r. na tym samym poziomie co w 2007r. 61 osób (6,27%) otrzymywało zasiłek stały w formie niepieniężnej (talony do sklepu, posiłki, opłaty czynszowo- energetyczne) ze względu na marnotrawienie przyznawanych świadczeń.
 - **zasiłek celowy dla gospodarstw rolnych, które ucierpiały z powodu suszy** - (zadanie zlecone): wypłacono 1 zasiłek o wartości 1000zł
 - **zasiłek celowy dla cudzoziemców, ofiar handlu ludźmi** - (zadanie zlecone) zasiłek w wysokości 325 zł przyznano 1 osobie.
 - **okresowe** - (zadanie własne dofinansowywane ze środków budżetu państwa), przysługujące osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych. Zasiłki okresowe przyznano **198** osobom, na łączną kwotę 218.266,35 (ilość osób korzystających z tej formy pomocy zmniejszyła się o 55 osób, a łączna wartość przyznanej pomocy o 100.144zł w związku ze zmniejszona dotacją budżetu państwa dofinansującą realizację tego zadania)
 - **celowe i celowe specjalne** - (zadanie własne) przeznaczone na zaspokojenie podstawowej potrzeby bytowej, przede wszystkim zakupu żywności, leków, odzieży, itp. Przyznano zasiłki celowe i celowe specjalne 3.172 rodzinom, na łączną kwotę 4.765.159zł (ilość rodzin objętych tą formą wsparcia zmalała w stosunku do roku 2007 o 338, zaś wartość przyznanych zasiłków celowych o 34.052 zł)
 - **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** - (zadanie zlecone) - składki zdrowotne opłacono 916 klientom pobierającym zasiłki stałe (spadek w stosunku do 2007 r. o 3 osoby). Łączna wartość wypłaconych składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne z tytułu korzystania z zasiłku stałego wyniosła 311.961,-zł
 - **pomoc rzeczową** (zadanie własne):
 - gorący, dwudaniowy obiad dla dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku, bezrobotnych – przyznano dla **1.670** osób, na ogólną kwotę 1.256.463 zł.
 - talony na zakup artykułów spożywczych i higienicznych- przyznano **789** osobom, średnia wartość jednego świadczenia w tej formie wyniosła 161,86zł.
 - inne formy pomocy rzeczowej - przyznano 506 rodzinom, w tym :
- * 622 dzieci w wieku szkoły podstawowej otrzymało w grudniu 2008 r. paczkę spożywczą o

wartości 70,56 zł oraz talon uprawniający do zakupu książki o wartości 40zł. (łącznie wartość 68.768,32 zł)

* 189 dzieci w wieku szkoły gimnazjalnej otrzymało w grudniu 2008r talon uprawniający do zakupu książki o wartości 110zł (łącznie wartość 20.790zł)

- **sprawienie pogrzebu** - (zadanie własne) - OPS pokrył koszty pogrzebu 81 osób, w tym 35 osób bezdomnych, szczątków i osób NN. Wydatkowano na ten cel 212.102,90 zł. Realizacja tego zadania odbywa się w oparciu o porozumienie zawarte z ZCK (dot. usług cmentarnych) i umowę z firmą świadczącą usługi pogrzebowe (wyłonioną w postępowaniu przetargowym), W 9 przypadkach zorganizowany przez OPS pochówek miał charakter „niestandardowy” np. odbywał się na cmentarzu wyznaniowym, w grobie rodzinnym, kremacja).

a także:

- **pomoc w uzyskaniu zatrudnienia** – przede wszystkim w formie oferty KLUBU PRACY i Klubu „Ku aktywności zawodowej” – omówienie w rozdziale 5.3
- **poradnictwo indywidualne i grupowe** świadczone było w **1.043** rodzinach.- były to przede wszystkim porady prawne, psychologiczne i pedagogiczne- szerzej omówione w rozdziale 5.3
- **pracę socjalną** – profesjonalną pomoc nastawioną na wzmocnienie lub odzyskanie umiejętności osób i rodzin do funkcjonowania społecznego i pełnienia ról społecznych, OPS świadczył w stosunku do **4.328 rodzin**. Pomoc pozamaterialna. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni OPS zawarli 244 kontrakty socjalne z osobami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej (w tym 47 kontraktów socjalnych w ramach realizacji programów rodzinnych i 49 kontraktów socjalnych w ramach realizacji projektu „Wola Aktywnej Integracji”. Praca socjalna realizowana była zarówno w indywidualnej pracy z Klientami, jak i w formach oddziaływań grupowych.- szerzej omówione między innymi w rozdziale 5.3
- **pomoc usługową** świadczoną w domu klienta - omówienie w rozdziale 7
- **usługi realizowane w ośrodkach wsparcia** –omówienie w rozdziale 9

Podstawą dla przyznania świadczeń finansowych, rzeczowych oraz w formie usług z pomocy społecznej jest każdorazowo przeprowadzany wywiad środowiskowy uzupełniony o dokumenty potwierdzające informacje zebrane podczas wywiadu

Decyzje w sprawie przyznania pomocy w zakresie zadań zleconych przyznano 1.008 osobom (w 998 rodzinach)

Decyzje w sprawie przyznania zadań własnych przyznano 5.053. osobom (w 3.942 rodzinach)

Łącznie wydanych zostało w 2008r 29.029 **decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy społecznej dla 5.082osób / w 4.103 rodzinach, w których żyją 7.382osoby/.**

Z wszystkich form pomocy społecznej, w tym także niewymagających wydania decyzji administracyjnej (np. praca socjalna, poradnictwo, grupa wsparcia, klub samopomocy) skorzystały 5054 **rodziny**

W 2008 r. pracownicy socjalni w związku ze zgłoszonymi wnioskami przez Klientów lub inne osoby i instytucje dokonali rozeznania 1.101 **nowych środowisk**, w tym oceny sytuacji życiowej i potrzeb **56 kombatantów** w sprawach których Dyrektor OPS przedstawił stanowisko i wydał

opinię na temat zasadności przyznania pomocy pieniężnej ze środków budżetowych znajdujących się w dyspozycji Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych / na podst. art. 19 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2002 r Nr 42,poz. 371 z późn. zmianami).

W 2008r przeprowadzone zostały przez pracowników socjalnych 1.222 wywiady informacyjne i alimentacyjne na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej i instytucji pomocy społecznej.

W 2008 roku klienci złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO) i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) **85** odwołań od decyzji OPS i 14 skarg od orzeczeń SKO podtrzymujących w mocy rozstrzygnięcia OPS w sprawie świadczeń pomocy społecznej. Oznacza to, że w procedurze odwoławczej badaniu podlegało 0,29% decyzji wydanych przez OPS w sprawach z zakresu pomocy społecznej/ W 45 przypadkach decyzje OPS zostały przez SKO utrzymane w mocy, w 28- decyzje zostały w części lub całości uchylone, a sprawy przekazane do OPS w celu ponownego rozpatrzenia, w 7 przypadkach stwierdzono uchybienie terminu do wniesienia odwołania, w 1 stwierdzono brak podstaw do wszczęcia postępowania przez organ II instancji, w 1 przypadku oddalono skargę, w 1 sprawie wyznaczono nowy termin jej rozpatrzenia, w pozostałych sprawach postępowanie organu II instancji jest w toku.

5.1 POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY

Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej znajdują się zawsze w trudnej sytuacji życiowej i finansowej. W większości spośród 4.103 rodzin objętych w roku 2008 świadczeniami pomocy społecznej w formie zasiłków, pomocy rzeczowej i usługowej mieliśmy do czynienia, podobnie jak w latach ubiegłych, z wystąpieniem jednocześnie wielu, złożonych problemów, których rozwiązanie wymaga pomocy. Dla potrzeb statystyki wybierany jest jeden z problemów, taki, który wydaje się w danym momencie najistotniejszy, który wymaga podjęcia próby jego rozwiązania w pierwszej kolejności. Warto zauważyć, że w ciągu roku postrzeganie problemów rodziny może się zmieniać i w różnym czasie mogą być wskazywane inne powody korzystania przez rodzinę z pomocy. I tak np. w styczniu rodzina może korzystać z pomocy z powodu bezrobocia, ale już w lutym „podstawowym” problemem rodziny może być poważna choroba bezrobotnego członka rodziny uniemożliwiająca podjęcie pracy. W kolejnym miesiącu ta sama rodzina może korzystać z pomocy z powodu niepełnosprawności, jeśli na skutek choroby członka rodziny zostanie orzeczona niepełnosprawność. Różnych scenariuszy wielokrotnej zmiany „podstawowego” powodu korzystania z pomocy może być wiele. Dlatego na 4.103 rodziny, które skorzystały w 2008r z pomocy społecznej w formie przyznawanej decyzją administracyjną – przypadają 9.824 „podstawowe” powody korzystania z pomocy (czyli średnio każda rodzina skorzystała z pomocy z co najmniej dwóch różnych „podstawowych” powodów)

Warto mieć także na uwadze, że wskazanie „podstawowego”, czy też „najbardziej istotnego problemu” jest niezwykle trudne lub nawet niemożliwe, wobec złożoności trudności, z jakimi borykają się osoby i rodziny zwracające się o pomoc. Bardzo często w parze z alkoholizmem występuje długotrwała choroba lub niepełnosprawność, podobnie długotrwała choroba często dotyczy osób bezrobotnych. Doskonale tę złożoność widać na przykładzie uczestników projektu systemowego współfinansowanego ze środków EFS: „Wola aktywnej Integracji”. Wszystkich **46** uczestników projektu zostało do niego zakwalifikowanych ze względu na bezrobocie, a projekt miał na celu m.in. przybliżenie tych osób do rynku pracy. Wszyscy uczestnicy projekty od kilku lat korzystali z różnych świadczeń pomocy społecznej, przede wszystkim finansowych, a podstawowym powodem udzielanej pomocy było „bezrobocie”. Po dokonanej w ramach projektu

wnikliwej diagnozie problemów, trudności, dysfunkcji i możliwości tych osób (diagnoza oparta nie tylko o narzędzia diagnostyczne pracownika socjalnego - wywiad środowiskowy, ale także doradcy zawodowego- specjalistyczne testy, ale także obserwację funkcjonowania w grupie, relacji, efektywności uczestniczenia w treningach, systematyczny kontakt z doradcą rodzinnym itp) okazało się, że w stosunku do tych 46 osób można określić **138** „dodatkowych” powodów trudności życiowych skutkujących korzystaniem z pomocy społecznej, przy czym okoliczności te wydają się mieć pierwotne i dominujące znaczenie.

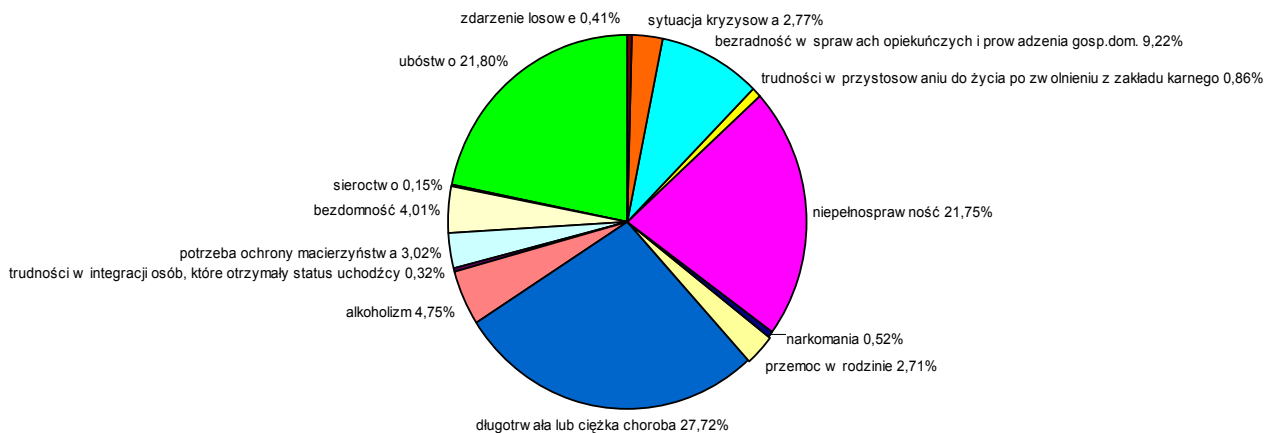
Powody te kształtowały się następująco:

- bezrobocie – 46
- uzależnienie - 1
- współuzależnienie - 11
- przemoc - 13
- wielodzietność – 11 (duże zróżnicowanie wiekowe dzieci, małe dzieci wymagające opieki)
- brak opieki (żłobek, przedszkole, rodzina) nad dziećmi – 18
- choroba, niepełnosprawność - 13
- obniżony intelekt (w stopniu uniemożliwiającym udział w zajęciach grupowych o charakterze warsztatowym z zakresu umiejętności społecznych) – 8
- samotne macierzyństwo (przy braku wsparcia ze strony rodziny lub krzywdzącej rodzinie) - 28
- problemy opiekuńczo- wychowawcze - 20
- niskie wykształcenie - 15 (w tym 5 osób, które nie miały ukończonego wykształcenia podstawowego)

W praktyce w przypadku świadczeń pomocy społecznej zawsze mamy do czynienia z ubóstwem w rodzinie i innymi towarzyszącymi mu licznymi okolicznościami i problemami.

Na poniższym wykresie przedstawiono powody, które dla celów statystycznych uznane zostały za najistotniejsze dla przyznania rodzinom świadczenia z pomocy społecznej w 2008 r.

POWODY KORZYSTANIA Z POMOCY MATERIALNEJ

Od lat do podstawowych powodów korzystania z pomocy społecznej na Woli należą:

- niepełnosprawność
- ubóstwo
- długotrwała lub ciężka choroba
- bezrobocie
- bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

W 2008 r. zmniejszyła się ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia (z 21,4% do 16,7%). Jest to zgodne z obserwowaną zmianą sytuacji społecznej w kraju i Warszawie. Osoby, które nie podjęły pracy w 2008 r. i korzystały ze świadczeń pomocy społecznej to przede wszystkim osoby o znacznym stopniu marginalizacji, bardzo niskich kwalifikacjach i to nie tylko zawodowych, ale i w zakresie podstawowych umiejętności życiowych i społecznych, osoby bez nawyku pracy i motywacji do zmiany statusu społecznego, często z co najmniej kilku lub kilkunastoletnią przerwą w pracy, osoby w wieku przedemerytalnym lub młode, bez żadnego doświadczenia i zawodu, matki sprawujące opiekę (często samotnie) nad małymi dziećmi. Wśród tych osób znaczna część posiada poważne problemy zdrowotne, które nie kwalifikują do uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy, często jednak są przeszkodą dla pracodawcy (lub samego klienta) w podjęciu zatrudnienia. Zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy wystawione na potrzeby OPS zwalnia osoby bezrobotne z obowiązku aktywnego poszukiwania zatrudnienia i uprawnia do nabycia uprawnień do świadczeń. Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezrobocia to osoby wymagające szeregu systematycznych, długoterminowych i wieloaspektowych form pomocy.

W roku 2008r, podobnie jak w latach ubiegłych, znacząca liczba świadczeń pomocy społecznej przyznana została z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności – (łącznie 41% wszystkich wskazań do objęcia rodziny świadczeniami pomocy społecznej, w znacznej mierze dotyczy to pomocy usługowej organizowanej przez OPS oraz zasiłków stałych przyznawanych przede wszystkim z tytułu niepełnosprawności).

Zwiększyła się ilość środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie (ze 152 w 2007r do 221 w 2008r). Wydaje się, że wzrost ten należy tłumaczyć z jednej strony zwiększonymi, na skutek licznych szkoleń, kwalifikacjami pracowników w dziedzinie rozpoznawania zjawiska i udzielania pomocy, z drugiej strony zaś zmianą postaw społecznych w stosunku do tego problemu w związku z licznymi kampaniami społecznymi zarówno ogólnopolskimi , jak i lokalnymi.

Na zbliżonym poziomie utrzymuje się ilość osób, które skorzystały z pomocy z powodu alkoholizmu, narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Nieco (z 375 w 2007 r. do 327 w 2008 r.) zmniejszyła się ilość osób korzystających ze świadczeń OPS dzielnicy Wola z powodu bezdomności (choć nie zmniejszyła się ilość wniosków o pomoc złożonych przez osoby bezdomne- więcej spraw przekazywanych jest do rozpatrzenia zgodnie z właściwością do innych ośrodków pomocy społecznej w całej Polsce)

Spośród wszystkich 5.054 rodzin objętych pomocą społeczną w 2008 roku 58,2 % stanowiły gospodarstwa jednoosobowe (wskaźnik ten zmalał w stosunku do 2007 r. o 4%). Rodziny emerytów i rencistów stanowiły 22,45% wszystkich rodzin korzystających z pomocy. Rodziny z dziećmi stanowiły 22,57% rodzin korzystających z pomocy, z czego aż 65,8% rodzin objętych pomocą społeczną to rodziny niepełne (stanowiące 14,8 % wszystkich środowisk objętych pomocą, wskaźnik ten wzrósł w stosunku do 2007 r. o ponad 2%).

Gospodarstwa domowe	% udział w 2008 roku
1 - osobowe	58,2
2 - osobowe	18,3
3 - osobowe	13,1
4 - osobowe	5,8
5 - osobowe	2,6
6 i więcej – osobowe	2,0

5.2 POMOC MATERIALNA REALIZOWANA W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH

W ramach zadań własnych wydatkowano w 2008 r. na pomoc materialną (finansową i rzeczową) kwotę **5.286.044,12 zł**, w tym:

- **4. 695.674,87 zł** z R85214 – „zasiłki i pomoc w naturze” § 3110 na zasiłki celowe i pomoc rzeczową (o 1.353.520, 37zł mniej niż w roku 2007 r.)
- **212.102, 90 zł** z R85214- „zasiłki i pomoc w naturze” §4300- na sprawianie pogrzebów (o 12.102,90 zł więcej niż w 2007 r.)
- **160.000zł** z R85295- „pozostała działalność”- dofinansowania ze środków budżetu państwa. przeznaczone na realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (o 42.000 mniej niż w roku 2007).

Łącznie wartość środków wydatkowanych na realizację zadań własnych w 2008r była niższa niż w roku 2007 o 1.280.148, 87zł (19,5%) i niższa niż w roku 2006 o 1.451.124,21 zł (o 21,5%).

Pomoc, w ramach zadań własnych, zarówno finansowa, jak i rzeczowa przyznawana była przede wszystkim „**na dożywianie**”. Na ten cel wydatkowano łącznie: **2.762.362,25 zł** (52,25 % wszystkich środków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych), w tym:

- w ramach realizacji rządowego programu: pomoc państwa w zakresie dożywiania- **2.414.920 zł** z podziałem 2.254.920 środki własne (R85214) i 160.000 dotacja z budżetu państwa (R85295).

Wydatki na dożywianie zrealizowano w następujący sposób:

- na **opłatę obiadów szkolnych dla 1.140 dzieci** - 553.198, 23 zł,- z R 85214 środki własne.
- na **opłatę obiadów dla 530 osób dorosłych**: 520.901,77 – środki własne R 85214
 - obiady dla 1.009 dzieci (z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej) zostały dofinansowane kwotą 64.000zł z dotacji budżety państwa na realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
 - obiady dla 401 osób dorosłych (których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej) zostały dofinansowane kwotą 56.000 zł z dotacji budżety państwa na realizację rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
 - w sumie na pomoc w formie gorącego posiłku dla 1.670 osób wydatkowano: 1.214.100zł , z czego 964.885 zł na zakup posiłku dla 1.410 osób w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i 1.489zł na dowóz posiłku w ramach w/w programu.. Środki własne do realizacji programu wyniosły 846.374zł (w części przyznania gorącego posiłku wyniosły 844.885zł i 1.489 zł na dowóz posiłków), a dotacja budżetu państwa 120.000 zł
- **zasiłki celowe i celowe specjalne** z przeznaczeniem na zakup żywności :
 - Zasiłki celowe
61 osób, 73 świadczeń, 8.163,05 zł wartość świadczeń, 111,8 zł średni zasiłek
 - zasiłki celowe specjalne
329 osoby, 503 świadczeń, 91.553,20 wartość świadczeń, 182 zł średni zasiłek

- Zasiłki celowe przyznawane w ramach realizacji programu rządowego „pomoc państwa w zakresie dożywiania”

1860 osób, 6007 świadczeń, 1.448.546 zł wartość świadczeń / w tym 1.4408.546 to środki własne R85214 i 40.000 zł dotacji z R85295/, 241, 14zł średni zasiłek ,

- Razem zasiłki celowe i celowe specjalne

6.583 świadczenia, 1.548.262,25 wartość świadczeń, 235,19zł średni zasiłek

Ponadto 789 osób skorzystało ze świadczeń w formie talonów do sklepu / pomoc rzeczowa/. Talony wydawane przez OPS upoważniają do zakupu artykułów spożywczych oraz podstawowych art. higienicznych w sieci sklepów Społem na Woli (wykonawca wyłoniony w drodze postępowania przetargowego). Pomoc ta w dużej mierze także ma charakter wspierania w dożywianiu. Wartość pomocy zrealizowanej w ramach zadań własnych w formie talonów wyniosła – 261.240 zł.

622 dzieci w wieku szkoły podstawowej otrzymało w grudniu 2008 r. paczkę spożywczą o wartości 70,56 zł oraz talon uprawniający do zakupu książki o wartości 40zł. (łącznie wartość 68.768,32 zł)

189 dzieci w wieku szkoły gimnazjalnej otrzymało w grudniu 2008 r. talon uprawniający do zakupu książki o wartości 110zł (łącznie wartość 20.790zł)

198 osób skorzystało z pomocy w formie zasiłków okresowych. Średnio jedna osoba otrzymywała świadczenie przez 2,5 miesiąca (wyplacono 506 świadczeń o łącznej wartości 218.266, 35zł.) Przeciętny zasiłek okresowy wyniósł 431, 36 zł

Główną i najliczniejszą formą pomocy realizowaną w ramach zadań własnych są:

- zasiłki celowe (ce) przyznawane osobom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego dla rodziny jednoosobowej / 477zł/ lub dochodu na osobę w rodzinie w gospodarstwach wieloosobowych / 351zł/ na osobę/
- zasiłki celowe specjalne (cs) , które można przyznać osobom i rodzinom, których dochód przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej / jak wyżej/, ale które ze względu na szczególnie trudną sytuację, w jakiej się znalazły , nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb rodziny.
- W 2008 r. wypłacono zasiłki celowe i celowe specjalne **3.172 rodzinom**, na łączną kwotę 4.434.434, 87 (wartość wypłaconych zasiłków celowych i celowych specjalnych w tym w formie talonów do sklepów „Społem” wyniosła 4.434.434, 87 zł + 261.240 zł = 4.695.674,87 zł)

Poniższe zestawienie obrazuje wartość i przeznaczenie zasiłków celowych:

<i>Lp.</i>	<i>Cel pomocy</i>		<i>Ilość osób</i>	<i>Kwota</i>	<i>Ilość świadczeń</i>	<i>Średni zasiłek</i>
1.	Zakup leków,	CE	695	232.703,07	1615	144-
		CS	736	275.779.87	1649	167,24.-
		razem		508.482,94	3.264	155,79
2.	Zakup sprzętu gosp. domowego	CE	267	197.349,19.-	377	523,47

<i>Lp.</i>	<i>Cel pomocy</i>		<i>Ilość osób</i>	<i>Kwota</i>	<i>Ilość świadczeń</i>	<i>Średni zasiłek</i>
3.	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego	CE	27	38.110,64	62	614,68
		CS	30	7.295,55	31	235,34-
		razem		45.406,19	93	488,23
4.	Zakup opału	CE	20	15.188,00	25	607,52
		CS	7	5.792,00	9	643,55
		razem		20.980,00	34	617,05
5.	Zakup odzieży,	CE	698	215.536,49	921	234,02
		CS	501	163.610,48	626	261,36
		razem		379.146,97	1.547	245,08
6.	Oplata za gaz	CE	400	96.623,98	796	121,38
		CS	309	71.014,68	575	123,50
		razem		167.638,66	1.371	122,27
7.	Oplata za przedszkole	CE	60	33.714,92	115	293,17
8.	Oplata wypoczynku letniego /inne kolonie/	CE	49	56.646,00	53	1.068,79
		CS	55	47.935,00	69	694,71
		Razem		104.581,00	122	857,22
9.	Oplata czynszu	CE	420	278.493,91-	797	349,42
		CS	323	180.874,44	549	329,46
		Razem		459.368,35	1.346	341,28
10.	Oplata energii elektrycznej	CE	658	306.879,20	1464	209,62
		CS	464	163.501,80	943	173,38
		Razem		470.381,00	2.407	195,42
11.	Oplata turnusów i obozu rehabilitacyjnego	CE	51	37.614,64	56	671,69
		CS	87	38.873,00	110	353,39
		Razem		76.487,64	166	460,77
12.	Remont mieszkania	CE	80	38.927,56	90	432,53
		CS	58	18.374,72	59	311,44
		Razem		57.302,28	149	384,58
13.	Zakup wyposażenia szkolnego	CE	197	96.313,00	208	463,04
		CS	220	93.741,15	224	418,49
		Razem		190.054,15	432	439,94

<i>Lp.</i>	<i>Cel pomocy</i>		<i>Ilość osób</i>	<i>Kwota</i>	<i>Ilość świadczeń</i>	<i>Średni zasiłek</i>
14.	Wyrobienie dowodu osobistego.	CE	233	10.700,00	238	44,96
		CS	25	1.676,00	26	64,46
		Razem		12.376	264	46,88
15.	Zakup art. higienicznych	CE	425	43.847,50	574	76,39
16.	Zakup mebli	CE	91	55.369,00	104	532,39
		CS	68	33.362,00	69	483,50
		Razem		88.731	173	512,89
17.	Zakup biletu	CE	41	6.859,25	57	120,34
18.	Zakup obuwia	CE	171	26.460,00	186	142,26
		CS	128	26.693,58	144	185,36
		Razem		53.153,58	330	161,07

Jak wynika z przedstawionego zestawienia najliczniejsza grupa przyznanych zasiłków celowych (po dożywianiu) przeznaczona była na dofinansowanie zakupu leków (3.264 zasiłki), zasiłki na ten cel miały także największą wartość (508.482,94 tj. prawie 10% wartości wszystkich środków przeznaczonych na realizację zadań własnych).

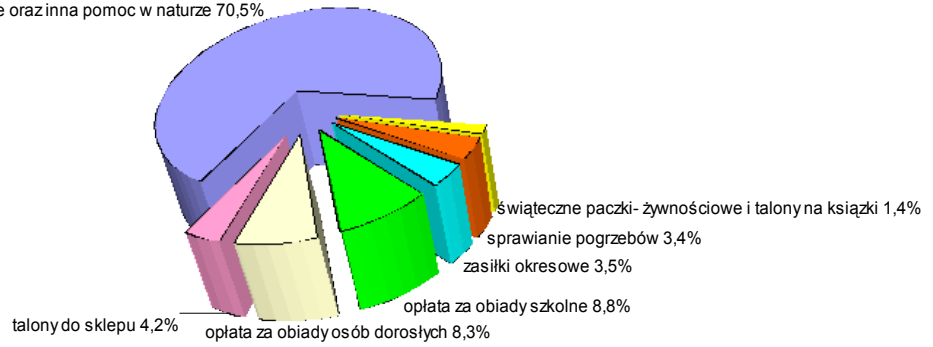
Drugą, co do wartości i liczebności przyznanych świadczeń grupę zasiłków celowych stanowią zasiłki przyznane:

- na zakup energii elektrycznej (2.407 zasiłków o łącznej wartości 470.381,00 zł)
- na opłaty czynszu (1.346 zasiłków o łącznej wartości 459.368, 35 zł)
- na zakup odzieży (1.547 zasiłków o łącznej wartości 379.146, 97 zł)
- na opłaty za gaz (1.371 zasiłków o łącznej wartości 167.638,66 zł)

Struktura wydatków na realizację pomocy materialnej realizowanej w ramach zadań własnych (ze środków finansowych rozdziału 85214 i 85295) przedstawiała się następująco:

struktura wydatków na realizację zadań własnych

zasiłki celowe i celowe specjalne oraz inna pomoc w naturze 70,5%

5.3 POMOC UDZIELANA OSOBOM BEZDOMNYM

Na terenie Dzielnicy Wola zlokalizowanych jest 7 noclegowni, które dysponują łączną liczbą 900 miejsc. Ponadto osoby bezdomne przebywają w różnych miejscach tzw. „niemieszkalnych” zlokalizowanych na Woli np. na terenie ogródków działkowych przy ul. Gniewkowskiej i w okolicy Ciepłowni Wola, w pustostanach i budynkach opuszczonych.

Pomoc świadczona przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola jest uzupełnieniem oferty organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych. Większość noclegowni poza miejscem noclegowym i zapleczem sanitarnym oferuje co najmniej jeden gorący posiłek, część noclegowni prowadzi magazyny odzieżowe, ponadto część organizacji zatrudnia pracowników socjalnych i świadczy pracę socjalną oraz pomoc w wychodzeniu z bezdomności

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy udziela pomocy osobom bezdomnym,:

- które posiadają ostatni adres stałego zameldowania na Woli, niezależnie od ich aktualnego miejsca pobytu (przebywającym na terenie całego kraju)
- które nie posiadają ostatniego miejsca zameldowania na Woli, jeśli przebywają na Woli i wymagają udzielenia pomocy w trybie pilnym. Jeśli pomoc nie musi być udzielona w trybie pilnym OPS prowadzi postępowanie i przekazuje sprawy w trybie postanowienia do rozpatrzenia właściwemu ze względu na miejsce ostatniego zameldowania na pobyt stały ośrodkowi pomocy społecznej.

Po pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola zgłasza się jedynie część osób bezdomnych przebywających na Woli. Od 2005 roku (tj. od czasu zmiany regulacji ustawowych oraz zawarcia przez Miasto Stołeczne Warszawę kontraktów z organizacjami pozarządowymi na dofinansowanie działań na rzecz osób bezdomnych) liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka utrzymuje się na zbliżonym poziomie 300-400 osób rocznie. Osoby te ubiegają się przede wszystkim o pomoc finansową (w formie zasiłków stałych i celowych). Korzystają także z informacji (na temat dostępnej oferty pomocowej i regulacji prawnych), poradnictwa socjalnego, pracy socjalnej polegającej m. in. na pomocy w uregulowaniu sytuacji prawnej, wyrobieniu dokumentu tożsamości, odtworzeniu dokumentacji związanej z zatrudnieniem i stanem zdrowia, ustaleniu uprawnień.

W 2008 r.:

- Ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezdomności skorzystało w 2008 r.: **327 osób**
- Ośrodek zorganizował 35 pogrzebów osobom bezdomnym (w tym NN i szczątki)
- Udzielono pomocy w **formie zasiłku celowego na zakup żywności w ramach realizacji ustawy: „pomoc państwa w zakresie dożywiania”**: **112 osób**, 169 świadczeń, (ok. 1,5 zasiłku średnio na osobę); łączna wartość świadczeń: 27.193 zł (śr wartość jednego zasiłku 160,9zł)
- Udzielono pomocy w **formie zasiłku celowego (na inny cel niż zakup żywności) w ramach realizacji ustawy o pomocy społecznej**: **227 osób**, 546 świadczeń (ok. 2,4 zasiłku na osobę); łączna wartość świadczeń 53.623zł (śr. wartość jednego świadczenia 98,2zł). Cele na jakie przyznano świadczenia: wyrobienie dowodu osobistego, zakup leków, zakup art. higienicznych, zakup butów, zakup biletu,
- łączna wartość świadczeń udzielonych w 2008 r. w ramach zadań własnych osobom bezdomnym: 280.816zł

- Udzielono pomocy w formie zasiłku stałego- 62 osobom bezdomnym, 526 świadczeń (średni okres pobierania zasiłku stałego- 8,5 m-ca), wartość udzielonych świadczeń: 216.388,89 zł (średnia wartość zasiłku stałego wypłaconego osobie bezdomnej 411 zł)
- **łącna wartość świadczeń (zasiłków celowych i stałych) udzielonych w 2008 r. osobom bezdomnym: 297.204,89zł**
- **Ośrodek przeprowadził 142 postępowania zakończone wydaniem postanowienia o przekazaniu wniosku klienta (przede wszystkim o przyznanie zasiłku stałego) do właściwego miejscowo ośrodka pomocy społecznej (tj. OPS w miejscu ostatniego zameldowania klienta). Wraz z postanowieniem OPS przekazuje komplet dokumentów zgromadzonych w sprawie, m. in. wywiad środowiskowy, kopię orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenia z ZUS, kopię dowodu osobistego (często wyrabianego przy pomocy pracownika socjalnego , a opłata pokryta z zasiłku celowego przyznanego na ten cel klientowi). Dotyczy to osób bezdomnych przebywających na terenie Dzielnicy Wola, ale posiadających ostatnie stałe miejsce zameldowania poza Wolą i ubiegających się o pomoc, w sprawach innych, niż niecierpiące zwłoki.**
- Przeprowadzono 7 postępowań o umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby bezdomnej- komplet dokumentów zgromadzonych w sprawie przekazano do WCPR
- Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej Ośrodek występuje do gmin ostatniego miejsca zameldowania osoby bezdomnej o refundację przyznanej pomocy. Jest to zadanie wymagające dużego nakładu pracy administracyjnej, socjalnej i prawnej oraz znacznych kosztów (rozmowy telefoniczne zamiejscowe, liczna korespondencja polecona) **W 2008r dokonano 192 wystąpienia o refundację świadczeń pomocy społecznej udzielonych osobom bezdomnym- do 128 ośrodków, o refundację świadczeń o wartości: 69.313,18zł.** Wystąpienia dotyczą świadczeń udzielonych w ostatnim kwartale 2007r., w I-XI 2008 r., oraz w 22 przypadkach są to ponowne wezwania dotyczące świadczeń udzielonych przed 2008 r.
- **wartość świadczeń, które na wniosek tutejszego Ośrodka zostały zrefundowane w 2008 r. : 76.983,66 zł**, w tym wartość zrefundowanych świadczeń zrealizowanych na rzecz osób bezdomnych przez OPS w 2008r- 15.823,55zł w tym: 1506, 20 zł w ramach zadań własnych zrealizowanych przez OPS w 2008r (świadczenia dla 6 osób bezdomnych) i 14.317,35zł w ramach zadań zleconych (zasiłki stałe dla 4 osób bezdomnych) zrealizowanych przez OPS w 2008r. Pozostała kwota 61.160, 11zł – wartość zrefundowanych w 2008 r. świadczeń, które zostały udzielone przez OPS osobom bezdomnym w latach 2007 i wcześniej.

Zadania na rzecz osób bezdomnych realizuje w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy 4 osobowy Zespół ds. pomocy osobom bezdomnym. W skład zespołu wchodzi 3 pracowników socjalnym (=w tym starszy specjalista pracy socjalnej) oraz inspektor zajmujący się m. in. sprawami refundacji i sprawiania pogrzebów. Pracownicy Zespołu w realizacji zadań na co dzień współpracują z pracownikami noclegowni. Współpraca ta jest niezbędna dla skuteczności udzielanej pomocy, m. in. ze względu na cechującą grupę osób bezdomnych znaczną rotację i mobilność. Zdarza się, że jedna osoba bezdomna przebywa kolejno w kilku noclegowniach.

5.4 POMOC POZAMATERIALNA

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola od lat realizuje szeroką ofertę z zakresu tzw. pomocy niematerialnej opartej na działaniach zmniejszających deficyty osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej i wzmacniających ich umiejętności społeczne – w celu umożliwienia realizacji ról społecznych, podniesienia jakości życia, usamodzielnienia się i przezwyciężenia napotkanych trudności. Działania te mają charakter ciągły lub okresowy- adresowane są dla określonej grupy odbiorców. Realizowane są przede wszystkim w ramach następujących programów:

- Klub „Ku Aktywności Zawodowej”- program pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy
- „Aktywny Senior”- program aktywizacji i integracji środowiska lokalnego na rzecz seniorów- mieszkańców dzielnicy Wola
- Program Wsparcia i Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych
- Program Pomocy Dziecku i Rodzinie (PPDR)
- „Rodzina bez Przemocy”- program wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy
- Wsparcie i pomoc pedagogiczno- psychologiczna dla osób z uzależnieniem oraz członków ich rodzin
- „Ludzie Dobrej Woli”- Wolontariat w OPS- organizacja i koordynacja działań wolontarystycznych na rzecz potrzebujących mieszkańców Dzielnicy- omówione w rozdziale 10.1
- programy współfinansowane ze środków EFS- omówione w Rozdziale 10.3

Ofertą realizowaną na rzecz osób bezrobotnych, mającą na celu pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy jest Klub Pracy

DZIAŁALNOŚĆ KLUBU PRACY I KLUBU „KU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ” PROWADZONEGO PRZEZ OPS

Klub „Ku Aktywności Zawodowej” jest ofertą realizowaną na rzecz osób bezrobotnych, mającą na celu pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy. Powstał 1 czerwca 2008 r. w miejsce Klubu Pracy OPS, działającego wcześniej na mocy porozumienia z Rejonowym Urzędem Pracy i Urzędem Dzielnicy Wola m. st. Warszawy w końcu 2004 r. Zmiana formuły związana była z wypowiedzeniem przedmiotowego porozumienia przez Urząd Pracy.

Oferta Klubu Pracy realizowana była do końca maja 2008 r. w oparciu o porozumienie z UP w następujących formach:

1. Otwarty Klub Pracy: korzystanie z ofert prasowych, wywieszanych na tablicach ogłoszeniowych, korzystanie z telefonu, komputera, Internetu, drukarki, faxu- codziennie w godzinach 8.00- 12.00.

W omawianym okresie odnotowano 2.507 wizyt.

2. Poradnictwo indywidualne: określenie sytuacji osoby pozostającej bez pracy, diagnoza potrzeb, wsparcie emocjonalne, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, stworzenie planu działań.

Takim oddziaływaniem objęto 70 osób.

3. Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. Jest to cykl zajęć trwających od 25 do 40 godzin, prowadzone wg. podręcznika „Program Klubu Pracy” wydanego przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Zajęcia prowadzone są przy pomocy tzw. aktywnych metod dydaktycznych: dyskusja, praca w grupie, „burza mózgów” metody symulacyjne, inscenizacje ćwiczenia, gry zespołowe, filmy, „miniwykłady”.

W 2008r. przeprowadzono 1 edycję warsztatów , które ukończyło 5 osób

4. Zajęcia aktywizujące: to jedno lub cykl spotkań (do 20 godzin) przygotowanych w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby grupy klientów. Celem zajęć aktywizacyjnych jest nabycie wybranych (specyficznych) umiejętności do samodzielnego poszukiwania pracy lub samozatrudnienia (w tym również obsługi komputera). W omawianym okresie przeprowadzono zajęcia komputerowe dla 22 osób (5 grup po 8 godzin, łącznie 40 godzin zajęć) .

Oferta Klubu „Ku Aktywności Zawodowej” realizowana od 1 czerwca 2008 r. objęła:

1. Klub Otwarty: trzy razy w tygodniu: poniedziałki, środy i piątki w godz. 8.15- 12.00, korzystanie z ofert prasowych, wywieszanych na tablicach ogłoszeniowych, korzystanie z telefonu, komputera, Internetu, drukarki, faxu.

W omawianym okresie zanotowano 2.074 wizyty w Klubie

2. Poradnictwo indywidualne: określenie sytuacji osoby pozostającej bez pracy, diagnoza potrzeb, wsparcie emocjonalne, pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, stworzenie planu działań.

Takim oddziaływaniem objęto 68 osób

3. zajęcia aktywizujące. W omawianym okresie 2008 r. przeprowadzono cykliczne zajęcia komputerowe dla osób o zróżnicowanych umiejętnościach i potrzebach:

- 15 osób uczestniczyło w zajęciach 18- godzinnych
- 5 osób uczestniczyło w zajęciach 24 godzinnych
- 3 osoby uczestniczyły w zajęciach 30 godzinnych
- 9 osób uczestniczyło w zajęciach 36 godzinnych
- W sumie przeprowadzono 180 godzin zajęć, w przeprowadzonych zajęciach uczestniczyły 32 osoby.

PROGRAM “AKTYWNY SENIOR” to oferta skierowana do osób starszych. Ośrodek realizuje program aktywizacji seniorów „Aktywny Senior” od 2006r- wcześniej zadania te podejmowane były akcyjnie i okresowo, najczęściej we współpracy z lokalnymi organizacjami seniorskimi,. Po dokonanej w 2006 roku diagnozie potrzeb, dotychczasowe działania usystematyzowano i rozszerzono. Łącznie z oferty programu od początku jego realizacji skorzystało 219 osób (190 kobiet, 29 mężczyzn) w 2008r w działaniach Programu wzięło udział 139 osób . Program ma na celu: zapobieganie marginalizacji społecznej seniorów, integrację seniorów ze środowiskiem lokalnym, przeciwdziałanie samotności, organizację czasu wolnego osób starszych, podtrzymywanie aktywności i sprawności fizycznej i psychicznej, naukę nowych umiejętności społecznych, pomoc w nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów interpersonalnych oraz podtrzymywanie i rozwijanie zainteresowań.

W ramach programu „Aktywny Senior” realizowane są różnorodne formy działań dostosowane do wieku i stanu zdrowia uczestników:

- Gimnastyka usprawniająco-aktywizująca – to zajęcia prowadzone przez fizykoterapeutę w sali rehabilitacyjnej z wykorzystaniem sprzętu specjalistycznego. (w oparciu o porozumienie zawarte z Domem Pomocy Społecznej „Syrena”, który udostępnia sale i przyrządy do ćwiczeń na potrzeby realizacji programu). Praca w małych tj. 10 osobowych grupach umożliwia indywidualne traktowanie każdego z uczestników, dostosowanie rodzaju ćwiczeń i tempa do indywidualnych możliwości. Z gimnastyki tej mogą skorzystać osoby po urazach, ze znacznie ograniczoną sprawnością – wymagane jest jedynie zaświadczenie od lekarza pierwszego kontaktu o braku przeciwwskazań.
- Nordic Walking – (marsze z kijami) to modna, atrakcyjna forma aktywności na świeżym powietrzu. Zajęcia prowadzone są przez instruktora – trenera (mgr AWF). Miejsce prowadzenia zajęć – to tereny parkowe Woli i Bemowa.
- Mniej sprawni seniorzy uczestniczą w zajęciach ruchowych - tańce w kręgu. Stopień trudności zajęć jest różny: od szybkich, skomplikowanych kroków i ruchów całego ciała do statycznych, odbywają się w pozycji siedzącej. Instruktor dostosowuje je do możliwości uczestników grupy. Zajęcia mają na celu ćwiczenie równowagi, obcowanie z muzyką, kontakt i współpracę z innymi ludźmi.
- Także do osób mniej sprawnych adresowane są zajęcia usprawniające metodą Dennisona. Zajęcia mają na celu usprawnianie pamięci, koncentracji, koordynacji ruchowej, działają relaksująco.
- Chór „Wolska Melodia”. Zajęcia mają na celu zapewnienie rozrywki, kontakt z ludźmi, umuzykalnienie, ale także ćwiczenie oddechu, prawidłowej postawy, poznanie repertuaru muzyków różnych historycznych okresów. Chór „Wolska Melodia”- rozpoczął działalność 7.03.2007. Zajęcia chóru odbywają się w siedzibie Domu Kultury przy ul. Działdowskiej.
- Dla seniorów wymagających oddziaływań o charakterze opiekuńczym, wspierającym kontynuowany był program klubowy „Syrenka” Program ten został uruchomiony w 2006 r. w porozumieniu z Domem Pomocy Społecznej “Syrena”, Seniorzy mają możliwość korzystania codziennie z kilkugodzinnego pobytu w DPS, mają atrakcyjnie zorganizowany czas wolny, korzystają z zaplecza infrastruktury i usług DPS oraz 2 posiłków, mogą korzystać z indywidualnego wsparcia psychologa. Realizacja programu zakończyła się 31.12.2008 r.

Aktualną ofertę programową i podstawowe informacje o miejscu i wymiarze czasowym zajęć przedstawia poniższe zestawienie:

GRAFIK ZAJĘĆ PROGRAMU „AKTYWNY SENIOR”

Rodzaj zajęć	miejsce	Dzień tygodnia	Ilość godzin/tyg	Ilość grup
Gimnastyka usprawniająco-aktywizująca	Dom Pomocy Społecznej „Syrena” ul. Syreny 26	poniedziałek lub środa	1	2
Gimnastyka mózgu metodą P. Dennisona	OPS ul. Karolkowa 58 a	środa	1	1
Chór „Wolska Melodia”	Dom Kultury „Działdowska” ul. Działdowska 6	środa	2	1
Integracyjne tańce w kręgu	Dom Dziecka ul. Jaktorowska 6	środa	1	1
Nordic Walking	park	wtorek	2	1

W związku z bardzo dużym i rosnącym zainteresowaniem mieszkańców Dzielnicy uczestnictwem w zajęciach, zasadą Programu jest możliwość korzystania z jego oferty przez 10 tygodni, a w kolejnych cyklach w miarę wolnych miejsc; pierwszeństwo mają osoby, które jeszcze nie brały udziału w Programie.

W 2008 roku odbyły się trzy cykle zajęć - 10 tygodniowe - w terminach

cykl	termin	Ilość uczestników	Ilość miejsc wykorzystanych	ilość osób korzystających z 1 zajęć	ilość osób korzystających z 2 zajęć
I	II-IV	70	94	46	24
II	IV-VI	75	112	47	28
III	IX-XII	93	112	75	18

W każdym cyklu odbyło się 10 spotkań w każdej grupie.

Poza wyżej przedstawioną ofertą programową, zorganizowano spotkania tematyczne i okolicznościowe – poniżej zestawienie.

rodzaj zajęć	termin	ilość uczestników	miejsce	współpraca
Seminarium „O bezpieczeństwo seniora”	11.I.08 i 18.I.2008	30	OPS ul. Karolkowa 58 A	Straż Miejska
Prezentacja oferty OPS Dzielnicy Wola i Programu „Aktywny Senior”	10. IV. 2008	Kombatanci walne zebranie ul. Obozowa	OK ul. Obozowa 85	
Zebranie informacyjno - organizacyjne, zapisy na zajęcia	28.VIII.2008	77	OPS ul. Karolkowa 58 A	
Konkurs poetycki „W każdej chwili życia”	VI-IX 2008	19	OPS ul. Karolkowa 58 A	
Spotkanie okolicznościowe „W krainie śpiewu wśród jesiennych róż”	11.X.2008	15	OPS ŚDS ul. Żytnia 75/77	Dział Oparcia Społecznego OPS
Finał konkursu poetyckiego „W każdej chwili życia”	13.X.2008	80	Dom Kultury Działdowska	Dom Kultury Działdowska
Zabawa taneczna „W tańcu zawsze młodzi”	15.X.2008	120	CKU nr 3 ul. Sołtyka 8/10	CKU nr 3 ul. Sołtyka 8/10 wolontariusze(3)
Tomik poezji – plan konkursu poetyckiego – 300 egz.	15. XII.2008	Wybór, opracowanie, przygotowanie do druku 300 egz., które rozdawano w czasie Podsumowania Wolskich Dni Seniora		
Podsumowanie Wolskich Dni Seniora	24.X.2008	350	Teatr na Woli	Wydział Spraw Społ. i Zdrowia Wydział Kultury
Seminarium „Przełamując tabu” (dot przemocy wobec osób starszych)	4.XII.2008	13	OPS ul. Karolkowa 58 A	Niebieska Linia
Spotkanie Wigilijne Seniorów	22.XII.08	300	CKU nr 3 ul. Sołtyka 8/10	CKU nr 3 ul. Sołtyka 8/10

W zakresie poszerzania oferty, upowszechniania działań innych współpracujących z nami podmiotów Ośrodek podjął się dystrybucji ulotek i zaproszeń. Te działania obrazuje poniższe zestawienie:

Rodzaj zaproszeń	ilość
ulotki informacyjne nt. Wczasów na działkach organizowanych przez PKPS	100
koncert „Jedna jest Polska”	80
spotkanie „ W krainie śpiewu wśród jesiennych róż”	30
zabawa taneczna „W tańcu zawsze młodzi”	150
koncert podsumowujący Wolskie Dni Seniora	220
spotkanie wigilijne	300
Łącznie	880

Koordinator programu „Aktywny Senior” prowadził także nabór do Programu „Druga Młodość” prowadzonego przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia. W ramach porozumienia o współpracy przeprowadzono rekrutację .

cykl	termin	Ilość miejsc	Ilość osób
I	Czerwiec 2008	99	67
II	Wrzesień 2008	105	68
razem		204	135

64 osoby skorzystały z obu programów (Aktywny Senior, Druga Młodość)

Działania towarzyszące realizowane w 2008 r. w ramach Programu „Aktywny Senior”:

1. Udzielanie indywidualnych porad/informacji (np. dot uprawnień i ulg komunikacyjnych, turnusów rehabilitacyjnych)
2. Gromadzenie oferty Dzielnicowej i miejskiej dla Seniorów i przekazywanie informacji osobom zainteresowanym oraz rozpowszechnianie wybranych informacji (tablice informacyjne, spotkania seniorów)
3. Udział w szkoleniach/seminariach poruszających problematykę osób starszych,
4. Opracowywanie i dystrybucja ulotek, dystrybucja plakatów, zamieszczanie informacji o ofercie i organizowanych działaniach w Internecie, prowadzenie kroniki Programu, prowadzenie książki uwag, wniosków , rozmowy indywidualne z uczestnikami mające na celu diagnozowanie potrzeb, dokonanie oceny, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, motywowanie do aktywności.

PROGRAM WSPARCIA I AKTYWIZACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osobom niepełnosprawnym i im rodzinom udzielano przede wszystkim wsparcia w ramach pracy socjalnej i pomocy psychologicznej, a także szeroko rozwiniętej pomocy w formie usługowej.

Działania koncentrowały się wokół poszukiwania, gromadzenia i uaktualniania informacji na temat ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych, udzielania klientom i pracownikom informacji i porad dotyczących uprawnień i ulg dla osób niepełnosprawnych, uczestnictwie w spotkaniach komisji dialogu społecznego ds osób niepełnosprawnych, udziału w seminariach dotyczących osób niepełnosprawnych. Ponadto:

- w grudniu we współpracy z Zespołem Szkół Specjalnych nr 101 zorganizowano dla dzieci niepełnosprawnych imprezę “mikołajkowo- świąteczną”. Uczestniczyło w niej 270 dzieci z wolskich szkół i przedszkoli integracyjnych oraz ze szkoły specjalnej. (dzieci starsze – 140, dzieci młodsze- 130)
- ważnym elementem oferty na rzecz osób niepełnosprawnych są specjalistyczne usługi opiekuńczo- usprawniające świadczone w miejscu zamieszkania osób o ograniczonej sprawności ruchowej przez rehabilitantów i fizjoterapeutów (więcej informacji w rozdziale VII).
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi realizowane są przez 3 ośrodki wsparcia szerzej omówione w rozdziale 9.
- w 2008 r. w oparciu o porozumienie zawarte z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie 21 osób niepełnosprawnych otrzymało sprzęt komputerowy do rehabilitacji społecznej. Uczestników do projektu wstępnie kwalifikowali pracownicy socjalni OPS. Uczestnicy projektu otrzymywali 100% wsparcie finansowe na zakup sprzętu komputerowego: 80% ze środków PFRON i 20% w formie zasiłku celowego wypłacanego przez OPS. Sprzęt komputerowy był dostarczany bezpośrednio do mieszkań osób niepełnosprawnych i instalowany przez firmę dostarczającą sprzęt. OPS w związku z realizacją projektu wydatkował 13.786 zł (z R 85214 – własne)

PROGRAM POMOCY DZIECKU I RODZINIE:

Program Pomocy Dziecku i Rodzinie jest szeroką ofertą wsparcia i pomocy rodzinom wieloprogowym. Realizowane w ramach Programu projekty są odpowiedzią na stale diagnozowane potrzeby, informacje wpływające od pracowników socjalnych, wdrażane przez Urząd Miasta programy ogólnomiejskie. Program ma charakter dynamiczny i stale jest modyfikowany w zależności od rzeczywistych potrzeb i możliwości. Opiera się głównie na pracy grupowej. Uzupełnieniem oddziaływań grupowych są oddziaływania indywidualne, w ramach których:

- objęto pomocą 332 (w 2007 r.- 258 rodzin), w tym pomocą długotrwałą 225
- podjęto 99 interwencji (w 2007- 32)
- zawarto 47kontraktów socjalnych
- udzielono 481 konsultacji
- przeprowadzono 391 wizyt domowych
- pracowano metodą zespołu interdyscyplinarnego w przypadku 37 rodzin
- objęto programem 146 nowych rodzin

Na Program Pomocy Dziecku i Rodzinie składa się 10 poniżej opisanych programów cząstkowych, realizowanych bezpośrednio przez pracowników Działu Pomocy Specjalistycznej OPS oraz podmioty zewnętrzne (osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, podmioty gospodarcze):

- Szkoła dla rodziców – to program edukacyjny, w ramach którego realizowane są warsztaty umiejętności wychowawczych. Uczestnikami warsztatów są osoby z rozpoznanymi dużymi deficytami umiejętności wychowawczych, rodzice, którzy mają problemy wychowawcze z dziećmi, kierowane przez pracowników socjalnych, pedagogów rodzinnych, szkolnych, kuratorów. W 2008 r. zrealizowano trzy cykle warsztatowe: cykl I- podstawowy, w okresie I-III.08, zajęcia ukończyło 8 osób, cykl II- „jak rozmawiać z nastolatkiem”, w okresie IV-VI.08, ukończyło 9 osób, cykl III- podstawowy (dla nowej grupy) w okresie X-XII.08, ukończyło 13 osób. Łącznie program warsztatów ukończyło 30 osób.
- „Odpowiedzialna Mama” program dla kobiet w ostatnim miesiącu ciąży i po porodzie, do ukończenia 1-szego roku życia dziecka. Program adresowany jest do kobiet wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych: młodych, najczęściej samotnych i niedojrzałych, niesprawnych intelektualnie, bezradnych, pozostających bez wsparcia rodzinnego i społecznego, z rodzin z problemami alkoholowymi, przemocy. Do programu kierują pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia, zaś kwalifikuje specjalista pracy z rodziną koordynujący usługi na rzecz rodziny. Działania podejmowane w ramach programu mają na celu przygotowanie kobiety i członków jej rodziny do nadchodzącej zmiany, edukację zdrowotną, pielęgnacyjną, opiekuńczą, wychowawczą, uwrażliwienie na potrzeby niemowlęcia i profilaktykę przemocy w rodzinie. Programem objęte były w 2008 r. - 24 rodziny (2007 r. – 17 rodzin.)
- Program wsparcia dla rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w opiece zastępczej. Program realizowany jest od lutego 2007 r. skierowany jest do rodzin, których dzieci przebywają w placówkach opiekuńczo- wychowawczych całodobowych oraz wsparcia dziennego. Jego celem jest stworzenie warunków na powrót dzieci do domu rodzinnego (stały lub okresowy) a przede wszystkim odbudowanie/ utrzymanie/ wzmocnienie więzi między rodzicami a dziećmi celem stworzenia szans dla ich prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Adresaci programu to rodziny o wysokim stopniu degradacji, destrukcji, niechętnie do zmian, Praca opiera się na systematycznym kontakcie i motywowaniu do działań. W 2008 r. programem pomocy rodzinom naturalnym objęte były 23 rodziny (w tym 3 małżeństwa), łącznie 26 osób, w tym: 7 rodzin z 1 dzieckiem, 12 rodzin z 2 dziećmi, 2 rodziny z trójką dzieci, 1 rodzina z 4 dziećmi, 1 rodzina z 5 dziećmi. Wśród dzieci: 31 przebywa w placówkach opiekuńczo- wychowawczych i resocjalizacyjnych, 8 przebywa pod opieką rodziców naturalnych, 5 powróciło w 2008 r. do rodziców naturalnych, 2 dzieci przebywa pod opieką drugiego rodzica, mieszkającego odrębnie, 1 dziecko przebywa w rodzinie zastępczej niespokrewnionej. Praca głównie opierała się na kontaktach indywidualnych w środowisku, a także w I półroczu odbywały się spotkania grupowe. Jednak z powodu niskiej frekwencji spowodowanej pracą zawodową rodziców, zdiagnozowanym wysokim poziomem poczucia wstydu, winy lub też niską motywacją dokonywania zmian w II półroczu zaniechano kontynuowania pracy psychologiczno-pedagogicznej w formie spotkań grupowych. Od października z 7 rodzinami została podjęta indywidualna praca, prowadzona w środowisku, przez dwóch psychologów: z 1 rodziną w ramach programu „pedagog rodzinny” realizowanym na zlecenie Ośrodka przez Fundację „Mederi” i z 6 rodzinami przez firmy “KRA”z czego dwie rodziny zrezygnowały ze współpracy z psychologami po dwóch spotkaniach. W czterech rodzinach praca będzie kontynuowana w 2009 r.

Na podstawie działań, które zostały podjęte wyciągnięto następujące wnioski:

- wskazana jest nadal intensywna praca socjalna i terapeutyczna w środowisku
- wskazane jest, jako priorytetowe motywowanie klientów do podejmowania i kontynuowania terapii uzależnień
- kontynuowana będzie ciągła, dalsza praca nad relacjami w rodzinie, zachęcanie rodziców do podtrzymywania regularnych kontaktów z dziećmi, przebywającymi w placówkach
- opracowanie programu zajęć grupowych dla rodzin, które miały kontakt z terapeutami i rozważenie możliwości ponownego prowadzenia spotkań grupowych.
- „Rodzina pod specjalnym nadzorem” – szereg usystematyzowanych działań interwencyjnych oraz monitorowanie środowisk rodzinnych, w których zagrożone jest dobro dziecka, a które nie zgadzają się na współpracę z pracownikiem socjalnym czy pedagogiem OPS. Przyczyną dysfunkcji lub kryzysu w rodzinie najczęściej jest: przemoc, uzależnienie, ciężka choroba somatyczna lub psychiczna, a także wielopokoleniowa bezradność, bierność, roszczeniowość. Działaniami objęto 99 rodzin, w tym 67 po raz pierwszy w 2008 r. (w 2007 r. oddziaływaniami tego rodzaju objęto po raz pierwszy 32 rodziny, co niestety oznacza ponad 100% wzrost zapotrzebowania na takie oddziaływania). W 29 rodzinach miała miejsce jednorazowa konsultacja, w sumie odbyło się w 2008 r. 310 wizyt w środowisku u osób objętych programem, udało się zmotywować do podjęcia działań w innych programach rodzinnych 28 rodzin (w 2007 tylko 12 rodzin), zorganizowano 10 zespołów interdyscyplinarnych, w stosunku do 11 rodzin skierowano pisma i wnioski do sądu rodzinnego w przypadku 5 rodzin wystąpiono o interwencje i współpracę do policji.
- „Razem z dziećmi”- w okresie listopad- grudzień przeprowadzono cykl zajęć warsztatowych dla całych rodzin (rodzice i dzieci) mających na celu poprawę komunikacji i współpracy w rodzinie. Uczestniczyło w nim 5 rodzin (21 osób)
- Program „Pedagog rodzinny” - indywidualnej pomocy dla rodzin niewydolnych- Program adresowany jest głównie do rodzin, w których niepełnosprawni intelektualnie rodzice wychowują małe dzieci. Często są to rodziny wielodzietne, z dużą różnicą wieku dzieci oraz z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie. Program realizowany był w okresie 4.02.08-20.06.08 i 8.09.08- 12.12.08. i objętych nim było 12 rodzin. W okresie wakacji osoby objęte programem uczestniczyły w rodzinnym wyjeździe, na którym realizowany był program profilaktyczno- korekcyjny. Pozostałe zajęcia dla rodziców z dziećmi odbywały się w ich miejscu zamieszkania i miały na celu pomoc w organizacji życia rodzinnego i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.
- Program wsparcia dla rodzin zastępczych – program realizowany jest od 2004 r. i cieszy się dużym powodzeniem. W 2008 r. w różnych formach pracy, wyszczególnionych poniżej, uczestniczyły 63 rodziny, w których wychowywanych jest 73 dzieci, w tym 54 rodziny z 1 dzieckiem, 7 rodzin z 2 dziećmi, 2 rodziny z 3 dziećmi. W ramach Programu Wsparcia dla rodzin zastępczych w 2008 r. realizowane były następujące zajęcia:
 - Klub „Serce na dłoni” – spotkania klubowe, w czasie których obok integracji prowadzony jest mini wykład oraz animowana jest dyskusja mająca na celu podzielenie się bieżącymi sprawami, problemami, możliwa jest wymiana doświadczeń, udzielenie wsparcia. W 23 spotkaniach klubowych w 2008 r. uczestniczyły 64 rodziny, w których wychowuje się 73 dzieci
 - Klubik „Serce na dłoni”- zajęcia dla dzieci organizowane w czasie trwania spotkań klubowych- skorzystało 30 dzieci
 - warsztaty umiejętności wychowawczych – na które składa się dziesięć 2-godzinnych warsztatów uczestniczyło 11 osób

- „Psychoterapia tańcem i ruchem dla osób współzależnionych”- mająca na celu odreagowanie napięć, stresów, a także wyrażania emocji. W związku z tym, że wśród odbiorców programu jest duża grupa osób żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym, ta nowa forma pracy, cieszyła się dużym zainteresowaniem zajęcia realizowane były w okresie II-VI i uczestniczyło w nich 7 rodziców zastępczych
- „Psychoterapia tańcem i ruchem dla młodzieży”- zajęcia o analogicznym celu i formie jak dla dorosłych, odbywały się w okresie III-VI i uczestniczyło w nich 10 dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych.
- Zajęcia socjoterapeutyczne dla młodzieży w wieku gimnazjalnym- realizowane w okresie X-XII dla 10 dzieci
- zajęcia „Gimnastyka mózgu metodą Dennisona”- zorganizowane na specjalną prośbę rodziców w okresie II-III.2008. W zajęciach uczestniczyli rodzice, którzy uczyli się zestawów ćwiczeń, mających na celu poprawę koncentracji, uwagi, pamięci, doenergetyzowanie mózgu, by następnie systematycznie ćwiczyć z dziećmi w domu. Istnieje potrzeba wznowienia tej formy zajęć, w celu objęcia nimi nowej grupy osób oraz utrwalania i udoskonalania umiejętności uczestników edycji, która miała miejsce w 2008 r.
- Program „Wehikuł usamodzielnienia”- realizowany we współpracy z Fundacją Robinson Crusoe, w okresie od 15 X.08 do końca roku z zamiarem kontynuowania go do końca czerwca 2009 r. Celem jest pomoc młodzieży wychowującej się w rodzinach zastępczych (i domach dziecka) w rozpoczynaniu samodzielnego życia. Polega na udzielaniu wsparcia w podejmowaniu trafnych wyborów życiowych w obszarze nauki, pracy a także decyzji osobistych. W programie uczestniczy 12 dzieci
- szkolenie w zakresie prawa dotyczącego problematyki rodzinnej ze szczególnym uwzględnieniem rodzicielstwa zastępczego- w szkoleniu zorganizowanym przez OPS , a realizowanym przez prawników ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej uczestniczyło 20 rodziców. Osoby zainteresowane miały także możliwość skorzystania z konsultacji indywidualnych
- wakacyjny obóz z programem edukacyjno- terapeutycznym
- „Rodzina na co dzień i od święta” – szereg spotkań, uroczystości i imprez mających na celu integrację rodzin oraz modelowanie zdrowego, aktywnego trybu życia. W 2008 r. odbyło się m. in. wyjście z rodziną do teatru, piknik w lasku na Bemowie, wycieczka „ na ranczo”, mikołajkowe rodzinne wyjście do kina, .
- pomoc w nauce – indywidualną pomocą w nauce świadczoną przez wolontariuszy objętych było 11 dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych
- ponadto na wniosek sądu pracownicy OPS sporządzili 29 opinii dotyczących predyspozycji zgłaszających się rodzin do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Opinie formułowane były w oparciu o ustalenia wywiadu środowiskowego oraz rozmowy z rodzinami. Rodziny pozytywnie ocenione motywowane były do uczestnictwa w programie dla rodzin zastępczych, skorzystało z tej oferty 13 rodzin
- z Okazji Dnia Rodzicielstwa zastępczego 30 maja 2008 r. przy współpracy 7 warszawskich OPS-ów oraz WCPR zorganizowano festyn rodzinny dla warszawskich rodzin zastępczych. Festyn oparty był z jednej strony o wspólną zabawę i integrację , konkursy i współzawodnictwo, z drugiej zaś o przegląd oferty pomocowej dla rodzin zastępczych w OPS-ach i WCPR.

- „Maminki”- Program wsparcia i pomocy dla kobiet samotnie wychowujących dzieci – program funkcjonuje od 2006 r. Na ten środowiskowy program składają się różnorodne zajęcia: grupowe zajęcia wykładowo- warsztatowe dla mam, grupowe zajęcia dla dzieci (wiek dzieci od 10 m-cy do 13 r.ż.), praca grupowa matki z dzieckiem, pomoc pedagogiczna świadczona w środowisku domowym, konsultacje indywidualne i poradnictwo, praca zespołów interdyscyplinarnych. Program realizowany był od II do VI oraz od IX do XII, a w czasie wakacji w formie rodzinnego wyjazdu edukacyjno- korekcyjnego. Łącznie programem objętych było w 2008 r. 15 rodzin (15 matek i 36 dzieci).
- Na podstawie pozytywnej oceny doświadczeń w tym zakresie z lat ubiegłych Ośrodek zorganizował w 2008 r. wyjazdy profilaktyczno- korekcyjne dla rodzin. Celem wyjazdów było pogłębienie umiejętności wychowawczych i poprawa relacji w rodzinie,. Wszyscy uczestnicy wyjazdów brali udział w ciągu roku w programach dla rodzin organizowanych i prowadzonych przez pracowników OPS. W trakcie trwania 14-to dniowych turnusów odbyło się szereg grupowych i rodzinnych zajęć oraz indywidualnych spotkań, swą treścią i formą dostosowanych do potrzeb i oczekiwań wszystkich uczestników. Podczas wyjazdów rodzice i dzieci mieli możliwość trenowania umiejętności, jakie nabyli w ciągu roku na zajęciach warsztatowych Uczestników profilaktycznego turnusu rodzinnego przedstawia poniższa tabela:

Poniższa tabela przedstawia odbiorców zorganizowanych wyjazdów rodzinnych.

Odbiorcy	Czas trwania	Ilość uczestników
rodziny zastępcze	11.07. - 24.07.2008	27
rodziny (absolwenci warsztatów wychowawczych) z dziećmi	14.08. - 27.08.2808	41
rodziny objęte programem „Pedagog Rodzinny”	01.07.-14.07.2008	27
matki samotne z małymi dziećmi	28.06. - 11.07.2008	35
Łącznie	j.w	120 (w 2007 – 95)

W ramach programu Wspierania Dziecka i Rodziny funkcjonuje także Program socjoterapeutyczny „Spokojna Przystań”.

Program socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży „Spokojna Przystań” realizowany był przez OPS przez 12 lat do 30 czerwca 2008 r. Z powodu zmiany siedziby OPS i braku odpowiednich warunków lokalowych począwszy od września 2008r jego formuła została znacząco zmieniona.

W okresie do 30.06.2008r z oferty programu „Spokojna Przystań” skorzystało w sumie 47 dzieci i młodzieży w wieku 7 – 18 lat podzielonych na cztery grupy wiekowe:

grupa młodsza (7-9 lat) – 12 dzieci

grupa starsza (10-12 lat) – 14 dzieci

grupa gimnazjalna (13-15 lat) – 13 dzieci

grupa ponadgimnazjalna (16-18 lat)- 8 dzieci

W ramach programu „Spokojna Przystań” realizowano następujące formy pracy:

- Pomoc dydaktyczna - pomoc przy odrabianiu lekcji, wyrównywaniu zaległości. Dodatkowo dzieci, którym potrzebna była pomoc reedukacyjna mogły uczestniczyć w dodatkowych indywidualnych zajęciach, prowadzonych 2 lub 3 razy w tygodniu przez specjalistę-reedukatora. Z reedukacji skorzystało 19 dzieci.
- Zajęcia socjoterapeutyczne - w ramach programu prowadzono 5 razy w tygodniu zajęcia socjoterapeutyczne w wymiarze 1-1,5 h. Podczas tych spotkań dzieci głównie poprzez zabawę, wspólne gry, zajęcia plastyczne, muzyczne czy dramę zdobywały rozmaite umiejętności, poznawały wartości, zasady i normy społeczne oraz rozwijały swój potencjał. Metody pracy we wszystkich grupach były zbliżone, jednak dostosowane do wieku dzieci.
- Pomoc indywidualna- każde dziecko objęte było indywidualnym planem pomocy opracowanym przez wychowawców podczas zebrań zespołu czy superwizji. Prowadzone były liczne indywidualne rozmowy z dzieckiem mające na celu pomoc w rozwiązaniu różnorodnych problemów i wsparcie emocjonalne.
- Współpraca z rodzicami – program zakłada systematyczną pracę z rodzicami, który ma na celu: uwrażliwienie na potrzeby dziecka, pomoc w rozumieniu potrzeb i zachowań dziecka, uczenie poprawnych sposobów komunikacji z dzieckiem, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji związanych z wychowywaniem dziecka, motywowanie do pracy własnej rodzica. W 2007 roku w spotkaniach z wychowawcami wzięło udział 28 rodziców dzieci zapisanych do programu. W przypadku 10 rodzin odbyło się kilka cyklicznych spotkań (w jednym przypadku spotkania odbywały się w miejscu zamieszkania rodziny). W 8 przypadkach współpraca była bardzo trudna. W dwóch wyjątkowo problemowych środowiskach przeprowadzono interwencje w domu dziecka
- Współpraca z wolontariuszami - w 2008 roku do pracy w programie zgłosiło się 5 wolontariuszy i 5 praktykantów, którzy pomagali przy odrabianiu lekcji, udzielali korepetycji z języków obcych, organizowali dzieciom czas wolny, a także pomagali przy tworzeniu i prowadzeniu zajęć grupowych.
- Współpraca z instytucjami – program zakłada pomoc środowiskową na rzecz rodziny, tak, więc konieczna jest współpraca realizatorów z pracownikami lokalnych instytucji i organizacji. Są to głównie: pracownicy socjalni i specjaliści OPS, a także pracownicy innych instytucji pomocowych, pedagodzy szkolni i poradni pedagogiczno-psychologicznych i kuratorzy rodzinni. W okresie I-V. 2008 r. kontynuowano zajęcia prowadzone przez Stowarzyszenie „Spotkania” w ramach projektu pn „Wielokulturowa Wola”. Odbywały się we wszystkich 4 grupach dwa razy w miesiącu.
- Akcja „Zima w Mieście” - skorzystało 32 dzieci.

Począwszy od września 2008 r. program socjoterapeutyczny „Spokojna Przystań” realizowany był dla młodzieży w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. (Młodszy uczestnicy programu otrzymali ofertę uczestniczenia w zajęciach świetlic prowadzonych na Woli przez organizacje pozarządowe). Program dla młodzieży opracowany został w oparciu o założenia realizowane wcześniej. Nie zmieniły się cele ani struktura zajęć. Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu- w okresie IX-XII uczestniczyło w nich 15 osób.

„RODZINA BEZ PRZEMOCY”- PROGRAM WSPARCIA I POMOCY DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY:

W ramach programu udzielana jest pomoc indywidualna oraz w formie grupowej.

Pomoc udzielana indywidualnie osobom doznającym przemocy ma na celu przerwanie izolacji społecznej i emocjonalnej, dostarczanie wiedzy na temat problemów związanych z przemocą, zachęcanie do uczestnictwa w grupie. Obserwujemy zwiększające się potrzeby w zakresie indywidualnej pomocy dla osób doświadczających przemocy. Obrazuje to poniższe zestawienie danych z dwóch ostatnich lat:

działanie	2008	2007
Konsultacje indywidualne	251	115
Liczba osób	119	65
Procedura „Niebieskich Kart”	8	21

Pomoc grupowa ma na celu obniżenie napięć emocjonalnych i niepokoju związanego z aktualnymi, urazowymi przeżyciami w rodzinie, zredukowanie lęku, zapobiegania transmisji przemocy, zapobieganie bezradności, wymiana doświadczeń. Realizowana jest w następujących formach:

- Grupa Interwencyjna „Rodzina bez przemocy”- 3 godzinne spotkania odbywają się 1x tygodniu. Uczestniczyło 25 osób, na spotkaniu bywało 6-7 osób.
- Warsztaty umiejętności społecznych dla osób doznających przemocy – 3-godzinne zajęcia odbywające się 1x tygodniu. W 2008 roku zrealizowano dwa cykle tematyczne, w których uczestniczyło 15 osób.

W ramach działalności grup dla osób doznających przemocy i współuzależnionych dodatkowo zorganizowano:

- spotkania świąteczne (Wielkanoc, Wigilia)
- Wyjście do teatru – 21 osób
- wyjście do kina- 20 osób

„Starszy Pan, Starsza Pani” - program przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych. W wyniku zwiększającego się zapotrzebowania w zakresie działań interwencyjnych oraz wsparcia dla osób starszych doznających przemocy, w 2008r zwiększono wymiar i zakres pomocy. W ramach programu zrealizowano:

- 118 godzin konsultacji indywidualnych dla osób starszych i ich opiekunów, (w 2007 r. - 26)
- 61 godzin przeznaczonych na konsultacje w środowisku domowym osób objętych programem (w 2007 - 39)
- 34 dwugodzinne spotkania grupy wsparcia dla osób starszych doznających przemocy (w 2007 - 10 spotkań)
- 4 seminaria dla pracowników socjalnych, policjantów i działaczy organizacji seniorskich

Działaniami programu objętych było 27 osób doświadczających przemocy.

OPS podjął szereg działań zmierzających do podniesienia zakresu i poziomu oferowanej w dzielnicy pomocy osobom doznającym przemocy. W 2008 roku były to:

- Seminarium dla pracowników socjalnych i kuratorów rodzinnych dotyczące współpracy w działaniach na rzecz rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą – uczestniczyło 27 osób.
- Szkolenie dla pracowników socjalnych i policjantów w zakresie realizacji procedury „Niebieskich Kart” – uczestniczyło 50 osób.
- Uruchomienie w siedzibie Działu dyżurów policjantów dzielnicowych z Komendy Rejonowej Policji Warszawa Wola. Dyżury mają na celu ułatwienie mieszkańcom dzielnicy kontakt z przedstawicielem Policji a także usprawnienie współpracy pracowników OPS z funkcjonariuszami OPS.
- Zaangażowanie w prace Wolskiej Koalicji na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy: współorganizacja i udział w studyjnych wyjazdach szkoleniowych, promocja lokalnej oferty pomocy realizowanej przez publiczne i niepubliczne podmioty zaangażowane przeciwdziałanie przemocy, tworzenie koncepcji powstania sieci zespołów interwencji kryzysowej.
- Utworzenie grupy samopomocowej dla seniorów doświadczających przemocy lub nią zagrożonych.
- Współpraca z Instytutem Psychologii Zdrowia na rzecz programu szkoleniowego Niebieska Akademia Warszawska w zakresie opracowywania procedur postępowania i standardów pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.
- Od listopada pracownicy Działu realizujący działania w zakresie przeciwdziałania przemocy, w celu zwiększenia efektywności pracy i rozwoju zawodowego korzystają z superwizji.

WSPARCIE I POMOC PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNA DLA OSÓB Z PROBLEMAMI UZALEŻNIENIA ORAZ CZŁONKÓW ICH RODZIN tj.: osób uzależnionych od alkoholu, od narkotyków, osób współuzależnionych.

Wsparcie i pomoc udzielane indywidualnie

- ilość konsultacji – 348 w tym 74 w miejscu zamieszkania osoby uzależnionej (w 2007- 288 i 51 w miejscu zamieszkania)
- ilość konsultacji dotyczących problemów narkotyków - 13
- ilość interwencji – 124
- ilość osób objętych długotrwałą pomocą psychologiczną – 88
- ilość klientów pierwszorazowych - 49

Wsparcie i pomoc udzielane grupowo

- **Grupa wsparcia dla osób z problemem alkoholowym** (klientów OPS); prowadzona cały rok bez przerwy wakacyjnej; 2 godzinne zajęcia odbywają się 2 x tygodniu. Uczestniczyło 70 osób. Jednorazowo na spotkaniu ok.20 osób.
- **Grupa II (rozwoju osobistego) dla osób z problemem alkoholowym**, które mają zaawansowany okres abstynencji. zajęcia odbywały 1 x tygodniu. W 2008r uczestniczyło 10 osób.
- **Grupa wsparcia dla rodzin** (współuzależnionych) – 2 godzinne spotkanie grupowe 1 x tyg. Uczestniczyły 34 osoby.

- **Klub Abstynenta KAROL** – program dla osób z problemem alkoholowym utrzymujących abstynencję oraz dla członków ich rodzin. Zajęcia realizowane w ramach programu odbywają się w soboty w godzinach 10.00-15.00. Program powiązany jest z programem grupy wsparcia.

Celem organizacji zajęć klubowych jest podtrzymanie procesu trzeźwienia i poprawa funkcjonowania osób uzależnionych w życiu rodzinnym i społecznym, w szczególności zaś:

- Propagowanie trzeźwych postaw w środowisku lokalnym.
- Wyrabianie i trenowanie nawyków organizowania zdrowych - trzeźwych sposobów spędzania czasu wolnego.
- integracja członków grupy.
- nawiązywanie kontaktów z innymi środowiskami abstynenckimi.
- Trening umiejętności społecznych.
- Wdrażanie do samopomocy.

Metody pracy: mini wykład, poradnictwo, praca w małych grupach, dyskusja, debaty „za i przeciw”, organizacja spotkań towarzyskich, gry stolikowe, świetlicowe, rodzinne, oglądanie filmów, programów społecznych, sportowych itp, organizacja imprez rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych, udział w imprezach kulturalnych

W 2008 roku z oferty Klubu skorzystało 37 osób. Średnio w soboty na zajęcia klubowe przychodziło 10-15 osób.

Dodatkową ofertą dla członków Klubu i osób uczestniczących w obu grupach jest możliwość uczestniczenia w imprezach, które mają na celu wzmacnianie postaw trzeźwościowych, modelowanie zdrowego, aktywnego, sprzyjającego zachowaniu abstynencji stylu życia. Uczestnicy mają okazję trenowania umiejętności nabywanych w czasie zajęć grupowych i klubowych. W 2008 roku uczestnicy programu uczestniczyli:

1. Ogólnopolskim Zlocie Rodzin Abstynenckich „Tatry 2008” - 17 osób
2. Wyjazd na jesienny piknik rodzinny – zakończenie wakacji - 12 osób
3. Wycieczka do Torunia – 22 osoby
4. Wyjście do kina - 22 osoby
5. Wycieczka – majówka w Powsinie – 16 osób
6. Wolski Korowód- plenerowa impreza mająca o zasięgu dzielnicowym, mająca na celu prezentację ofert pomocowej
7. X rocznica uruchomienia programu dla osób uzależnionych od alkoholu – 42 osoby
8. imprezy okolicznościowe: spotkania świąteczne, rocznica klubu, zabawa walentynkowa, karnawałowa, mikołajkowa.

6. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZALICZKA ALIMENTACYJNA

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy był w okresie 1.01.2008 – 30.06.2008 r. realizatorem ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej.

OPS przyznał i wypłacił w 2008 r. na podstawie powyższych ustaw ze środków finansowych R85212 zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne oraz zaliczkę alimentacyjną o łącznej wartości 5.780.694,85 zł, w tym:

- 4.311.701,85 zł - zasiłki rodzinne wraz z dodatkami i świadczenia opiekuńcze, na które złożyły się:
 - 1.260.687,85 zł – zasiłki rodzinne dla 3.600 osób
 - 1.224.737 zł - dodatki do zasiłków rodzinnych:
 1. dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1000zł dla 136 osób (136.000 zł)
 2. dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego- dla 195 osób (1142 świadczenia o łącznej wartości 449.177zł)
 3. dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania- dla 3 osób (3 świadczenia o łącznej wartości 1.147zł)
 4. dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka dla 298 osób (1.782 świadczenia o łącznej wartości 309.216 zł)
 5. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 r.ż. - dla 33 osób (193 świadczenia o łącznej wartości 11.580zł)
 6. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego pow. 5 r.ż.- dla 189 osób (1.137 świadczeń o łącznej wartości 90.960zł)
 7. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - dla 13 osób (13 świadczeń o łącznej wartości 1.300zł)
 8. dodatek z tytułu rozpoczęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – dla 10 osób (64 świadczenia o łącznej wartości 4.450zł)
 9. dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – dla 461 osób (2.7761 świadczeń o łącznej wartości 220.880zł)
- 1.540.251zł – zasiłki pielęgnacyjne – dla 1.675 osób
- 286.026 zł – świadczenia pielęgnacyjne – dla 116 osób
- 559.000zł -jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – dla 557 osób
- 847.067 zł - zaliczka alimentacyjna – dla 550 osób
- 62.926.zł- składki na ubezpieczenie społeczne.- dla 109 osób

Realizacja świadczeń rodzinnych ma charakter obligatoryjny, zasiłki przyznawane są wyłącznie na wniosek klienta w oparciu przedstawioną dokumentację. Świadczenia te w całości finansowane są ze środków budżetu państwa.

7. POMOC USŁUGOWA

Istotnym zadaniem obligatoryjnym realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy jest świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania .

Ośrodek realizuje 5 rodzajów usług:

- usługi opiekuńcze o charakterze gospodarczym

Usługi realizowane w ramach zadań własnych, finansowane ze środków finansowych R 85228 – własne. Ten rodzaj usług polega na pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego: sprzątaniu, robieniu zakupów, gotowaniu, praniu, przynoszeniu posiłków, itp. Z usług opiekuńczych o charakterze gospodarczym skorzystało w 2008 r. **888 osób** (o 11 mniej niż w roku 2007), w tym 274 osoby skorzystały z usług w 2008 r. po raz pierwszy (31% osób korzystających), dla pozostałych 614 osób była to kontynuacja pomocy przyznanej w latach 2007 i wcześniej. Miesięcznie z usług opiekuńczych o charakterze gospodarczym korzystało od 622 do 651 osób (średnio 635,50zł). Jedna osoba korzystała z usług opiekuńczych o charakterze gospodarczym w wymiarze od 4 godzin miesięcznie do 155 godzin miesięcznie, średnio 32 godziny miesięcznie. Ośrodek zlecił realizację 271.342 godziny usług, wykonanych zostało 240.590 godzin (89% godzin zleconych).

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie pielęgnacji

Usługi realizowane w ramach zadań własnych, finansowane ze środków finansowych R85228-własne. Usługami objęte są osoby niepełnosprawne, długotrwale chore, wymagające zleconej przez lekarza pielęgnacji, stanowiącej wspieranie procesu leczenia. Czynności pielęgnacyjne polegają m. in. na podawaniu leków, zapobieganiu odleżynom, myciu, ścieleniu łóżka osobom leżącym. Z pomocy w tej formie skorzystało w 2008 r. **141 osób**, w tym 92 osoby korzystały równoległe także z usług gospodarczych, a 15 osób korzystało z usług w zakresie pielęgnacji oraz równoległe z usług gospodarczych i specjalistycznych usług w zakresie rehabilitacji fizycznej. 66 osobom ustalono w 2008 r. po raz pierwszy uprawnienie do korzystania z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie pielęgnacji, dla 75 osób była to kontynuacja wcześniej przyznanej pomocy. Miesięcznie z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie pielęgnacji korzystało od 53 do 71 osób (średnio 66 osób miesięcznie). Klienci korzystali z tego rodzaju usług w ilości min. 4 godziny miesięcznie do 93 godzin miesięcznie (3 godz. dziennie 7 dni w tygodniu), średnio z 20 godzin miesięcznie. OPS zlecił realizację 19.857godz., zrealizowanych zostało 16.260 godzin (82%).

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Usługi realizowane w ramach zadań zleconych , finansowane ze środków R85228- zlecone. Usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi, polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia (m. in. poprzez kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, treningi umiejętności społecznych, interwencję i pomoc w życiu w rodzinie), pielęgnacji, rehabilitacji fizycznej i pomocy mieszkaniowej rozumianej jako np. pomoc w organizacji remontu, wnoszeniu należnych opłat, kształtowaniu relacji sąsiedzkich. Usługami w 2008 r. objęto 47 osób (średnio miesięcznie 27 osób). Dla 27 osób była to kontynuacja pomocy, 20 osobom specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano po raz pierwszy. 3 osoby korzystające z tego rodzaju usług były równoległe uprawnione do korzystania ze Środowiskowego Domu Samopomocy, a 3 korzystały równoległe z oferty Klubu „Pod Daszkiem” dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zlecono i zrealizowano 5.742 godziny usług. Przeciętnie 1 osoba korzystała z 17 godzin usług miesięcznie.

Środki finansowe przyznane przez Wojewodę na realizację tego zadania są zdecydowanie niewystarczające.. W 2008r przyznano na ten cel 138.600, tj o 7.300 zł mniej niż w 2007 r., zważywszy jednak na znaczny wzrost cen za świadczone usługi udało się w 2008 r. zrealizować jedynie 69% ilości godzin usług w stosunku do 2007r, ilość osób objętych usługami zmniejszyła się aż o 33 osoby (41%).

- **specjalistyczne usługi opiekuńcze – readaptacyjne**

usługi realizowane w ramach zadań własnych, finansowane z rachunku dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych R85228. Przeznaczone są dla grupy osób o szczególnych potrzebach i trudnościach: dla osób w podeszłym wieku z zaburzeniami psychicznymi, będącymi konsekwencją procesu starzenia, przede wszystkim z zaburzeniami pamięci, zespołami otępiennymi, choroba Alzheimera, nieadekwatnym postrzeganiem własnej sytuacji. Ten rodzaj usług obejmuje zarówno czynności gospodarcze, jak i pielęgnacyjne i terapeutyczne. Specjalistycznymi usługami opiekuńczo- readaptacyjnymi objęto 72 osoby, dla 29 osób była to kontynuacja tej formy pomocy, 43 osoby zostały objęte po raz pierwszy. Miesięcznie z usług korzystało od 37 do 46 osób (średnio 42 osoby miesięcznie). Klienci korzystali z usług od 8 do 76 godzin miesięcznie (średnio ok. 30 godzin miesięcznie na osobę). Pomoc przyznawana była w ilości odpowiadającej potrzebom osób korzystających: 8 osób korzystało z usług 7 dni w tygodniu, 8 dwa razy dziennie, a 1 osoba wymagała pomocy 3 razy dziennie. W wyjątkowych sytuacjach Klienci objęci pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczo- readaptacyjnych korzystali także z innych form pomocy: 4 osoby z usług gospodarczych, 1 osoba ze specjalistycznych usług w zakresie pielęgnacji, 3 osoby ze Świetlicy Opiekuńczej dla Osób z Chorobą Alzheimera, 1 osoba ze Środowiskowego Domu Samopomocy. Podczas świadczenia usług 4 osoby zmotywowano i przygotowano do korzystania ze Świetlicy Opiekuńczej dla Osób z Chorobą Alzheimera, 2 do korzystania z ŚDS, a 9 z Klubu „Pod Daszkiem”.

- **specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie rehabilitacji fizycznej**

Usługi realizowane w ramach zadań własnych, finansowane z rachunku dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych R85228. Usługi mające na celu przywracanie sprawności fizycznej poprzez naukę samoobsługi, gimnastykę, zajęcia rehabilitacyjne, świadczone zgodnie z zaleceniami lekarskimi przez fizjoterapeutów i rehabilitantów w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej lub chorej. Z usług korzystają osoby po urazach (udarach) i osoby przewlekle długotrwale chore, np. na SM- dzięki usługom możliwe jest utrzymanie sprawności w samoobsłudze lub spowolnienie tempa ograniczenia sprawności.. W 2008 r. z usług tego rodzaju skorzystały 83 osoby (o 16 mniej niż w 2007 r.), z czego 25 uzyskało uprawnienie do korzystania z tego rodzaju usługi po raz pierwszy w 2008r, dla 58 była to kontynuacja . Miesięcznie z usług korzystało od 46 do 76 osób (średnio w miesiącu 61 osób). Jedna osoba korzystała od 5 do 16 godzin miesięcznie (średnio 10 godzin miesięcznie). OPS zlecił wykonanie 8.217 godzin, zrealizowanych zostało 7.189 (87%).

Wszystkie rodzaje pomocy usługowej świadczonej w domu klienta realizowane były przez podmioty zewnętrzne wyłonione przez OPS z zastosowaniem procedur określonych w prawie zamówień publicznych (przetargi nieograniczone oraz zamówienia uzupełniające w trybie z wolnej ręki)

Poniżej tabela zawierająca wykaz wykonawców oraz ceny za usługi (obowiązujące 31.12.2008 r.)

Rodzaj usługi	wykonawca	Cena 1 godziny	Wartość wydatków poniesionych w 2008 r.	Źródło finansowania
Usługi opiekuńcze - gospodarcze	Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Hoża 82, Warszawa	11,50	1.530.055,50	R85228-własne
	Agencja Służby Społecznej B. Kościelak, Spółka jawna ul. Kwiatowa 7a, Warszawa	11,20	1.000.201,60	R85228-własne
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie pielęgnacji - pielęgnacyjne	Fundacja „Zdrowie” Ul. Niekłańska 4/24	17,00	83.308, 50	R85228-własne
	Agencja Służby Społecznej B. Kościelak, spółka jawna, ul. Kwiatowa 7a, Warszawa	15,00	150.634,40	R85228-własne
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Fundacja „Zdrowie” Ul. Niekłańska 4/24	21,00	115.582, 00	R 85228-zlecone
Specjalistyczne usługi opiekuńczo – readaptacyjne	Fundacja „Zdrowie” Ul. Niekłańska 4/24	19,80	267.202,60zł	Rachunek dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych (R85228)
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie rehabilitacji fizycznej	Fundacja „Zdrowie” Ul. Niekłańska 4/24	22,50	161.520,50	Rachunek dochodów własnych i wydatków nimi finansowanych (R85228)

W 2008 r. nastąpił znaczny wzrost cen usług, co było efektem zmiany w sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju, w tym na rynku pracy. Cena usług opiekuńczych gospodarczych wzrosła o 5 zł (PKPS) i 4,60zł (ASS) za godzinę, to jest odpowiednio o 43% i 41%. Jeszcze większy wzrost ceny odnotowano w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie pielęgnacji (z ceny 8zł i 8,60zł na 17zł i 15zł (wzrost o 42,6% i 53%). W tym przypadku wzrost jednostkowej ceny za godzinę związany był także ze zmianą zakresu usług, które w 2008r zostały określone jako specjalistyczne, co wiąże się z koniecznością świadczenia usług przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (pielęgniarki) i doświadczeniem. Ponadto katalog zleczanych w ramach tych usług czynności został zawężony do czynności specjalistycznych wykonywanych wobec osób całkowicie niesamodzielnych.

Cena specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wzrosła z 14.75zł (cena obowiązująca do 14.02.2008 r.) do 21zł, a cena specjalistycznych usług opiekuńczych- readaptacyjnych z 14 zł (cena obowiązująca do 14.02.2008 r.) do 19,80zł.

Cena specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie rehabilitacji fizycznej zmniejszyła się o 0,50zł za godzinę (z 23 zł do 22,50zł).

Dla **101** (wzrost o 35) osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, dla których pomoc w formie usług świadczonych w miejscu zamieszkania jest niewystarczająca OPS skompletował dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o przyznanie miejsca w całodobowym **domu pomocy społecznej**.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola oferował dorosłym mieszkańcom Woli usługi w trzech dziennych ośrodkach wsparcia:

- Środowiskowym Domu Samopomocy dla osób psychicznie chorych,
- Klubie „Pod Daszkiem” dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- Świetlicy Opiekuńczej dla Osób z Chorobą Alzheimera.

8. REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ DLA DZIELNICY WOLA

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy był realizatorem działań związanych z profilaktyką uzależnień w Dzielnicy Wola przez ponad 11 lat, do 30.06.2008 r. W tym czasie zmieniały się i rozwijały formy działania z zakresu profilaktyki oraz wspierania osób uzależnionych i członków ich rodzin. Systematycznie zwiększał się krąg odbiorców działań Ośrodka, a w realizację Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Wola zaangażowanych było coraz więcej podmiotów. Prowadzone przez Ośrodek badania oraz stała współpraca z placówkami oświatowymi i organizacjami pozarządowymi miała na celu dobieranie adekwatnych form oddziaływania, stosownie do rozpoznanych potrzeb różnych grup odbiorców.

Realizacja Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Wola w I półroczu 2008 r. opierała się, wzorem wypracowanych wcześniej rozwiązań o:

- specjalistyczne poradnictwo indywidualne udzielane w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym 9 porady z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, prawa lokalowego, w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu, w sprawach dotyczących przemocy, narkotyków, HIV/AIDS, problemów wychowawczych, problemów socjalnych, relacji międzyludzkich, problemów osób starszych i niepełnosprawnych
- realizację różnorodnych programów profilaktycznych dla dzieci, rodziców i nauczycieli (przede wszystkim w placówkach opiekuńczo- wychowawczych)
- organizację dzieciom i młodzieży atrakcyjnych, bezpiecznych, integrujących i rozwijających form spędzania czasu wolnego w trakcie roku szkolnego (przede wszystkim w szkołach i świetlicach opiekuńczo- wychowawczych)
- organizację kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży z Dzielnicy Wola
- udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych
- organizację dzielnicowych konkursów promujących zdrowy styl życia i wartości profilaktyczno- trzeźwościowe
- organizacje festynów i imprez o charakterze profilaktycznym, podsumowanie konkursów i festynów
- prowadzenie specjalistycznych szkoleń (m. in. z zakresu realizacji różnych programów profilaktycznych) dla profesjonalistów z Dzielnicy Wola m. in. nauczycieli, pracowników socjalnych)
- organizowanie wsparcia i pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla osób z problemami uzależnienia oraz członków ich rodzin, a także rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i doświadczającym przemocy (programy łączące w sobie działania z zakresu pomocy społecznej tzw. "pomoc niematerialna" i oddziaływania z zakresu profilaktyki uzależnień)
- obsługę administracyjną Dzielnicowego Zespołu Realizacji i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Poniżej wykaz programów i działań profilaktycznych zorganizowanych i sfinansowanych (dofinansowanych) przez OPS ze środków tzw. "korkowego" w okresie od stycznia do czerwca 2008 r.:

Programy profilaktyczne						
Nazwa programu	Program z zakresu	Realizator	Długość trwania programu	Ilość placówek	Ilość dzieci	Ilość osób dorosłych
„Od niewiedzy do świadomego wyboru”	profilaktyka uzależnień	Stowarzyszenie “OD-DO”	4 godz. uczniowie 2 godz. rodzice	4	364 13 klas	
Przeciw narkotekom ku afirmacji życia	profilaktyka uzależnień	Stowarzyszenie “OD-DO”	6 godz.	1	168 6 klas	
„Jak nie stać się ofiarą przestępstwa w szkole, na ulicy, w domu”	profilaktyki przemocy	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	4 godz.	1	140, 5 klas	
„Bezpieczne zachowania w różnego rodzaju sytuacjach”.	kształcenia umiejętności społecznych	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	3 godz.	2	224 8 klasy	
„Jak radzić sobie z własną i cudzą agresją”	profilaktyki przemocy	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	4 godz.	4	392 14 klas	
„Sposoby radzenia sobie z konfliktem”	profilaktyki przemocy	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	4 godz.	5	448 16 klas	
„Wpływ telewizji i internetu na zachowania dzieci i młodzieży”	kształcenia umiejętności społecznych	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	4 godz.	2	168 6 klas	
„Odpowiedzialność nieletnich za czyny zabronione”	kształcenia umiejętności społecznych	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	2 godz.	2		120 rodziców
„Ryzykowne zachowania seksualne”	kształcenia umiejętności społecznych	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	2 godz.	2	308 11 klas	
Komunikacja między nauczycielem, uczniem i rodzicem	warsztaty dla nauczycieli	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	20 godz	1		25 nauczycieli
„Środki odurzające, ich działanie i metody rozpoznawania”	warsztaty dla rodziców	Stowarzyszenie Razem Przeciw Przemocy	4 godz.	4		112 rodziców
„Zanim spróbujesz”	profilaktyki uzależnień	Centrum Profilaktyki i	5 godz.	5	476 17 klas	

		Edukacji Szkolnej				
Przemoc rówieśnicza, jak rozpoznawać i reagować	Profilaktyka przemocy	Centrum Profilaktyki i Edukacji Szkolnej	10godz	1		16 nauczycieli
„Profilaktyka uzależnień”	warsztat dla nauczycieli	Ochrona Stołeczna	3 godz.	1		50 rodziców
„Bezpieczne funkcjonowanie w środowisku miejskim i szkolnym”	Profilaktyka przemocy	Ochrona Stołeczna	4 godz.	1	84 3 klasy	
„Profilaktyka uzależnień”	profilaktyka uzależnień	Ochrona Stołeczna	3 godz.	1	280 10 klas	
Świadome dojrzewanie	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Edukacja i Poradnictwo – Magdalena Ankiersztejn - Bartczak	2	2	280 10 klas	
Świadome dojrzewanie	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Edukacja i Poradnictwo Agnieszka Górecka	2	1	168 6 klas	
Świadome dojrzewanie	Profilaktyka zachowań ryzykownych					
„Nieśmiała księżniczka”	kształcenia umiejętności społecznych	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2 godz.	5	700 25 klas	
„Fikcja i rzeczywistość”	profilaktyki przemocy	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2 godz.	3	140 5 klas	
„Przemoc w szkole”	profilaktyki przemocy	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2 godz.	1	112 4 klasy	
„Impreza II”	profilaktyki uzależnień	Centrum Edukacji i Profilaktyki	3 godz.	3	336 12 klas	
„Pamiętnik Maćka”	kształcenia umiejętności społecznych	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2 godz.	8	700 25 klas	
„Bez agresji”	profilaktyki przemocy	Centrum Edukacji i Profilaktyki	3 godz.	2	84 3 klasy	
„Kasia N”	profilaktyki uzależnień	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2 godz.	1	84 3 klasy	
3 X MY	kształcenia umiejętności społecznych	Centrum Edukacji i Profilaktyki	4	2	56 2 klasy	
Policjant	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2	1	56 2 klasy	
Zły dotyk	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2	1	28 1 klasa	
„Zatrzymane obrazy”	profilaktyki uzależnień	Centrum Edukacji i Profilaktyki	2 godz.	3	364 13 klas	
„Znaczy kapitan”	kształcenia umiejętności społecznych	Centrum Edukacji i Profilaktyki	3 godz.	3	224 8 klas	
„Wsparcie wychowawcy w pracy z dzieckiem	warsztaty dla nauczycieli	Centrum Edukacji i Profilaktyki	5 godz.	1		25 nauczycieli

agresywnym”						
„Dragi”	warsztaty dla nauczycieli	Centrum Edukacji i Profilaktyki	5 godz.	1		25 nauczycieli
„Jak okiełznać stres”	kształcenia umiejętności społecznych	Ośrodek Psychoterapii i Psychoedukacji Drabina	4 godz.	6	728 26 klas	
„Drabina”	profilaktyki uzależnień	Ośrodek Psychoterapii i Psychoedukacji Drabina	4 godz.	1	168 6klas	
Jak okiełznać stres	Kształcenie umiejętności społecznych	Ośrodek Psychoterapii i	4 godz.	2	308 11 klas	
„Zgrana klasa”	szkolenie dla nauczycieli	Ośrodek Psychoterapii i Psychoedukacji Drabina	10 godz.	1		30 nauczycieli
„Nie uciekaj”	kształcenia umiejętności społecznych	Fundacja Itaka	5 godz. uczniowie 2 godz. rodzice	9	896 32 klas	25 rodziców
Rozmowa czy kłótnia czyli komunikacja i konflikt	Kształcenie umiejętności społecznych	Fundacja „Bene Vobis”	6 godz	2	252 9 klas	
Cukierki	Profilaktyka agresji	Zespół Pedagogów Dezyderia	4godz	1	168 6 klas	
Magiczne Kryształ	Profilaktyka uzależnień	Zespół Pedagogów Dezyderia	4	1	84 3	
„Rozwiązywanie sytuacji kryzysowych”	szkolenie dla nauczycieli	„Stimulus”	8 godz.	2		69 nauczycieli
„Tak wiem”	spektakl profilaktyczno-wychow.	Teatr Profilaktyczny im.M.Kotańskiego	2 godz.	1	250	
„Szkolna fala”	spektakl profilaktyczno-wychow.	Teatr Profilaktyczny im.M.Kotańskiego	2 godz.	1	250	
„Nad Morskim okiem”	spektakl profilaktyczno-wychow.	Teatr Profilaktyczny im.M.Kotańskiego	2 godz.	1	250	
„Pirat Pączuszek – wyprawa do króla”	spektakl profilaktyczno-wychow.	Teatr Edukacji i Profilaktyki “Maska	2 godz.	2	500	
„Haja”	spektakl profilaktyczno-wychow.	Teatr Edukacji i Profilaktyki “Maska	2 godz.	2	545	
O dotyku dobrym, złym, potajemnym	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Ośrodek Pomocy pedagogicznej Rodzinie i szkole	6 godz. z uczniami 1godz. konsultacje dla nauczycieli 1godz. z rodzicami	1	196 7 klas	15 nauczycieli 150 rodziców
„Profilaktyka HIV/AIDS”	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Fundacja Edukacji Społecznej	3 godz.	1	168 6 klas	
„ART”	profilaktyka	Instytut AMITY	6godz.	10		14 nauczycieli

	przemocy		seminarium doskonalące, 1godz. hospitacji w 10 grupach			
„Program START”	profilaktyka przemocy	Szkolenia i Terapia Zachowania	5godz. warsztat doskonalący dla nauczycieli, 5godz. warsztaty dla rodziców, hospitacje	2	654 uczniów	ok. 600 rodziców 66 nauczycieli 26 pracowników niepedagogicznych
„Profilaktyka agresji oraz skuteczne strategie wychowawcze”	profilaktyki przemocy	Psychoedukacja	2 godz.	2		65 nauczycieli
ART rodzice	profilaktyki przemocy	Psychoedukacja	32	1		18 rodziców
ART szkolenie	Profilaktyka przemocy	psychoedukacja		1		16 nauczycieli
„Umiejętności chroniące przed ryzykownymi zachowaniami”	kształcenia umiejętności wychowawczych	Psychoedukacja	2 godz.	1		50 rodziców
„Jak radzić sobie z agresywnym dzieckiem”	profilaktyki przemocy	Psychoedukacja	2 godz.	4		150 rodziców 30 nauczycieli
„Moje dziecko dojrzeva”	kształcenia umiejętności wychowawczych	Psychoedukacja	2 godz.	1		55 rodziców
„Jak rozmawiać z nastolatkiem”	kształcenia umiejętności wychowawczych	Psychoedukacja	2 godz.	2		120 rodziców
„Jak rozwiązywać konflikty”	kształcenia umiejętności wychowawczych	Psychoedukacja	2 godz.	3		180 rodziców
Trening Kontroli złości i trening umiejętności społecznych	kształcenia umiejętności wychowawczych	Psychoedukacja	10	1		25 nauczycieli
„Jak prowadzić zajęcia profilaktyczne w klasie”	kształcenia umiejętności wychowawczych	Psychoedukacja	2 godz.	1		25 nauczycieli
Bajkoterapia	kształcenia umiejętności wychowawczych	„Liberi” K. Klimowicz i M. Gałęcka	16	8		15 wychowawców
W naszym przedszkolu 3-latki nie płaczą	Profilaktyka przemocy	Towarzystwo Rozwijania Aktywności Dzieci „Szansa”	20			15 pracowników personelu pomocniczego
Przeciwdziałan	Profilaktyka	Mediacje Marta	24			100

ie przemocy w rodzinie	przemocy	Witek				policjantów
Efektywne zarządzanie konfliktami	Profilaktyka przemocy	Katarzyna Lisińska	16			16 wolontariuszy
	Profilaktyka zachowań ryzykownych	Wiesław Sokoluk	2	2	532 19klas	
Mały słoń	Profilaktyka przemocy	Fundacja Mederi	8godz. personel żłobka 2godz. dzieci z każdej grupy wiekowej 2godz. dla rodziców 1godz.konsultacje	4		200 dzieci 32 personel 96 rodzice
				razem	12 333	478 nauczycieli 1708 rodziców 16 wolontariuszy 41 pracowników personelu pomocniczego

Zagospodarowanie czasu wolnego			
Nazwa programu	realizator	placówka	Ilość dzieci
Dorastanie bez zagrożeń	Elżbieta Komada - Kwiecień	Gimnazjum nr 48	15
Przeciwdziałanie patologiom społecznym młodzieży szkolnej poprzez sport i rekreację	Paweł Wasilewski Anna Witkowska	Gimnazjum nr 48	30
Aktywny Zawiszak	Joanna Bobińska Małgorzata Sicińska	Szkoła Podstawowa nr 63	23
Zajęcia kształtujące umiejętności społeczne	Hanna Pręcikowska	Gimnazjum Integracyjne nr 61	12
Zajęcia recytatorskie	Ewa Kołakowska	świątlica Caritas ul. Sokołowska 4	15
Zajęcia sportowe – tenis stołowy	Katarzyna Sabat	ZSS nr 101	16
Zabawy plastyczne	Renata Baczyńska	SP nr 166	22
Warsztaty ceramiczne	Anna Osiewicz - Iwańska	ZSS nr 101	15
Klub Miłośników Warszawy	Krystyna Pruszek	Szkoła Podstawowa nr 25	40
Kolo plastyczne dla dzieci z klas IV - VI	Robert Chędor	Szkoła Podstawowa nr 25	28
Klubik plastyczny dla dzieci z klas 0 - III	Robert Chędor	Szkoła Podstawowa nr 25	39
„Jesteśmy twórcami sztuk teatralnych”	Anna Jurek	Szkoła Podstawowa nr 166	22
Rusz nie tylko głową	Dorota Kawińska Justyna Szydłowska	Szkoła Podstawowa nr 166	16 dzieci 10 rodziców

„Szansa”	Beata Westfal	Szkoła Podstawowa nr 166	17
Zajęcia TAI - CHI	Mariusz Szewczyk	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 6	14
Obsługa festynu dla rodzin zastępczych	Mariusz Wikbold Kamil Kowalewski	Boisko ZSS nr 101	100
Festyn z okazji dnia dziecka	Przedsiębiorstwo Organizacji Turystyki, Rekreacji i Sportu	Wszystkie świetlice	200
Festyn z okazji dnia dziecka	Biwat – Wycech Radosław	Wszystkie świetlice	200
Razem			
624 dzieci, 10 rodziców			

Reedukacja, programy warsztatowe, socjoterapeutyczne			
Zajęcia reedukacyjne	Ewa Świdarska	Świetlica „Spokojna Przystań” i ognisko Muranów	36
Program resocjalizacyjny dla DDA	Od - DO	Program realizowany w czasie wyjazdu	13
Zajęcia reedukacyjne	Cariras	Św. ul Żytnia 1 i Sokołowska 4	30
Zajęcia reedukacyjne	Stowarzyszenie Gniazdo	świetlica Gniazdo ul. Syreny 5/7	15
Zajęcia opiekuńcze, ogólnorozwojowe i socjoterapeutyczne w ramach programu „Spokojna Przystań”	Izabela Duszyńska	Świetlica „Spokojna Przystań”	24
Trening Zastępowania Agresji ART	Renata Baczyńska Dariusz Ciecierski Magdalena Duszak Anna Jurek Monika Karolkiewicz Eunika Rozmarynowska Elżbieta Sroka Magdalena Topczewska Marta Załubska Agnieszka Bujak Bożenna Krakowska Julita Jasińska Leokadia Barańska Monika Maślana	Klub osiedlowy :Mszczonowska, SP nr 132, Gim nr 48, Gim nr 46, ZSZ im. M Konarskiego, Dom Dziecka nr 2, III LO, SP nr 222, XLV LO,	154
Zajęcia reedukacyjne	Maria Bajorek	Świetlice TPD ul. Monte Cassino 9 i ul. Obozowa 63/65	30
			Razem 278

Programy dla rodzin			
„Maminki”	Fundacja Mederi	Zajęcia w OPS Wola	11 matek
Pedagog rodzinny	Fundacja Medri		11 rodzin
Psychoterapia ruchem i tańcem	Firma AIRE Agata Teodorczyk	Firma AIRE Agata Teodorczyk	10 osób
Zajęcia usprawniające metodą Dennisona	Firma ALFA TETA	Zajęcia w OPS Wola	3 dzieci 10 rodziców
	Fundacja Mederi	Program realizowany w czasie wyjazdu do ośrodka w Lidzbarku	13 samotne matki + 21 dzieci
	KRA Agnieszka Niecieska	Program realizowany w czasie wyjazdu do ośrodka w Lidzbarku	10 dorosłych 17 dzieci
	KRA Agnieszka Niecieska	Program realizowany w czasie wyjazdu do ośrodka w Skorzęcinie	16 dorosłych 24 dzieci
	Agnieszka Stein	Program realizowany w czasie wyjazdu do ośrodka w Skorzęcinie	9 dorosłych 18 dzieci
„Starszy Pan, Starsza Pani”	Instytut Psychologii Zdrowia	Realizowany w pomieszczeniach OPS oraz w środowisku	19 osób

Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich „Tatry 2008”	Mazowiecki Związek Stowarzyszeń Abstnencckich	Program realizowany w czasie wyjazdu	10 osób
Program dla osób uzależnionych i ich rodzin w Klubie Abstynenta „Karol”	Hanna Kobiałka	Realizowany w pomieszczeniach OPS oraz w środowisku	45 osób
Program w zakresie psychoterapii ruchem i tańcem dla dzieci z rodzin zastępczych	Izabela Dominko	Realizowany w pomieszczeniach OPS	13 dzieci
Program „Odpowiedzialna mama”	Dorota Maraszek	W miejscu zamieszkania klientek	18 kobiet - podopieczne OPS
Warsztaty dla osób doświadczających przemocy „jak skutecznie porozumiewać się z innymi ludźmi”	Bożena Doroszevska	W pomieszczeniach OPS ul. Karolkowa58a	15 osób
Grupa edukacyjno - interwencyjna	Bożena Doroszevska	W pomieszczeniach OPS ul. Karolkowa58a	27 osób
Warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców”	Dorota Waś	W pomieszczeniach OPS ul. Karolkowa58a	16 osób
Indywidualny program pomocy w środowisku	Fundacja Mederi	W miejscu zamieszkania klientek	4 rodziny podopieczni OPS
Razem: 96 dzieci, 229 dorosłych, 15 rodzin			

Ponadto Ośrodek brał udział w ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej: „Cięża bez alkoholu”. Celem kampanii było zmniejszenie liczby kobiet pijących w czasie ciąży i promowanie abstynencji w tym okresie oraz zwiększenie wiedzy o negatywnym wpływie alkoholu na płód. W ramach kampanii zakupiono oraz rozprowadzono materiały edukacyjne do placówek publicznej opieki zdrowotnej, przedszkoli, szkół ponadgimnazjalnych, Urzędu Dzielnicy, w filiach OPS oraz w trakcie „Wolskiego Korowodu”

OPS w I półroczu 2008 r. zorganizował imprezy i festyny:

- w lutym 2008 r. - konferencję, podczas której przedstawiono wyniki badań dotyczące zapotrzebowania i efektywności programów profilaktycznych na terenie dzielnicy Wola.
- 29 maja - uroczyste zakończenie konkursu plastycznego pt. „Moje wymarzone podwórko” – 183 uczestników
- 30 maja festyn dla rodzin zastępczych – 100 uczestników
- 3 czerwca festyn z okazji Dnia Dziecka dla dzieci ze świetlic opiekuńczo – wychowawczych – 200 uczestników
- 6 czerwca współorganizowanie z ZSS 101 festynu dla dzieci niepełnosprawnych – 85 uczestników

9. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKÓW WSPARCIA PROWADZONYCH PRZEZ OPS

9.1 DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY DLA OSÓB PSYCHICZNIE CHORYCH

Środowiskowy dom samopomocy dla osób psychicznie chorych funkcjonuje na Woli w strukturze OPS od października 1997 r.

Oferta ŚDS przeznaczona jest dla osób psychicznie chorych, które ze względu na stan zdrowia mają poważne problemy w codziennym funkcjonowaniu, przede wszystkim w zaspokajaniu potrzeb bytowych i właściwych kontaktach z otoczeniem. Podstawowym zadaniem (ŚDS) jest pomoc osobom psychicznie chorym w codziennym funkcjonowaniu, motywowanie do aktywności, podnoszenie kompetencji osobistych w zakresie umiejętności społecznych, zapobieganie izolacji społecznej.

Podstawą oferty ŚDS są tygodniowe programy rehabilitacyjne opracowywane wspólnie przez uczestników i zespół terapeutyczny – wspierający w formie planu terapeutyczno- wspierającego i rozliczane dwa razy w roku (co 6 miesięcy)

Zgodnie z wypracowaną zasadą, elementem każdego indywidualnego planu rehabilitacyjnego jest udział uczestnika w co najmniej jednym zajęciu w ciągu dnia, wybranym w rozmowach indywidualnych, przy uwzględnieniu potrzeb uczestnika, jego deficytów i możliwości oraz realizowanego celu rehabilitacyjnego. Bazą dla opracowania programów indywidualnych jest oferta ŚDS, która obejmuje zróżnicowane zajęcia z zakresu terapii zajęciowej i podtrzymującej oraz treningu umiejętności społecznych.

Program rehabilitacyjny realizuje zespół terapeutyczno- wspierający składający się z kierownika ŚDS, dwóch psychologów klinicznych, dwóch terapeutów zajęciowych i jednego pracownika socjalnego.

Program rehabilitacyjny realizowany w ŚDS w 2008 roku obejmował:

- motywowanie klientów do aktywności, samoobsługi, samodzielności, kontynuowania lub podjęcia leczenia, podejmowania kontaktów społecznych,
- psychoedukację- zajęcia grupowe prowadzone raz w tygodniu przez psychologów. Mają na celu zmianę postaw i zachowań będących konsekwencją choroby, zmniejszenie lęku, poczucia winy i dezorganizacji. W psychoedukację brali udział wszyscy uczestnicy ŚDS,
- treningi umiejętności społecznych: higieny osobistej, samoobsługi, umiejętności kulinarnych, gospodarowania finansami, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, korzystania z dostępnych form pomocy, przede wszystkim opieki zdrowotnej, załatwiania spraw urzędowych, umiejętności przestrzegania norm współżycia w grupie m. in. kontrolowania zachowań agresywnych. W treningach brali udział wszyscy uczestnicy ŚDS
- zajęcia z zakresu terapii zajęciowej- prowadzone przez instruktora terapii zajęciowej i pracownika socjalnego . Zajęcia odbywały się 6 razy w miesiącu i opierały się na bardzo różnorodnych technikach (np. rysunek, malowanie, haft, dekupage). Efekty zajęć z zakresu terapii zajęciowej prezentowane są w formie wystaw.
- biblioterapię- czyli terapia z wykorzystaniem książki prowadzona przez psychologa raz w tygodniu

- muzykoterapię i relaksację- służącą rozładowaniu emocji i napięć, zwiększeniu integracji i komunikacji w grupie, prowadzona przez psychologa raz w tygodniu
- zajęcia choreoterapeutyczne polegające na rozładowaniu emocji przy pomocy tańca i ruchu przy jednoczesnym celowym, twórczym działaniu, prowadzone raz w tygodniu przez terapeutę zajęciowego,
- zajęcia z zakresu promocji zdrowego stylu życia- prowadzone 2 razy w miesiącu przez pracownika socjalnego , dodatkowo w ramach profilaktyki prowadzone są comiesięczne ważenie, cotygodniowy pomiar ciśnienia krwi, kwartalny pomiar poziomu glikemii
- gimnastykę, prowadzoną codziennie, kolejno przez wszystkich członków zespołu wspierająco - rehabilitacyjnego
- prasówkę- analizę bieżących wydarzeń społecznych, politycznych, kulturalnych i gospodarczych prowadzona raz w tygodniu przez pracownika socjalnego
- poradnictwo psychologiczne i socjalne (dotyczące bieżących spraw- zasiłków, rent, pisania podań, załatwiania spraw w urzędach, relacji rodzinnych, itp.)
- zajęcia rekreacyjne i kulturalne, w tym liczne wycieczki po Warszawie i okolicach , wyjścia do kin, teatrów i muzeów (takich różnego rodzaju „wyjść” odbyło się 60 w ciągu roku m. in. całodniowa wycieczka do Torunia, wyjście do ośrodka jeździeckiego na Konkurs Skoków- Mistrzostwa Polski, na plażę w Rynii, rejs tramwajem wodnym po Wiśle, Muzeum Geologiczne, Etnograficzne, Policji, W Wilanowie, Nurkowania, Kolejnictwa, Azji i Pacyfiku, Ks. J. Popiełuszki, Zachęta, Łazienki Królewskiej).
- organizację imprez okolicznościowych (m. in. imieniny wszystkich uczestników ŚDS, dwie zabawy karnawałowe, spotkanie wielkanocne i wigilijne, andrzejki, mikołajki, zabawa sylwestrowa)
- turnus rehabilitacyjny- zorganizowany w Niedzicy dla 17 uczestników ŚDS, Turnus trwał dwa tygodnie, sfinansowany został ze środków PFRON-u, środków własnych Klientów i wsparcia OPS w formie zasiłków celowych
- pomoc socjalna- Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy mogą korzystać z pralki, prysznicza, żelazka (sprzęt ten stanowi podstawę do prowadzenia treningów samoobsługi). Mają także zapewniony jeden ciepły posiłek dziennie – obiad, zaś śniadanie przygotowywane jest przez uczestników samodzielnie w ramach treningu kulinarnego i samoobsługi. Zajęcia w pracowni kulinarnej obejmują m. in. codzienne zakupy, przygotowanie posiłku, nakrywanie do stołu, zmywanie naczyń.

Dopełnieniem programu ŚDS były działania skierowane nie tylko do uczestników, ale także ich rodzin, sąsiadów, a także partnerów lokalnych. Działania te miały na celu budowę sieci wsparcia i tolerancji dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- W czerwcu odbyła się coroczna prezentacja działalności ŚDS pod hasłem: „Żytunia przekracza granice”. Chiny stały się dla uczestników ŚDS inspiracją do przedstawienia „Tańca wachlarzy dla cesarza”- przygotowanego w ramach zajęć z zakresu choreoterapii. Zaprezentowano także prace plastyczne tematycznie związane z Chinami oraz potrawy kuchni chińskiej wykonane w ramach terapii kulinarnej.
- Prezentacja działalności ŚDS: oferty pomocowej i działalności artystycznej na imprezach „zewnętrznych” np. w ramach Wolskiego Korowodu.
- Współpraca z placówkami służby zdrowia – wspólne z klientami wizyty w PZP, odwiedziny pracowników ŚDS w szpitalach psychiatrycznych w celu przekazania i wymiany informacji o klientach i działalności ŚDS

- Organizowanie działań samopomocowych (wzajemne odwiedziny w domach, szpitalach, pomoc w drobnych remontach, załatwianiu ważnych spraw życiowych)
- współpraca z innymi placówkami o podobnej działalności , najczęstsze kontakty utrzymywane były w 2008 r. ze Środowiskowym domem Samopomocy w Dzielnicy Ursynów- udział w konkursach i imprezach okolicznościowych
- prezentacja działalności artystycznej uczestników ŚDS na imprezie „Schizofrenia Otwarte Drzwi”, która odbyła się na Nowym Świecie , a także w Korowodzie Wolskim.
- utrzymywanie kontaktów z rodzinami uczestników , wspieranie , pomaganie w rozumieniu objawów choroby i ograniczeń z niej wynikających. Współpraca z rodzinami ma systematyczny charakter. Polega na spotkaniach z rodzinami przynajmniej raz w miesiącu i doraźnie w sytuacjach kryzysowych.

Z oferty ŚDS korzystało miesięcznie od 26 do 30 osób.

Łącznie w 2008 roku - 37 osób (o 4 więcej niż w 2007 r.). Średnia wieku uczestników to 50 lat; są to osoby od wielu lat chorujące psychicznie, które zdolność pracy utraciły średnio 25 lat temu, cechujące się znacznym deficytem umiejętności społecznych, dominacją negatywnych objawów choroby psychicznej, brakiem jakiegokolwiek innego wsparcia, poza instytucjonalnym..

7 uczestników zostało skierowanych do korzystania z oferty ŚDS w 2008 r., dla pozostałych osób była to kontynuacja pomocy, z której korzystali w roku ubiegłym lub wcześniej. 7 osób korzysta z oferty ŚDS od 1997 r. (przy czym 2 z tych osób z krótkimi przerwami na hospitalizację a 5 z przerwami od pół roku do dwóch lat).

Dziennie w zajęciach uczestniczyło średnio 20 osób.

W ciągu całego 2008 r. hospitalizowano psychiatrycznie 6 osób, co stanowi 16,2% ogółu uczestników (w 2007 - 12 osób, 36% ogółu uczestników), przy czym dwie osoby były hospitalizowane dwukrotnie, a jedna trzykrotnie. U osób, które korzystają ze wsparcia ŚDS dłużej niż rok obserwowane są rzadsze i krótsze hospitalizacje.

Miesięczny średni koszt 1 miejsca w Środowiskowym Domu Samopomocy w województwie mazowieckim w 2008 r. został ustalony na kwotę- 880 zł.

16 uczestników ponosiło odpłatność w wysokości od 3% do 15%, 21 osób było zwolnionych z ponoszenia odpłatności.

Na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy OPS wydatkował w 2008 r. kwotę 419.000zł (środki zlecone- R 85203), w tym:

- 284.200 zł- wydatki osobowe
- 134.800 zł- wydatki rzeczowe - kwota ta była wyższa niż w 2007 r., w związku z przyznaniem przez wojewodę środków na przeprowadzenie remontu ŚDS)

9.2 DZIAŁALNOŚĆ KLUBU “POD DASZKIEM” DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Klub “Pod Daszkiem” podobnie jak ŚDS działa od października 1997 r.

Klub stanowi uzupełnienie oferty ŚDS, a także specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczo – readaptacyjnych. Jest przeznaczony dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Z oferty Klubu skorzystało w 2008 r. 121 osób.

Miesięcznie Klub zapewniał wsparcie średnio 53 uczestnikom (od 44 w kwietniu do 65 w grudniu). 28 uczestników Klubu to równocześnie uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy, zaś 9 Klubowiczów – to klienci specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczo – readaptacyjnych.

Średnio w ciągu dnia z oferty Klubu korzysta 25 osób- do których dyspozycji jest 2 pracowników.

Liczba osób korzystających z Klubu (rocznie, miesięcznie i dziennie) utrzymywała się w 2008 r. na tym samym poziomie co w roku ubiegłym.

Podstawową formą pracy klubu są spotkania organizujące czas wolny, polegające na wspólnych rozmowach, grach świetlicowych, spacerach. Uczestnicy Klubu mogą uzyskać poradę psychologa, pracownika socjalnego, skorzystać z zaplecza socjalnego (prysznic, pralki, maszyny do szycia). Codziennie w ramach treningu kulinarnego uczestnicy przygotowują podwieczorek.

Ze względu na samopomocowy charakter Klubu jego głównym celem jest powstanie grupy wsparcia dającej poczucie bezpieczeństwa i zapewniającej podstawowe potrzeby psychiczne Klubowiczów oraz doraźna pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Ponadto Klub oferuje zajęcia o charakterze ustrukturalizowanym:

- cotygodniowe zebrania klubowiczów, mające na celu omówienie bieżących problemów, planów i spraw
- cotygodniowe „wieczory przy świecach”
- terapię zajęciową,
- zajęcia z zakresu choreoterapii
- terapię kulinarną, w ramach której codziennie przygotowywany jest podwieczorek
- spotkania filmowe,
- zajęcia z zakresu promocji zdrowia – pomiar ciśnienia krwi, ważenie,
- motywowanie do badań profilaktycznych, itp..
- imprezy okolicznościowe np., zabawy karnawałowe, spotkania świąteczne
- spotkania ogrodowe przy grillu,
- wizyty w innych warszawskich klubach dla osób z podobnymi problemami i
- przyjmowanie gości z tych klubów,
- wycieczki po Warszawie i najbliższej okolicy (m. in. park „Moczydło”, Park leśny „Bemowo”, ZOO, Ogród Botaniczny w Powsinie))
- wyjścia do kina, na koncerty i wystawy do muzeów i galerii (m. in. Zamek Królewski, Uniwersytet Warszawski- prelekcja o Chinach, Fotoplastikon- „Japonia , jakiej nie znacie”, Kino - filmy „Mamma mia”, „Boisko Bezdomnych”)

- turystyczny klub krajoznawczy- 3 całonocne sobotnie wycieczki: do Czerska i Góry Kalwarii oraz dwie wycieczki do Rynii na plażę
- udział w imprezach dzielnicowych, miejskich i ogólnopolskich (np. prezentacja działalności Klubu podczas Wolskiego Korowodu)

Szereg imprez zorganizowanych w ŚDS (np. zabawy karnawałowe, spotkania przy grillu, Sylwester) odbywało się po południu, w godzinach i formule pracy Klubu, tak, by jak największej grupie osób dać możliwość skorzystania z proponowanej oferty.

Korzystanie w oferty Klubu samopomocy nie wymaga skierowania w formie decyzji administracyjnej. Uczestnicy nie ponoszą odpłatności za korzystanie z zajęć.

W roku 2008 na funkcjonowanie Klubu „Pod Daszkiem” dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano 82.355,36 zł (środki własne- R85203), w tym:

- 38.380,91 zł- wydatki rzeczowe
- 43.974,45 zł na wydatki osobowe

9.3 DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY OPIEKUŃCZEJ DLA OSÓB Z CHOROBA ALZHEIMERA

Świetlica Opiekuńcza dla Osób z Chorobą Alzheimera przeznaczona jest dla osób starszych z zaburzeniami pamięci i różnymi zespołami otępiennymi, przede wszystkim chorobą Alzheimera. Pobyt w Świetlicy ma na celu z jednej strony zapewnienie opieki nad chorym oraz możliwych form rehabilitacji dostosowanych do jego stanu zdrowia, z drugiej zaś umożliwienie rodzinie – opiekunom kontynuowania pracy zawodowej, realizowania dotychczasowych ról społecznych, załatwiania niezbędnych spraw życiowych oraz koniecznego odpoczynku. Dzięki ofercie Świetlicy możliwe jest dłuższe pozostawanie osoby chorej w środowisku. Korzystanie ze Świetlicy jest odpłatne. Ze względu na warunki lokalowe i kadrowe, jak również potrzeby klientów wynikających z choroby Świetlica dysponuje 12 miejscami.

W okresie od 1 stycznia 2007 do 31 grudnia 2008 r. prawo do skorzystania ze Świetlicy Opiekuńczej dla Osób z Chorobą Alzheimera przyznanych miało (w formie decyzji administracyjnej) 30 osób- 19 osobom przyznano to prawo po raz pierwszy w 2008 r., a dla pozostałych 11-tu była to kontynuacja pomocy. W ciągu roku uchylono 16 decyzji uprawniających do korzystania ze Świetlicy (duża rotacja wśród uczestników Świetlicy wiąże się z postępującym pogorszeniem stanu zdrowia uniemożliwiającym dalsze korzystanie z oferty świetlicy, umieszczeniem w DPS lub śmiercią osoby korzystającej).

Miesięcznie z oferty Świetlicy korzystało średnio 13 osób (od 11 w marcu do 15 w czerwcu).

10 uczestników Świetlicy objętych było dodatkową formą pomocy- usługami, które miały na celu odprowadzanie Klienta i przyprawianie do Świetlicy i sprawowanie opieki w domu. Jedna osoba przychodziła do Świetlicy sama, 19 osób było przyprawianych przez członków rodziny.

Liczba osób korzystających ze wsparcia Świetlicy Opiekuńczej , w porównaniu do 2007 r. wzrosła o dwie osoby, liczba osób korzystających w ciągu dnia i miesiąca pozostała na tym samym poziomie.

Realizowany w Świetlicy program obejmował:

1. zadania opiekuńczo – pielęgnacyjne- monitorowanie stanu psychicznego i fizycznego, wzywianie PR w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia, pomoc przy rozbieraniu, ubieraniu, karmienie, pojenie, pomoc przy korzystaniu z toalety, podawanie leków wg wskazań lekarza
2. zajęcia psychoedukacyjne i terapeutyczne:
 - zajęcia manualne (malowanie, rysowanie, darcie, przewijanie włóczki)
 - zajęcia ruchowe (taniec, spacer po ogrodzie, zabawy z piłką, indywidualne ćwiczenia rehabilitacyjne)
 - relaks
 - zabawy ćwiczące pamięć i koncentrację (recytacja popularnych wierszy, rozwiązywanie krzyżówek)
 - zajęcia muzyczne (śpiewanie piosenek, słuchanie płyt).
 - zachęcanie uczestników Świetlicy do samodzielnego wykonywania podstawowych czynności życia codziennego: zmywania, wycierania naczyń, podlewania kwiatów, przygotowywania podstawowych potraw- trenowanie umiejętności społecznych)
 - organizacja imprez okolicznościowych

Wszelkie czynności dobierane są indywidualnie do potrzeb i zmieniających się możliwości uczestników. Ze względu na specyficzne trudności Klientów i konieczność zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa w Świetlicy przyjęto realizację zadań wg. stałego planu dnia, na który składa się:

1. Spotkanie powitalne przy herbacie pozwalające nawiązać kontakt, porozumieć się z chorym, określić aktualną datę, porę roku.
2. Drugie śniadanie
3. Zabawy ćwiczące pamięć i koncentrację
4. Zajęcia manualne
5. Zajęcia ruchowe z elementami gimnastyki geriatrycznej i tańca.
6. Trenowanie umiejętności społecznych
7. Obiad
8. Relaks
9. Zajęcia muzyczne, śpiewanie piosenek.

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy OPS i DPS „Syrena” uczestnicy Świetlicy, podobnie jak Środowiskowego Domu Samopomocy korzystali z obiadów przygotowywanych w znajdującym się po sąsiedzku Domu Pomocy Społecznej. obiady te uczestnikom świetlicy dostarczane są do siedziby Świetlicy i spożywane są na miejscu.

Opiekunowie osób chorych korzystają z konsultacji psychologicznych i pielęgniarских.

Odpłatność za pobyt w Świetlicy opiekuńczej (wysokości od 4% do 100%) ponosiło 26 osób, zwolniono z odpłatności 4 osoby

W 2008 r. na działalność Świetlicy Opiekuńczej dla Osób z Chorobą Alzheimera wydatkowano kwotę 134.894,46 zł (środki własne- R85203), w tym:

- 38.380,91 zł- wydatki rzeczowe
- 96. 513,55 zł wydatki osobowe

9.4 SYSTEM OPARCIA SPOŁECZNEGO DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Przedstawiona powyżej działalność ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest elementem zintegrowanego systemu oparcia społecznego dla osób psychicznie chorych. Na system ten składają się:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób psychicznie chorych
2. Klub „Pod daszkiem” dla osób z zaburzeniami psychicznymi
3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób chorych psychicznie świadczone w miejscu zamieszkania Klienta. (omówione w Rozdziale 7: usługi)
4. Specjalistyczne usługi opiekuńczo -readaptacyjne dla osób powyżej 60 r. ż z zaburzeniami psychicznymi, otepiennymi świadczone w miejscu zamieszkania Klienta.(omówione w Rozdziale 7: usługi)
5. Świetlica Opiekuńcza dla Osób Chorych na Chorobę Alzheimera
6. Profesjonalne poradnictwo, informacje i konsultacje udzielane Klientom i Pracownikom OPS.
7. Współpraca ze służbą zdrowia, przede wszystkim z PZP oraz z oddziałami rejonowych szpitali psychiatrycznych.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi świadczącymi pomoc chorym psychicznie.

Działania systemowe realizowane są w oparciu o siedzibę Działu Oparcia Społecznego OPS przy **ul. Żytniej 75/77**, w którym funkcjonuje ŚDS, Klub „Pod Daszkiem” i Świetlica Opiekuńcza dla Osób z Chorobą Alzheimera i który jest siedzibą koordynatora specjalistycznych usług i specjalistycznych usług opiekuńczo- readaptacyjnych. Zespół pracowników Działu w realizacji swoich obowiązków służbowych wspiera działalność poszczególnych elementów systemu, co zapewnia szybki przekaz informacji, spójność działań, znajomość niemal wszystkich klientów, przechodzenie z jednej formy pomocy do drugiej lub korzystanie z kilku jednocześnie. Każdy z pracowników pracuje w części etatu w więcej niż jednym elemencie systemu.

W ramach działań systemowych koordynatorzy specjalistycznych usług opiekuńczo-readaptacyjnych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skonsultowali w 2008 r. 206 środowisk pod kątem udzielenia pomocy, które nie zakończyły się objęciem specjalistycznymi usługami opiekuńczo- readaptacyjnymi i specjalistycznym usługami opiekuńczymi dla osób psychicznie chorych, tylko innymi formami pomocy:

1. wizytą z lekarzem psychiatrą
2. zgłoszeniem o konsultacje psychiatryczne
3. umieszczeniem w szpitalu psychiatrycznym w trybie nagłym

4. objęciem innymi formami pomocy (usługi gospodarcze, pielęgnacyjne, DPS)

W porównaniu do roku ubiegłego trzykrotnie zwiększyła się liczba konsultowanych środowisk.

W 28 przypadkach wystąpiono do Sądu Rodzinnego i Nieletnich z wnioskiem o umieszczenie w domu pomocy społecznej lub na leczenie w szpitalu psychiatrycznym bez zgody.

Pracownicy OPS uczestniczyli we wszystkich rozprawach sądowych, niejednokrotnie po kilka razy w tej samej sprawie.

W 2008 r. (wrzesień- październik) pracownicy Działu Oparcia Społecznego OPS kontynuowali realizację programu edukacji środowiska lokalnego w zakresie integracji osób z zaburzeniami psychicznymi **“Inny nie znaczy obcy”**, projekt realizowany jest w oparciu o zapis art. 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz Uchwałę Zarządu Dzielnicy Wola. W 2008 r. odbyła się kolejna druga edycja programu, w ramach której przeszkolonych zostało **53 pracowników Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Wola**. Szkolenia z zakresu podstaw psychopatologii, problemów osób psychicznie chorych, regulacji prawnych dotyczących leczenia i pomocy osobom psychicznie chorych mają na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób psychicznie chorych, wprowadzenie pozytywnych zmian w postrzeganiu osób chorych psychicznie, adekwatne do potrzeb i przepisów prawa reagowanie na problemy osób psychicznie chorych, właściwa obsługa tej grupy interesantów, a także w konsekwencji poprawę w funkcjonowaniu osób chorych w środowisku lokalnym.

10. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ PROWADZONA PRZEZ OPS W 2008 R.

10.1 WOLONTARIAT W OPS - ORGANIZACJA I KOORDYNACJA DZIAŁAŃ WOLONTARYSTYCZNYCH NA RZECZ POTRZEBUJĄCYCH MIESZKAŃCÓW DZIELNICY

W 2008 r z bezpośredniej pomocy wolontariuszy skorzystało **155 osób** mieszkańców Dzielnicy Wola. W liczbie tej nie uwzględniono osób korzystających z „wolontariatu akcyjnego” tj. jednorazowej formy pomocy ze strony wolontariusza.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, największą liczbę odbiorców stanowiły dzieci i młodzież w wieku szkoły podstawowej i gimnazjalnej. Osoby te to m. in. dzieci klientów tut. OPS, zgłaszane przez pracowników socjalnych, dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych, młodzież mająca nadzór kuratora lub zgłaszane przez pedagogów szkolnych ze szkół na terenie Dzielnicy Wola.

Kolejną liczną grupę odbiorców stanowią osoby starsze i samotne. Większość z nich jest objęta przez tut. OPS pomocą usługową ,jednakże dodatkowa pomoc świadczona przez wolontariuszy uzupełnia w/w formę pomocy.

W 2008 r. z tut. OPS współpracowało **135** wolontariuszy. Wolontariusze rekrutują się z następujących grup społecznych (wymienionych w kolejności od najliczniej reprezentowanej do najmniej licznej):

- studenci warszawskich uczelni (studenci kierunków pedagogicznych i psychologii, następnie: dziennikarstwa, prawa, ekonomii). Osoby te angażują się we wszystkie formy pracy wolontarystycznej (pomoc w nauce, doraźna opieka nad dziećmi, pomoc osobom starszym itp.)
- młodzież licealna, która przede wszystkim pomaga dzieciom i młodzieży w wyrównaniu braków edukacyjnych. Osoby te angażują się również w „wolontariat akcyjny” tj. rozdawanie ulotek, plakatów,
- osoby w wieku od 30 do 40 roku życia, aktywne zawodowo i większości posiadające wyższe wykształcenie. Wolontariusze ci głównie udzielają się przy pomocy w nauce oraz w pracy z osobami starszymi i niepełnosprawnymi,
- Najmniej liczna grupa wolontariuszy to osoby w wieku emerytalnym, które angażują się w wyrównywanie braków edukacyjnych oraz do pomocy osobom starszym.

W ramach programu „LUDZIE DOBREJ WOLI-WOLONTARIAT W OPS WOLA” w 2008 r. zrealizowano następujące zadania:

1. pomoc dzieciom i młodzieży w nauce- wyrównanie braków edukacyjnych z języka polskiego, języka niemieckiego, języka angielskiego oraz przedmiotów ścisłych. Zajęcia odbywały się w pomieszczeniach Działu Pomocy Specjalistycznej lub w domu podopiecznego. Łącznie z tej formy pomocy skorzystało 79 osób.
2. pomoc osobom starszym i samotnym- wychodzenie na spacer, rozmowy, wspólne spędzanie czasu, czytanie książek, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, towarzyszenie podczas wizyt u lekarza. Łącznie z pomocy skorzystało 11 osób,

3. pomoc osobom niepełnosprawnym- zakres działań jak powyżej. Z pomocy skorzystały 4 osoby,
4. pomoc w realizacji programu socjoterapeutycznego „Spokojna Przystań”- dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym- indywidualna pomoc w lekcjach, pomoc w prowadzeniu zajęć opiekuńczo- wychowawczych, organizacja czasu wolnego.
Łącznie z w/w formy pomocy skorzystało 6 osób,
5. prowadzenie kursu komputerowego dla klientów Klubu „Ku Aktywności Zawodowej”- prowadzenie zajęć z obsługi komputera i korzystania z Internetu. Z w/w formy pomocy skorzystało 5 osób bezrobotnych,
6. sprawowanie doraźnej opieki nad dziećmi:
 - z rodzin zastępczych w ramach działalności „Klubu Rodzin Zastępczych”- sprawowanie opieki, zajęcia plastyczne, gry, zabawy, rozmowy. Łącznie z w/w formy pomocy skorzystało 15 dzieci,
 - z rodzin uczestniczących w programie „Maminki” dla kobiet samotnie wychowujących dzieci, uczestniczących w grupowych spotkaniach w OPS- sprawowanie opieki pod nadzorem dwóch pedagogów, współprowadzenie zabaw i zajęć plastycznych. W/w formą pomocy objęto 21 dzieci,
 - rodziców uczestniczących w warsztatach umiejętności wychowawczych- zapewnienie opieki, gry, zabawy plastyczne i muzyczne- objęto działaniami wolontarystycznymi 10 dzieci
7. pomoc w organizowaniu imprez okolicznościowych dla mieszkańców Dzielnicy Wola- udział w festynie pt. „Wolski Korowód” oraz pomoc w organizacji i prowadzeniu imprezy świątecznej dla dzieci klientów OPS,
8. „Wolontariat akcyjny”- wolontariusze pod opieką koordynatora i pracownika socjalnego dokonali przeprowadzki 2 klientów OPS
9. asymilacja kulturowa- pomoc na rzecz uchodźców- nauka języka polskiego oraz pokonywanie barier językowych i kulturowych- skorzystały 2 osoby

Praca koordynatora pracy wolontariuszy przebiega w kilku etapach:

- pozyskanie wolontariuszy, dokonanie trafnego doboru dawcy i biorcy, podpisanie umów
- przyuczenie do realizacji zadań
- monitorowanie pracy, wzmacnianie, superwizowanie
- zakończenie pracy, wydanie zaświadczeń i opinii

Najtrudniejszym zadaniem jest utrzymanie wolontariuszy, motywowanie ich do pracy, pokonywanie trudności, wzmacnianie, wspieranie. W tym celu zorganizowano następujące formy wspierania wolontariuszy:

- „Tak odpoczywają ci co pomagają”- wyjazd integracyjno- szkoleniowy dla wolontariuszy

Mając na uwadze pozytywne doświadczenia z lat ubiegłych OPS po raz trzeci zorganizował obóz integracyjno-szkoleniowy dla wolontariuszy. W dniach od 28 czerwca do 11 lipca 2008 r. – 13 wolontariuszy wraz z koordynatorem wolontariatu uczestniczyło w wyjeździe do Lidzbarka Welskiego. Równolegle odbywał się rodzinny wyjazd z programem edukacyjno- korekcyjnym dla rodzin objętych programem „Maminki”. W ciągu dnia wolontariusze aktywnie uczestniczyli w warsztatach prowadzonych przez koordynatora wolontariatu. Oprócz zajęć integracyjnych zdobyli wiedzę z zakresu wykluczenia społecznego, uprzedzeń, stereotypów i dyskryminacji itp. Poza aktywnym wypoczynkiem i szkoleniem, wolontariusze przez 1,5 godziny dziennie sprawowali opiekę nad dziećmi, których mamy w tym czasie uczestniczyły we własnych warsztatach

umiejętności wychowawczych, organizowali gry i zabawy na świeżym powietrzu oraz prowadzili zajęcia plastyczne. Podczas pobytu wolontariusze mieli okazję do lepszego poznania się, integracji z innymi uczestnikami wyjazdu, zawarcia ciekawych znajomości i przyjaźni, wymiany doświadczeń oraz zdobycia nowych umiejętności.

- Warsztaty dla wolontariuszy - „Efektywne zarządzanie konfliktami”

Warsztaty odbywały się w okresie 31.05- 1.06.2008 r. Odbiorcami było 18 wolontariuszy współpracujących z OPS. Głównym celem warsztatów było poznanie narzędzi komunikacyjnych do efektywnego radzenia sobie z potencjalnymi sytuacjami konfliktowymi w pracy z klientami OPS

- Szkolenie dla wolontariuszy - „Jak bronić się przed manipulacją”;

Szkolenie odbywało się w dniach 13.12- 14.12.2008 r. Celem szkolenia było nabycie wiedzy na temat najczęściej stosowanych technik manipulacyjnych, wzmacnianie świadomości mechanizmów podejmowania decyzji oraz poznanie zasad pozwalających obronić się przed manipulacją

- „Klub Wolontariusza”

Z inicjatywy wolontariuszy w XI 2007 r. odbyło się pierwsze spotkanie w ramach „Klubu Wolontariusza”. „Klub Wolontariusza” powstał przede wszystkim z potrzeby integracji oraz wymiany doświadczeń między wolontariuszami. Spotkania w ramach „Klubu wolontariusza” odbywały się w 2008 r. raz w miesiącu (w piątki) w godz. 16.30- 19.30. Jednorazowo w każdym spotkaniu uczestniczyło około 30 – 40 wolontariuszy.

10.2 PROWADZENIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE USTALENIA UPRAWNIEŃ DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola w okresie do końca I kwartału 2008 r. prowadził postępowania w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w wyniku, których Burmistrz Dzielnicy Wola działając w imieniu Prezydenta m. st. Warszawy wydawał decyzje administracyjne. Począwszy od 1 kwietnia 2008 r. w oparciu o pełnomocnictwo Prezydenta m. st. Warszawy decyzje w powyższych sprawach wydaje dyrektor OPS, a prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych w całości jest zadaniem Ośrodka.

Postępowania te cechuje znaczny stopień trudności:

- wymagają one podjęcia działań w bardzo krótkim terminie
- wiele wniosków złożonych przez zakłady opieki zdrowotnej zawiera niepełne bądź nieprawdziwe dane świadczeniobiorców, np. co do ich miejsca zamieszkania
- część osób, których dotyczy postępowanie znajduje się w bardzo złym stanie zdrowia, w terminalnym okresie choroby, bądź jest nieprzytomna- co uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, będącego podstawowym narzędziem prowadzonego postępowania
- część wniosków złożonych przez szpitale dotyczy osób, które zmarły w trakcie leczenia. W tej sytuacji w ogóle nie ma możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Istnieją znaczne wątpliwości formalno- prawne w zakresie właściwej procedury postępowania w tych sprawach. Mimo wystąpień OPS do właściwego Ministerstwa nadal nie udało się

- uzyskać jednoznacznych wytycznych, czy też wiążących interpretacji w tej sprawie.
- znaczna część postępowań nie dotyczy ani świadczeniobiorców OPS, ani mieszkańców Dzielnicy Wola, lecz osób przebywających w szpitalach usytuowanych na terenie naszej Dzielnicy.

W 2008 r. złożonych zostało 427 wniosków o wydanie decyzji uprawniającej do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, Łącznie w 2008 r. wydane zostało 363 decyzje, w tym 303 decyzje pozytywne tj. przyznające uprawnienie.

Na 324 wnioski złożone w powyższych sprawach do OPS po 1 kwietnia 2008 r. wydanych zostało 267 decyzji, w tym 215 decyzji pozytywnych, 22 decyzje odmawiające, 10 decyzji uchylających, 1 decyzja zmieniająca oraz 19 decyzji umarzających postępowanie. W 18 przypadkach wydano postanowienie o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością do innego organu, zaś w 22 przekazano sprawy do rozpatrzenia do innego OPS na terenie Warszawy.

W 6 przypadkach decyzje I instancji (wydane przez Dyrektora OPS) podlegały postępowaniu odwoławczemu prowadzonemu przez organ drugoinstancyjny (SKO, NSA)

W powyższych sprawach przeprowadzonych zostało 247 wywiadów środowiskowych, przy czym 199 wywiadów przeprowadzili pracownicy socjalni OPS, w pozostałych przypadkach wywiady były przeprowadzane przez pracowników socjalnych szpitala, noclegowni lub innego ośrodka pomocy społecznej, a pracownicy tut. OPS prowadzili inne elementy postępowania w sprawie.

10.3 DZIAŁANIA OPS W RAMACH REALIZACJI PROJEKTÓW EUROPEJSKICH

W 2008 r. realizowane były przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy dwa projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS):

„SZANSA NA SAMODZIELNOŚĆ”

W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006, Priorytet 1: Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej, Działanie 1.5. – Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka realizowany był projekt:

„Szansa na samodzielność” - program reintegracji młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym”.

Projekt adresowany do grupy 30 młodych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przede wszystkim wychowujących się w rodzinach zastępczych i rodzinach ubogich (zagrożonych marginalizacją społeczną). Projekt zakładał wielopłaszczyznowe oddziaływania skierowane do grupy beneficjentów ostatecznych. Działania, które zostały podjęte w projekcie to:

- diagnozowanie potencjału zawodowego i poradnictwo zawodowe dla uczestników projektu,
- szkolenia dotyczące rynku pracy i aktywnego poszukiwania pracy;
- szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe oraz umożliwiające kontynuację nauki formalnej,
- grupy wsparcia,
- wsparcie indywidualne,
- wyjazd motywacyjny.

Projekt zrealizowany został w partnerstwie z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pracy z wychowankami rodzin zastępczych.

Prace przygotowawcze prowadzone były w latach 2005/2006, podpisanie umowy nastąpiło w grudniu 2006. Realizacja projektu rozpoczęła się w maju 2007 r. i trwała do kwietnia 2008 r.

„WOLA AKTYWNEJ INTEGRACJI”

Projekt „Wola aktywnej integracji” realizowany był od lipca do grudnia 2008 roku.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) 2007- 2013. Projekt realizowany był wg priorytetu VII. Promocja integracji społecznej oraz działania 7.1.: „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji” i poddziałania 7.1.1 - Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej - **projekty systemowe**.

Celem projektu było przybliżenie do samodzielności ekonomicznej i integracji społecznej 46 osobowej grupy osób korzystających ze świadczeń OPS i pozostających bez zatrudnienia, w szczególności nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi.

Cele szczegółowe to zwiększenie stopnia zaradności życiowej i uczestnictwa w życiu społecznym uczestników projektu oraz wzrost umiejętności i kompetencji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i na rynku pracy.

Cele te zgodne były z celami POKL: głównym: „Wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej” oraz strategicznym celem: „Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego”, a także Planem Działania na lata 2007-2008 dla priorytetu VII dla województwa mazowieckiego w zakresie „rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji” i „rozwoju form aktywnej integracji poprzez: kontrakty socjalne”.

W ramach projektu zastosowano 3 instrumenty aktywnej integracji, mające doprowadzić do przybliżenia osób wykluczonych do rynku pracy oraz do integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia, oraz wyeliminowanie przeszkód napotkanych przez te osoby i rodziny.

Każdy z uczestników projektu został objęty wsparciem w ramach kontraktu socjalnego.

Zgodnie z założeniami zawartymi w projekcie przynajmniej 30 beneficjentów miało zostać objętych dwoma instrumentami aktywnej integracji. W wyniku przeprowadzonych działań 46 osób przeszło przez 2 instrumenty aktywnej integracji.

W ramach opisywanego zadania zastosowane zostały następujące instrumenty:

- Instrument aktywizacji zawodowej
 - indywidualne sesje szkoleniowe z doradcami zawodowymi (doradztwo zawodowe):

Spotkania trwały w okresie sierpień – grudzień. Miały na celu dostarczenie klientowi informacji o samym sobie, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o zawodach.

ilość odbytych spotkań: 139

liczba klientów, którzy skorzystali z doradztwa zawodowego: 46 osób

- Instrument aktywizacji społecznej:
Spotkania z doradcami rodzinnymi - miały na celu rozwój osobisty i doskonalenie umiejętności niezbędnych w życiu społecznym
ilość odbytych spotkań z doradcami rodzinnymi: 328
liczba klientów, którzy skorzystali z doradztwa rodzinnego: 49 osób
- 40-godzinne warsztaty aktywizacji zawodowej- przeprowadzone przez 2 doradców zawodowych. Ich celem było doskonalenie umiejętności społecznych m. in. komunikowanie się, motywowanie siebie do konsekwentnego działania, poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem. Szkolenie odbyło się będzie w podziale na cztery grupy:
w podziale na 4 grupy (8-12 osobowe):
łącznie ilość uczestników warsztatów z aktywnego poszukiwania pracy: 39 osób
14 osób skorzystało z możliwości opieki nad dzieckiem
- Instrumenty aktywizacji edukacyjnej:
- Kurs stylizacji paznokci – 1 osoba.
- Kurs komputerowy – 20 osób. W ramach kursu odbyło się 6 grup szkoleniowych (4 grupy z zakresu podstawowej obsługi komputera, 2 grupy z zakresu zaawansowanej obsługi komputera). Kurs był prowadzony nieodpłatnie przez „Klub ku aktywności zawodowej”.

Ponadto uczestnicy projektu skorzystali z różnych form wsparcia realizowanego przez OPS i współpracujące instytucje:

- 17 os. Spotkania z psychologiem
- 12 os. Konsultacje z prawnikiem
- 7 os. Spotkania ze specjalista ds. przemocy
- 1 os. Spotkania z specjalistą ds. uzależnień
- 1 os. Uczęszczała na grupę dla osób doświadczających przemocy
- 10 os. Skorzystało z wolontariatu
- 14 os. Brało udział w programach pedagogicznych
- 3 os. zostały skierowane na Komisję ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

W wyniku podjętych działań u 78 % beneficjentów nastąpił wzrost poczucia własnej wartości, u 76 % nastąpił wzrost motywacji do przezwyciężenia sytuacji uzależnienia od pomocy społecznej, natomiast u 76 % osób nastąpiło zwiększenie poczucia kontroli nad własnym życiem. Cele szczegółowe projektu zostały osiągnięte. Uzyskane wyniki z ankiet ewaluacyjnych ex-post wypełniane przez beneficjentów wskazują, że cel główny projektu tj. przybliżenie do samodzielności ekonomicznej i integracji społecznej, został zrealizowany.

Projekt był realizowany przez Zespół projektowy składający się z:

- 2 pracowników socjalnych, którzy w wyniku podjętej pracy socjalnej podpisali 49 kontraktów socjalnych. Pięć osób zakończyło rozliczenie kontraktu socjalnego negatywnie, w tym trzy osoby przerwały swoje uczestnictwo w projekcie. 44 kontrakty zostały zakończone pozytywnie.
- 2 doradców rodzinnych, którzy byli współodpowiedzialni za dobór instrumentów aktywnej integracji, motywowanie klientów i pracę z ich rodzinami.

- Koordynatora projektu, który odpowiedzialny był (przed dyrektor OPS) za prawidłowy, przebieg realizacji projektu oraz asystent projektu.
- Zatrudniony był również specjalista ds. rozliczeń, odpowiedzialny za stronę finansową projektu.
- Wsparciem merytorycznym dla pracowników socjalnych pracujących w projekcie była superwizor pracy socjalnej.
- Praca zespołu projektowego odbywała się przy stałej, systematycznej współpracy z pracownikami socjalnymi OPS i innymi pracownikami Ośrodka.

Z zaplanowanej na realizację w 2008 r. w/w projektów kwoty 694.271 zł wydatkowano 521.398,18zł (75,10%), przy czym wydatki projektu:

- „**Szansa na samodzielność**” wyniosły 191.527,47 zł z czego 36.193, 50 zł (74% planowanej kwoty) wkładu własnego z R85395 i 155.378,97zł (92,75%planowanej kwoty) z R85395 dotacji ze środków EFS na realizację projektu.
- „**Wola aktywnej integracji**” wyniosły 329.915, 71 zł, z czego 50.325 zł (100% planowanej kwoty) z wkładu własnego z R85214 przeznaczone na wypłatę zasiłków dla uczestników projektu i 279.590, 71zł (65,30% planowanej kwoty) z R 85395 dotacji ze środków EFS na realizację projektu

Niepełne wydatkowanie środków finansowych w projekcie systemowym „Wola aktywnej integracji” wiąże się ze znacznymi trudnościami organizacyjnymi w trakcie realizacji projektu, przede wszystkim we współpracy z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych. Ze względu na trudności po stronie MJWPU podpisanie umowy na realizację projektu (na okres 2008-2013) nastąpiło dopiero 8 grudnia 2008 r. Realizacja projektu od 1 lipca 2008 r. w oparciu o uchwałę Rady m. st. Warszawy z dnia 30.06.2008 przyznającą środki finansowe, była możliwa tylko dzięki finansowaniu zastępczemu Miasta Stołecznego Warszawy. Opóźnienie w podpisaniu umowy uniemożliwiło natomiast dokonanie jakiegokolwiek rewizji złożonego w MJWPU wniosku i koniecznych przeniesień „pomiędzy paragrafami”. W efekcie części zaplanowanych w ramach projektu działań nie można było sfinansować, natomiast część środków nie można było wydatkować. Mimo zaistniałych trudności udało się jednak zrealizować założone cele projektu.

10.4 ODBYWANIE KARY WYKONYWANIA PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH W OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ DZIELNICY WOLA

W 2008 r. (w marcu) do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola Sąd skierował 1 osobę celem odbycia orzeczoną wyrokiem Sądu kary w formie wykonywania nieodpłatnie pracy społecznie użytecznej.

Osoba ta zgłosił się do OPS celem odbycia nieodpłatnej pracy społecznie- użytecznej w 2009 r.

10.5 DZIAŁANIA NA RZECZ ŚRODOWISKA LOKALNEGO (W TYM WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI)

Dla pełniej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, organizacji oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz profilaktyki uzależnień, HIV/AIDS, i przemocy Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy współpracował z licznymi instytucjami i organizacjami m. in.: szkołami, przedszkolami, rejonowym urzędem pracy, sądami i kuratorami, rejonowymi przychodniami i szpitalami, pielęgniarkami środowiskowymi, ZUS-em, spółdzielniami mieszkaniowymi i administracjami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi (światlicami, domami dziecka, pogotowiem opiekuńczym), instytucjami opieki paliatywnej, placówkami odwykowymi, bibliotekami publicznymi, podmiotami gospodarczymi, uczelniami wyższymi, Kościołem katolickim, organizacjami charytatywnymi i samopomocowymi.

Poniżej przykładowe działania w tym zakresie:

1. Współpraca ze Stowarzyszeniem ITAKA – w zakresie udostępnianie lokalu na ich działalność pomocową na mocy zawartego porozumienia.
2. W I półroczu współpraca ze Stowarzyszeniem „Żonkil” w zakresie współrealizacji gimnastyki usprawniającej dla amazońki, na mocy zawartego porozumienia. Od 01.07.2008 zaniechana z powodu zmiany siedziby OPS a co za tym idzie braku odpowiedniego lokalu.
3. Współpraca z lokalnymi instytucjami w ramach współrealizacji programu aktywizacji seniorów - wykazana szczegółowo w R 5.3 Pomoc niematerialna w opisie Programu „Aktywny Senior”.
4. Udział w organizowanym przez Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu dzielnicy wola Wolskim Korowodzie – imprezie plenerowej mającej na celu upowszechnianie lokalnej oferty pomocowej.
5. Współpraca z różnymi lokalnymi podmiotami w ramach Wolskiej Koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy.
6. Współpraca z Instytutem Psychologii Zdrowia w zakresie wypracowywania standardów pracy i procedur postępowanie w przypadkach przemocy domowej.
7. W dniu 30 maja OPS wspólnie z innymi 7 warszawskim Ośrodkami i WCPR zorganizował obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.
8. Realizacja programu programu edukacji środowiska lokalnego w zakresie integracji osób z zaburzeniami psychicznymi „Inny nie znaczy obcy”- wykazana szczegółowo w R 9 Ośrodki wsparcia

10.6 ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Dla pełnej i prawidłowej realizacji zadań konieczne było przeprowadzenie szeregu postępowań wynikających z ustawy prawo zamówień publicznych. Poniżej tabela przedstawiająca ilość i zakres przeprowadzonych postępowań przetargowych.

ZAMÓWIENIA UDZIELONE W TRYBIE PRZETARGU NIEOGRANICZONEGO W 2008 ROKU

lp	przedmiot zamówienia	wykonawca	termin realizacji umowy	wartość umowy
1.	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu, / w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.) / dla mieszkańców Dzielnicy Wola w miejscu ich zamieszkania, z wyłączeniem osób psychicznie chorych.	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 15/2008 zawarta w dniu 01 lutego 2008r. na okres 01.02 - 31.12.2008r.	237.600,00 zł
2.	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczo – readaptacyjnych na rzecz osób powyżej 60 roku życia z zaburzeniami psychicznymi, w tym: z zespołami otępiennymi, chorobą Alzheimera, depresyjnymi, organicznymi, psychozami starczymi, chorych u których przeważają objawy negatywne choroby psychicznej, mieszkańców Dzielnicy Wola wymagających opieki i pielęgnacji w miejscu zamieszkania,	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 20/2008 zawarta w dniu 08 lutego 2008r. na okres 11.02 – 31.12.2008r.	277.200.00 zł
3.	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla osób z autyzmem, w miejscu ich zamieszkania, mieszkańców Dzielnicy Wola m.st. Warszawy.	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 21/ 2008 zawarta w dniu 08 lutego 2008 roku na okres 11.02 - 31.12.2008r.	79.800,00 zł
4.	świadczenie usług pogrzebowych na rzecz osób zmarłych z terenu Dzielnicy Wola, którym Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany zapewnić sprawienie pogrzebu, stosownie do art. 17 ust 1 pkt 15 i art. 44 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.).	Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o. o. ul. Redutowej 25, 01-106 Warszawa,	Umowa Nr 15/2008 zawarta w dniu 11 marca 2008 na okres 11.03 - 31.12.2008r.	144.557,00 zł
5.	organizacja kolonii dla uczniów szkół podstawowych oraz wypoczynku dla rodzin z dziećmi - zapewnienie zakwaterowania, wyżywienia i opieki medycznej w ośrodku wypoczynkowym z kompleksem rekreacyjno-sportowym na ogrodzonym terenie z dostępem do własnego strzeżonego kąpieliska oraz transportu autokarowego z Warszawy do miejsca wypoczynku i z powrotem. Zamówienie zostało podzielone na 7 części - 7 turnusów 14 dniowych: Zadanie nr 1 - kolonie turnus I; Zadanie nr 2 - kolonie turnus II; Zadanie nr 3 - kolonie turnus III; Zadanie nr 4 - wypoczynek rodzinny turnus I; Zadanie nr 5 - wypoczynek rodzinny turnus II; Zadanie nr 6 - wypoczynek rodzinny turnus III; Zadanie nr 7 - wypoczynek rodzinny turnus IV		postępowanie unieważnione na podstawie art. 93, ust.1 , pkt 1: „Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli: nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu [...]”	
6.	organizacja obozu przetrwania dla 100 uczniów szkół gimnazjalnych - 2 turnusy 14 dniowe, zapewnienie	„Agrafka Jarosław	Umowa Nr 38/2008	129.500,0 0 zł

	uczestnikom wycieczki: zakwaterowania, wyżywienia, dostępu do kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego, sprzętu rekreacyjnego i sportowego, w tym sprzętu specjalistycznego do zajęć z survivalu, realizacja programu zajęć opracowanego przez siebie, całodobowej opieki pedagogicznej i opieki medycznej, transportu autokarowego uczestników wycieczki do miejsca wycieczki i z powrotem oraz na wycieczki, ubezpieczenia uczestników wycieczki i kadry na czas przejazdu i pobytu,	Adamczuk”, ul. Czechowa 2/291, 01-912 Warszawa,	zawarta w dniu 03 czerwca 2008 r. na okres turnus I: 08.07 - 21.07.2008r. turnus II: 22.07 - 04.08.2008r.	
7.	organizacja wycieczki letniej dla 183 uczestników, w ramach którego Wykonawca zrealizuje opracowany przez siebie program zajęć oraz zapewni całodobową opiekę kadry pedagogicznej w: Ośrodku Wypoczynkowym „Pod Lipami” w Lidzbarku, woj. warmińsko-mazurskie - część I i część II i w Ośrodku Wypoczynkowym „Miechowice” w Kłęczynie, woj. pomorskie - część III.	„Agrafka Jarosław Adamczuk”, ul. Czechowa 2/291, 01-912 Warszawa,	Umowa Nr 43/2008 zawarta w dniu 6 czerwca 2008 roku na okres I turnus : 22.06-05.07.2008r. II turnus: 09.08 - 22.08.2008r. III turnus: 02.08 - 15.08.2008r.	74.970,00 zł
8.	świadczenie usług opiekuńczych o charakterze gospodarczym na rzecz osób wymagających opieki w miejscu zamieszkania, mieszkańców Dzielnicy Wola m. st. Warszawy, zamówienie z podziałem na części: część I- rejon I, obszar środkowy - kierunek północ-południe Dzielnicy Wola, część II - rejon II, obszar zachodni Dzielnicy Wola, część III - rejon III, obszar północno – wschodni Dzielnicy Wola, część IV - rejon IV, obszar południowo – wschodni Dzielnicy Wola.	rejon I: Mazowiecki Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, ul. Hoża 62, 00-682 Warszawa	Umowa Nr 102 / 2008 zawarta w dniu 16 października 2008r na okres 01.01 - 31.12.2009r.	720.000,00 zł
		rejon II: Agencja Służby Społecznej B. Kościelak Sp. Jawna, ul. Kwiatowa 7A, 02-579 Warszawa	Umowa Nr 104/2008 zawarta w dniu 16 października 2008r na okres 01.01 - 31.12.2009r.	900.000,00 zł
		rejon III: Mazowiecki Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, ul. Hoża 62, 00-682 Warszawa	Umowa Nr 103 / 2008 zawarta w dniu 16 października 2008r. na okres 01.01 - 31.12.2009r.	936.000,00 zł
		rejon IV: postępowanie unieważnione na podstawie art. 93, ust.1 , pkt 1: „Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli: nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu [...]”		
9.	przygotowanie i wydawanie gorących obiadów w stołówce Wykonawcy znajdującej się na terenie Dzielnicy Wola, dla klientów będących świadczeniobiorcami Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola, w okresie od 02.01 - 31.12.2009r.	postępowanie unieważnione na podstawie art. 93, ust.1 , pkt 1: „Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli: nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu [...]”		
10.	przygotowanie, dostarczenie i rozładunek do wskazanych przez Zamawiającego pomieszczeń, 622 szt. paczek świątecznych z artykułami żywnościowym	„SEREK” Spółka z o. o. ul. Panny Wodnej 22, 04-862 Warszawa	Umowa Nr 114 / 2008 zawarta w dniu 27 listopada 2008 roku na okres	43.888,32 zł

			16.12 - 22.12.2008r.	
11.	świadczenie usług opiekuńczych o charakterze gospodarczym na rzecz osób wymagających opieki w miejscu zamieszkania, mieszkańców Dzielnicy Wola m. st. Warszawy, z obszaru południowo-wschodniego - rejon IV	Agencja Służby Społecznej B. Kościelak Sp. Jawna, ul. Kwiatowa 7A, 02-579 Warszawa	Umowa Nr 121/2008 zawarta w dniu 08 grudnia 2008 roku na okres 01.01 - 31.12.2009r.	833.280,00 zł
12.	świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie pielęgnacji osób wymagających opieki w domu, mieszkańców Dzielnicy Wola m.st. Warszawy	Agencja Służby Społecznej B. Kościelak Sp. Jawna, ul. Kwiatowa 7A, 02-579 Warszawa	Umowa Nr 122/2008 zawarta w dniu 09 grudnia 2008 roku na okres 01.01 - 31.12.2009 r.	240.000,00 zł

ROBOTY BUDOWLANE

Postępowanie przygotowane i przeprowadzone przez Zakład Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Wola m. st. Warszawy na podstawie Uchwały Nr 1552/2008 Zarządu Dzielnicy Wola z dnia 20.05.2008 r.

lp	przedmiot zamówienia	wykonawca	termin realizacji umowy	wartość umowy
1.	przetarg nieograniczony: remont siedziby OPS przy ul. Zawiszy 5 z przeznaczeniem na Ośrodek Wsparcia Seniorów	Zakład Remontowo-Usługowo-Konserwacyjny Henryk Łagowski ul. Bieszczadzka 17 26-600 Radom	Umowa Nr 108/2008 zawarta w dniu 31.10.2008r. na okres 31.10 - 15.12.2008r.	137.104,11 zł
2.	zamówienie z wolnej ręki: remont pomieszczeń na potrzeby Ośrodka Wsparcia Seniorów przy ul. Zawiszy 5, roboty dodatkowe na podstawie protokołu konieczności	Zakład Remontowo-Usługowo-Konserwacyjny Henryk Łagowski ul. Bieszczadzka 17 26-600 Radom	Umowa Nr 124/2008 zawarta w dniu 05.12.2008r. na okres 08.12 - 15.12.2008r.	17.811,38 zł
razem:				154.915,49 zł

ZAMÓWIENIA UDZIELONE Z WOLNEJ RĘKI 2008 ROKU

lp	przedmiot zamówienia	wykonawca	termin realizacji umowy	wartość umowy
1	świadczenie powszechnych usług pocztowych polegających na realizowaniu przekazów pocztowych w obrocie krajowym - zamówienie udzielane w częściach	Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Centrum Sieci Pocztovej Oddział Rejonowy Warszawa Południe ul. Towarowa 5 00-965 Warszawa	Umowa Nr 3/2008 zawarta w dniu 11 stycznia 2008r. zarejestrowana w OPS pod nr 22/2008 na okres 01.01 - 31.12.2008r.	130.000,00 zł
2	świadczenie powszechnych usług pocztowych polegających na przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu w obrocie krajowym przesyłek listowych - zamówienie udzielane w częściach	Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Centrum Poczty Oddział Regionalny w Warszawie ul. Świętokrzyska 31/33 00-941 Warszawa	Umowa Nr 270/HH/W-wa/S/08 zawarta w dniu 21 sierpnia 2008r. zarejestrowana w OPS pod nr 101/2008 na okres 21.08 - 31.12.2008r.	22.000,00 zł
3	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla osób z autyzmem, w miejscu ich zamieszkania, mieszkańców Dzielnicy Wola m. st. Warszawy. - zamówienie uzupełniające	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 29/2008 zawarta w dniu 23 kwietnia 2008 roku na okres 23.04 - 31.12.2008r.	24.000,00 zł
4	organizacja kolonii dla uczniów szkół podstawowych oraz wypoczynku dla rodzin z dziećmi - zapewnienie zakwaterowania, wyżywienia, opieki medycznej, opieki ratownika, dostępu do strzeżonego kąpieliska, dostępu do kompleksu rekreacyjno- wypoczynkowego, dostępu do sprzętu wodnego, transportu autokarowego uczestników wypoczynku do miejsca wypoczynku i z powrotem. Zamówienie udzielone w 3 częściach.	Przedsiębiorstwo Turystyczno - Usługowe „Jędrus” Andrzej Byliński, ul. Słoneczna 8, 13-230 Lidzbark,	Umowa Nr 34 / 2008 zawarta w dniu 15 maja 2008 roku Zadanie Nr 2: 22.06 - 05.07.2008r., Zadanie Nr 3: 09.08 - 22.08.2008r. Zadanie Nr 4: 28.06 - 11.07.2008r. Zadanie Nr 5: 11.07 - 24.07.2008r.	136.820,00 zł
		„Niedźwiedź” Jan Niedźwiedź ul. Sienkiewicza 4/14, 77-100 Bytowo	Umowa Nr 35 / 2008 zawarta w dniu 23 maja 2008 roku Zadanie nr 1: 02.08 - 15.08.2008r.	43.551,00 zł
		Biuro Turystyczne Handlowo Usługowe „KAMA”, ul. Wierzbicze 53 m 6, 61-547 Poznań	Umowa Nr 36 / 2008 zawarta w dniu 23 maja 2008 roku Zadanie Nr 6:	61.025,00 zł

			14.08 - 27.08.2008r. Zadanie Nr 7: 01.07 - 14.07.2008r.	
5	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczo – readaptacyjnych na rzecz osób powyżej 60 roku życia z zaburzeniami psychicznymi, w tym: z zespołami otępiennymi, chorobą Alzheimera, depresyjnymi, organicznymi, psychozami starczymi, chorych u których przeważają objawy negatywne choroby psychicznej, mieszkańców Dzielnicy Wola wymagających opieki i pielęgnacji w miejscu zamieszkania, - zamówienie uzupełniające	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekłańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 106/2008 zawarta w dniu 28 października 2008 roku na okres 28.10 - 30.06.2009r	138.600,00 zł
6	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w zakresie rehabilitacji fizycznej i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu, / w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.) / dla mieszkańców Dzielnicy Wola w miejscu ich zamieszkania, z wyłączeniem osób psychicznie chorych, - zamówienie uzupełniające	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekłańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 107/2008 zawarta w dniu 05 listopada 2008 roku na okres 01.01 - 31.07.2009r	118.779,00 zł
7	świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla osób z autyzmem, w miejscu ich zamieszkania, mieszkańców Dzielnicy Wola m. st. Warszawy. - zamówienie uzupełniające	Fundacja „Zdrowie” ul. Niekłańska 4/24 03-924 Warszawa	Umowa Nr 116 / 2008 zawarta w dniu 01 grudnia 2008 roku na okres 01.01 - 28.02.2009r.	15.884,00 zł
8	przygotowanie i wydawanie gorących obiadów w stołówkach Wykonawcy znajdujących się na terenie Dzielnicy Wola, dla klientów będących świadczeniobiorcami Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola.	Agencja Służby Społecznej B. Kościelak Sp. Jawna, ul. Kwiatowa 7A, 02-579 Warszawa	Umowa Nr 115/2008 zawarta w dniu 08 grudnia 2008 na okres 02.01 - 31.12.2009r.	585.022,50 zł
9	świadczenie usług pogrzebowych na rzecz osób zmarłych z terenu Dzielnicy Wola, którym Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany zapewnić sprawienie pogrzebu, stosownie do art. 17 ust 1 pkt 15 i art. 44 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.), - zamówienie uzupełniające	Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o. o. ul. Redutowej 25, 01-106 Warszawa	Umowa Nr 125/2008 zawarta w dniu 17 grudnia 2008 roku na okres 01.01.2009r. do czasu wykonania 47 pogrzebów - ok. 6 miesięcy tj. do 30.06.2009r.	72.166,15 zł
10	realizacja powszechnych usług pocztowych, obejmujących wykonanie polecenia doręczenia adresatowi w kraju określonej kwoty pieniężnej, zwane przekazami - zamówienie udzielane w częściach	Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Centrum Poczty Oddział Rejonowy Warszawa Południe ul. Towarowa 5 00-965 Warszawa	Umowa Nr 4/2009, zarejestrowana w OPS pod nr 136/2008 zawarta w dniu 31 grudnia 2008r. na okres 01.01 - 31.12.2009r.	100.000,00 zł

Ponadto w związku z realizacją przez OPS w okresie 1.01.2008- 30.06.2008 r. Lokalnego Programu Profilaktyki Uzależnień dla Dzielnicy Wola przeprowadzono 48 postępowań w trybie z wolnej ręki, w wyniku których zawarto:

- 40 umów z firmami i organizacjami na łączną kwotę 324.204,00 zł
- 1 umowę o dzieło o wartości 2.600zł
- 7 umów zleceń o łącznej wartości 26.885zł.

W II półroczu 2008 r. OPS przeprowadził 5 postępowań w trybie z wolnej ręki na realizację usług szkoleniowo- edukacyjnych w ramach realizacji programów rodzinnych i zawarł 5 umów, w tym:

- 1 umowę zlecenie o wartości 1350 zł
- 4 umowy z firmami i organizacjami – o łącznej wartości 33. 945 zł

W ramach realizacji projektów współfinansowanych ze środków EFS w 2008r.:

- W projekcie "Szansa na samodzielność" przeprowadzono 13 postępowań w trybie z wolnej ręki , w wyniku których zawarto 13 umów o łącznej wartości 25.060,00 zł.,
- w projekcie „Wola Aktywnej Integracji” przeprowadzono 2 postępowania w trybie z wolnej ręki, w wyniku których zawarto 2 umowy na łączną kwotę 92.800,00 zł

11. WNIOSKI ORAZ PLANY I ZAMIERZENIA NA 2009 ROK.

Jak wynika z przedstawionych w sprawozdaniu danych i analiz podobnie jak w 2007 r., także w 2008 mieliśmy do czynienia ze spadkiem liczby rodzin (z 4.575 do 4.103, tj o 10%), które ze względu na trudną sytuację życiową, w jakiej się znalazły i której nie są w stanie przezwyciężyć wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia, skorzystały z pomocy i wsparcia udzielonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy w formie materialnej, rzeczowej lub usługowej, tj. w formie świadczenia pomocy społecznej przyznawanego decyzją administracyjną. Ilość osób i rodzin, która po raz pierwszy zgłosiła się po pomoc utrzymuje się na zbliżonym poziomie (1.078 w 2007 r. i 1.101 w 2008 r.), należy jednak odnotować, że w związku ze zmniejszoną ilością rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej, zwiększył się w grupie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, odsetek osób, które zgłosiły się po taką pomoc po raz pierwszy. Należy także odnotować, że w porównaniu do roku 2007 nastąpił znaczny wzrost procentowego udziału osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przyznawanych decyzją, w stosunku do wszystkich osób objętych wsparciem OPS, w tym także niewymagającym wydania decyzji administracyjnej (z 62,75 % do 81.18%). Możemy zatem stwierdzić, iż wyraźnie mamy do czynienia z osobami i rodzinami o bardzo szerokim spektrum problemów, z licznymi niezaspokojonymi potrzebami, poważnymi dysfunkcjami w funkcjonowaniu społecznym i deficytami w zakresie umiejętności społecznych, wymagającymi pomocy wieloaspektowej - „globalnej” (co potwierdzają także dane zawarte w R.5.1). Oznacza to dla Ośrodka konieczność realizowania równoległe, ale w synchronizowany sposób, różnych form wsparcia w różnych obszarach życia i trudności klientów. Widzimy w związku z powyższym potrzebę rozwijania pracy w formie projektów (w tym współfinansowanych ze środków EFS) z zastosowaniem aktywnych metod pracy socjalnej: kontraktu socjalnego, zespołów interdyscyplinarnych. Daje to szansę na uzyskanie możliwie największej skuteczności oddziaływań. Metody te są jednak bardzo czasochłonne, wymagają systematycznych kontaktów pracownika z klientem i rodziną. Do pełnego ich wdrożenia konieczne jest zwiększenie zatrudnienia w Ośrodku. W 2008 r. na jednego rejonowego pracownika socjalnego przypadało ponad 105 rodzin korzystających z pomocy, w tym 22 „nowe” tj. korzystające z pomocy społecznej naszego Ośrodka po raz pierwszy. Z 105 rodzin objętych wsparciem rejonowego pracownika socjalnego aż 86 korzystało ze świadczeń pomocy społecznej przyznawanych w drodze postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji administracyjnej, każdy z rejonowych pracowników socjalnych przeprowadził średnio 605 takich postępowań w ciągu roku (ponad 50 miesięcznie). Znaczny zakres obowiązków związanych z administrowaniem świadczeniami (w tym obsługą systemu informatycznego) aktualnie ogranicza możliwości pracowników socjalnych w zakresie realizacji kontraktów socjalnych i indywidualnych programów pomocy rodzinie we współpracy z pozostałymi specjalistami zarówno zatrudnionymi w naszym Ośrodku, jak i poza nim. Jak wskazano w R 3.2 pracownicy Ośrodka, w tym pracownicy socjalni są profesjonalną kadram, dobrze przygotowaną zawodowo, doświadczoną, gotową do podjęcia bardziej aktywnej roli.

Mimo trudnych doświadczeń w realizacji pierwszej edycji projektu systemowego: „Wola Aktywnej Integracji”, współfinansowanego ze środków EFS, OPS planuje w 2009 r. realizację kolejnej edycji tego projektu. W naszej opinii projekty „unijne” w szczególności projekty „systemowe” są szansą na wdrożenie całościowych programów wsparcia dla tej części klientów OPS, która zostanie zakwalifikowana do udziału w projekcie. W ramach projektu możliwa jest systematyczna praca pracownika socjalnego z nie więcej niż 30 rodzinami, przy stałej współpracy z asystentami rodziny i innymi specjalistami oferującymi indywidualnie dobrane metody wsparcia i pomocy (indywidualne i grupowe).

OPS planuje dalszy rozwój specjalistycznej środowiskowej pomocy grupowej dla rodzin realizowanej w ramach tzw. „programów rodzinnych”. Oferta ta systematycznie ewoluuje,

dostosowywana jest do potrzeb i oczekiwań klientów z jednej strony oraz do możliwości środowiskowych (Ośrodka i współpracujących podmiotów) z drugiej, przy czym stale jest uzupełniana o nowe elementy i metody działania. Praca z rodziną, w tym z rodziną wykluczoną społecznie i zagrożoną wykluczeniem społecznym jest priorytetem Ośrodka, została także uznana za działania priorytetowe Miasta st. Warszawy w Społecznej Strategii Warszawy.

Mamy nadzieję, że rok 2009 przyniesie kolejne pozytywne zmiany w funkcjonowaniu Ośrodka m. in. dzięki realizacji zadania inwestycyjnego: „Modernizacja lokalu przy Bema 91 na potrzeby OPS”. Zaadoptowanie kolejnych 200 metrów lokalu przy Bema 91 pozwoli na zapewnienie lepszych warunków pracy pracownikom, w tym stworzenie miejsc pracy dla ew. nowo zatrudnionych pracowników (w przypadku pozyskania środków na wynagrodzenia) a także wprowadzenie zmian organizacyjnych (np. utworzenie działu usług), których celem jest bardziej efektywne udzielanie świadczeń.

Planowany rozwój oferty pomocowej Ośrodka w 2009 r. to przede wszystkim otwarcie w I półroczu 2009 r. Ośrodka Wsparcia dla Seniorów na bazie wyremontowanego w 2008 r. lokalu przy Zawiszy 5. W zamierzeniach OPS Ośrodek Wsparcia dla Seniorów ma być swoistym Centrum Aktywizacji Lokalnej Seniorów, łączącym działania opiekuńcze oparte o formułę domu dziennego pobytu z działaniami aktywizującymi realizowanymi w formule klubu samopomocy. Planujemy, by Ośrodek Wsparcia przy Zawiszy stał się także centrum realizacji Programu „Aktywny Senior” i miejscem realizacji części oddziaływań w ramach tego Programu.

Środki finansowe Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola nie pozwalają na zapewnienie na właściwym poziomie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. Problem ten dotyczy zarówno osób dorosłych, samotnych, nie posiadających wsparcia rodzinnego, ani żadnego innego poza instytucjonalnym, posiadających na skutek wieloletniej choroby poważne trudności w życiu codziennym, jak i , może nawet przede wszystkim, dzieci z autyzmem. Problem ten sygnalizowany był już w oparciu o rozpoznanie z 2006 r. i udało się go okresowo w 2007 r. częściowo rozwiązać, dzięki zwiększonym środkom finansowym z budżetu wojewody. Aktualnie, wobec zmniejszonego budżetu na ten cel przy jednoczesnym wzroście cen jednostkowych, problem ponownie stał się istotny.

Nowym zadaniem Ośrodka wprowadzonym statutem Ośrodka (stanowiącym załącznik Nr 17 do Uchwały Nr XXIX/918/2008 Rady miasta stołecznego Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008 roku w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m. st. Warszawy) jest organizacja prac społecznie- użytecznych. Planujemy przygotowanie się do realizacji tego zadania i opracowanie pilotażowego programu w tym zakresie.